

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Søeborg, Carl.

Titel | Title:

Skuespil og blandede Digte.

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Vol. 1

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn ; Odense, 1817-1838

Fysiske størrelse | Physical extent:

3 Bd.

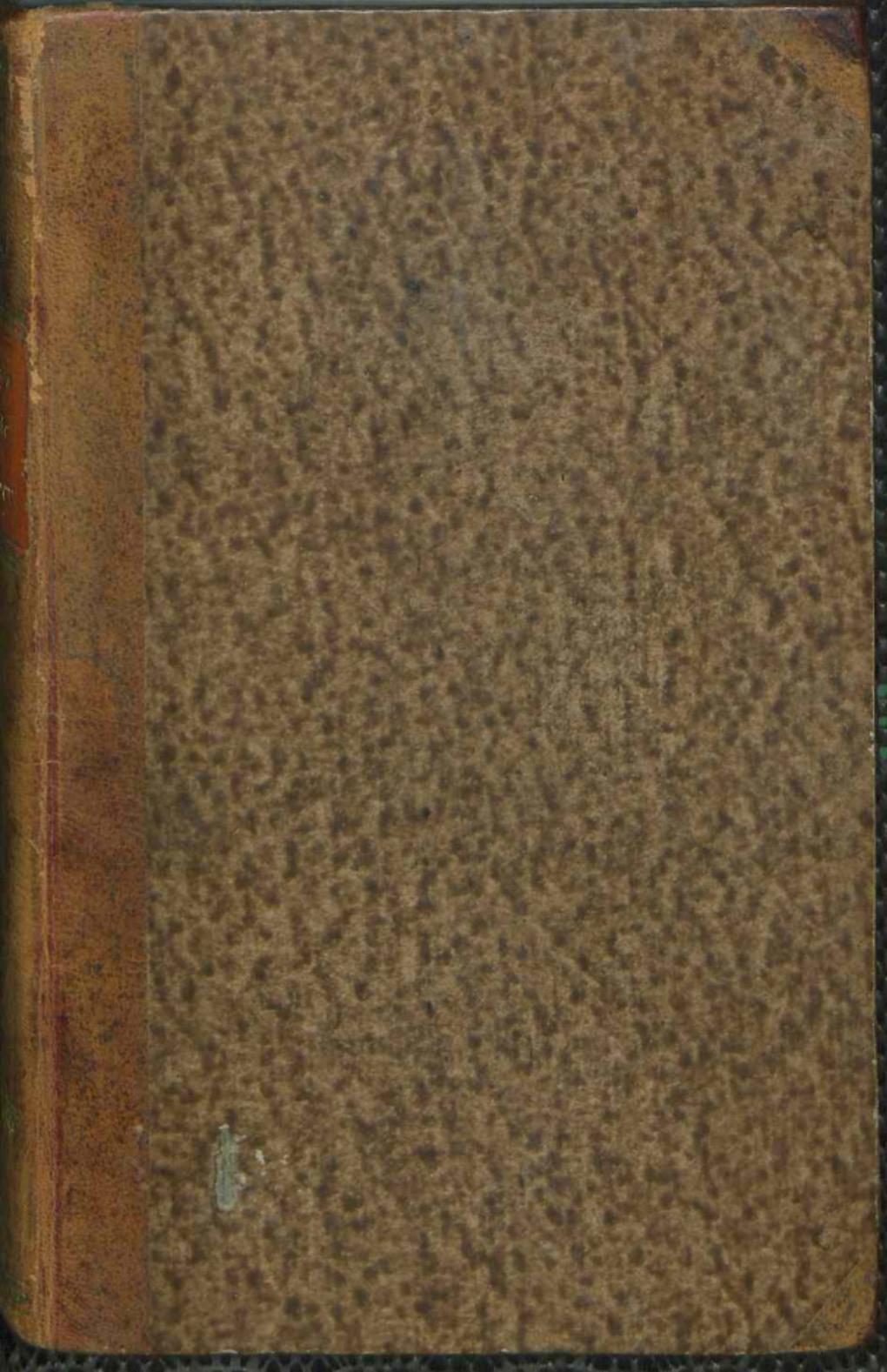
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

52.-109

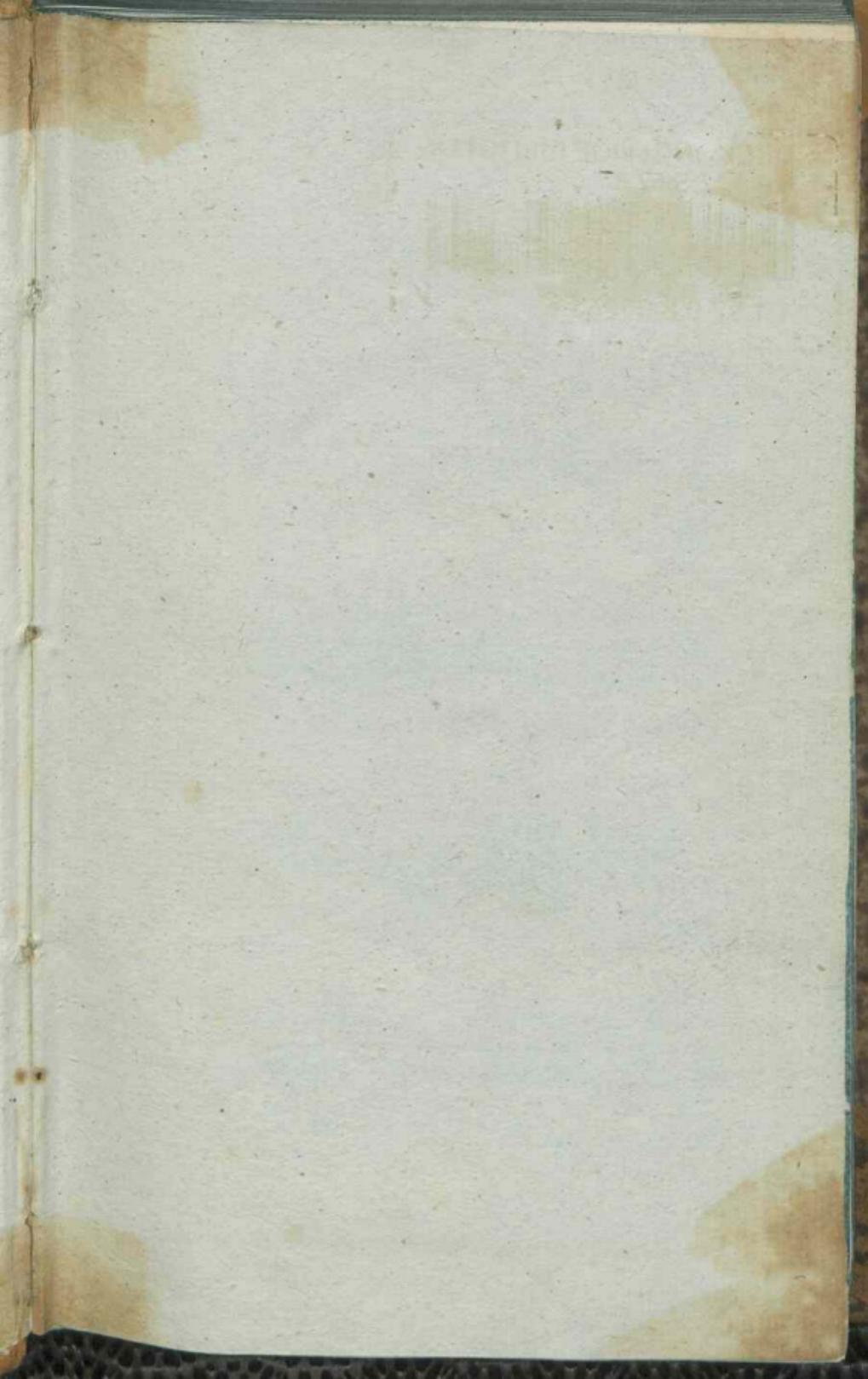
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

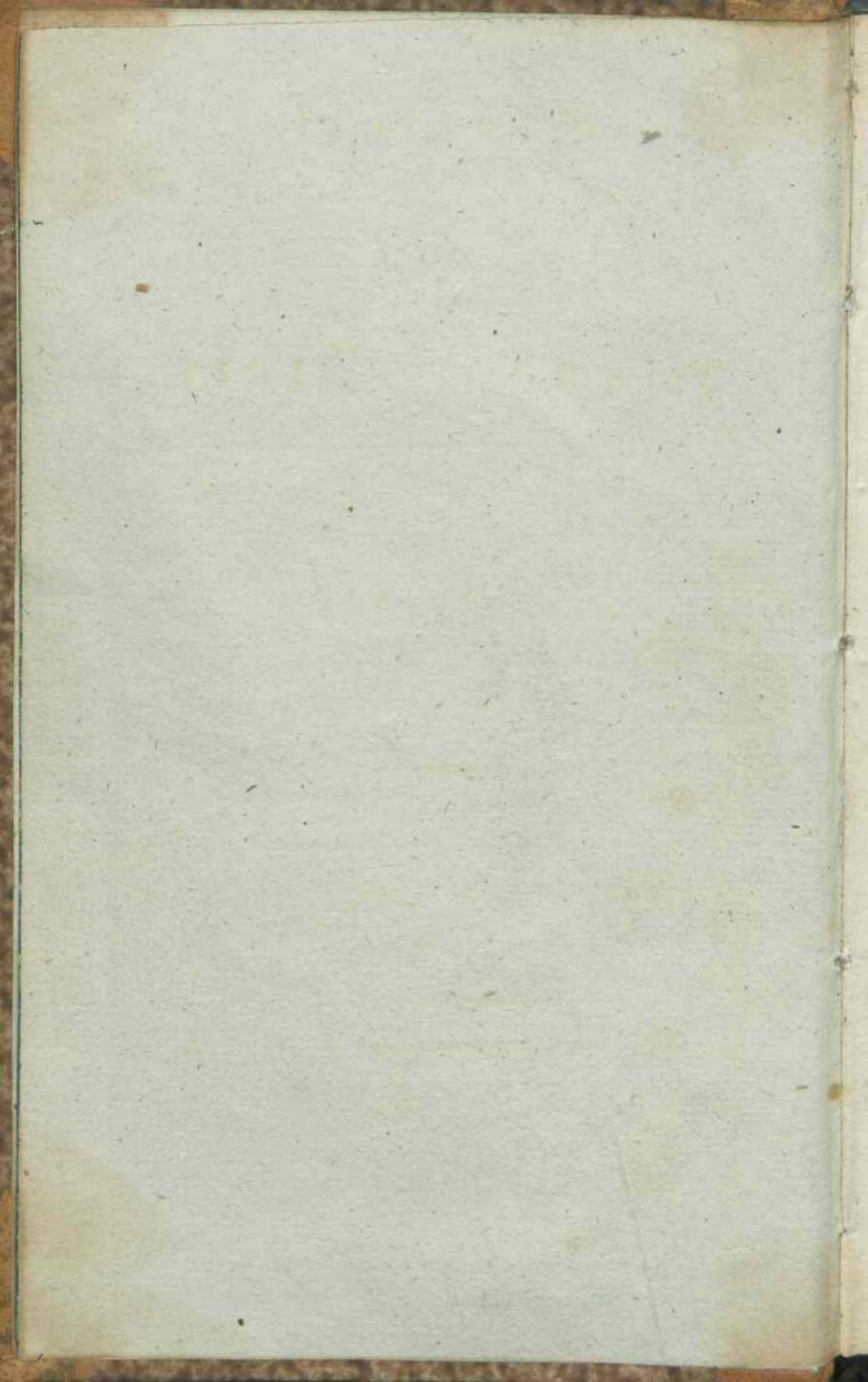

115208052616

+Rex

Skuespill

og

Blandede Digte

af

Carl Gæsborg,

Landsinspektør.

Første Bind.

Kjøbenhavn.

Trykt paa Forfatterens Forlag,
hos H. B. Popp.

1817.

Førerindring.

Lysspillet: Diogenes den Anden er skrevet i Sommeren 1810, og Sujetet til det, taget af en Anecdote, fortalt i et gammelt Ugeblad. — Samme Sujet er og senere, dramatisk benyttet, af den tydiske Forfatter Julius v. Voß, og i forrige Aar udkommet under Titel: Moses i Torden; Farce i tre Optog. At Behandlingen er forskellig, vil Læseren selv overbevise sig om.

Anledningen til det dramatiske Digt: Edugrds sidste Time; hav den saa yndede mimiske Kunstner Patrik Peale, i Winteren 1811; ved sin pantomimiske Forestilling: den stigende Samvittighedsangst. — Forfatteren til nærværende Digt, har povet at troe: at en lignende Situation, ledsaget med Delspiration, maatte have theatralisk Effekt.

CHITARRA.

che avevano i suoi uccelli nel campo; e che
quindi il parco è tutto un pozzo, con le montagne su
tutte le quali c'è una strada - e quindi non
può esservi che uno o due o tre uccelli - e che
perciò non c'è nulla di più facile che trovare
tutti gli uccelli del paese, perché sono tutti
nascosti allo sguardo di chiunque si trovi lì.

Ma questo non è tutto, perché anche
i colori delle piume sono sempre gli stessi, e molti
uccelli hanno colori diversi da quelli degli altri
uccelli, ma colori che sono sempre gli stessi
per tutti gli uccelli, come ad esempio le uccelle
che hanno la coda nera.

En griber rast i Harpens gyldne Strænge,
Saa underfuldt høit svingende sin Aand;
Fra Phantasiens rige Væld fremtrænge
Hans Sange løst af Hverdagslivets Baand.

En anden klæmrende vil eene hæve
Sin Sjel til Hjertets hulde Melodie;
I simple Toner lade Strængen bæve,
Og synge til det Skabtes Harmonie.

En meer, en anden mindre heldigt synger,
Og faae kan grieve Harpens bedste Greb.
— Paa samme Qvist vel flere Fugle gnyger;
Men hver dog synger med sit eget Neb.

Den Sanger hvem Naturen eene lærer,
At krydre med lidt Sang hans travle Dag;
Han venligt ogsaa kun det Held begicerer,
At man blot lytter til hans Harpeslag.

In d h o l d.

Skuespil.

- Den lille Schweitzer; Skuespil i tre Aeker
med Sang pag. 1.
Dyrgenes den Anden; Lysspil i en Act 109.

Blandede Digte.

Med en hvid Rose.	191.
Lovsang.	195.
Hedvig og Alfred.	197.
Med en Martzfiol.	200.
Bondeknøsens Trivl.	201.
Til en Sommerfugl.	204.
Malvina i Fængslet.	205.
Til en bortreisende Dens Stam bog.	213.
Soldaten og hans Pige.	214.
Til Dyvekes Fremstillerinde.	216.
Fiskerne.	217.
Sang til Ranum Seminarii.	221.
Pnglingen Fritz v. Deurs.	223.

Ved Frederikke Seidelins Grav.	227.
Bjørnstersamleren.	229.
Emilie Rosing.	231.
Afskedssang.	233.
Impromtu.	236.
De elskende Horn.	237.
Ved en Vens Fortreise.	240.
Til Claus.	241.
Dremrene.	242.
Til Kunstmørdinden M. Schall.	244.
Mads Madsens Kiste.	246.
Epigrammer.	252.
Om hundred' Aar er altig glemt!	254.

Eduards sidste Time: Dramatisk Digt i Scener	257+
TOI	257
TOB	257
TOC	257
TOD	257
TOE	257
TOF	257
TOG	257
TOH	257
TOI	257
TOJ	257
TOK	257
TOL	257
TOM	257
TON	257
TOO	257

o.l.

S f u e s p i l.

1111111111

Den lille
Schwester.

Skuespil i tre Acter,
blandet med Sang.

Personerne:

Baron Juhler, Godseier.

Helsing, Inspecteur.

Louise Haller.

Wilhelm, en Dreng.

Mauritz, en gammel Tjener.

Bonder og Hunsfolk af begge Kjøn.

Handlingen foregaaer paa Baron Juhlers
Gods i Lydskland.

Første Act.

Skuapladsen forestiller Udkanten af en Skov. På den ene Side af Theatret sees et Bondhus med en Hæk udendørs; og i Baggrunden noget af Herregården. Det er Dagbrækning.

Første Scene.

Wilhelm

Ligger i Forgrunden imellem nogle Buske og sover.
Efter en Pause vægner han.

Alt Natten bortviger for Dagningens Grye,
De venlige Stjerner bortile;
Smaaefuglene svinge sig høit udi Skye;
Soelstjæret begynder at smile!

Snart stræber enhver for at tjene sit Brød,
Bud Arbeid, med flittige Hænder.
Mens Himlen, som skuer en Tiggerdrengs Mod
Medlidende Hjerter ham sender!

Hillemæn hvor Solen i Dag staer deilstigt
op! Det var dog sandt at salig Moder sagde:
at vor Herre lod Solen ligesaavel og ligesaa
smukt skinne paa den Fattige som paa den Rige;
thi — den Skinner jo paa mig; og — jeg er
dog kun et fattigt, meget fattigt Barn, som
maae Ishe om fra Sted til Sted, paa bare Been
og hæle mit Brod! O Gud! Friisk Mod Wils-
helm! naar pleier Du at være forsagt? Dog jo —
da min gode Moder døde! men — da havde jeg
ogsaa Marsag til at være forsagt; thi hvem vil
være en fattig Schweizer-Drengs Moder i et
fremmed Land? og saadan en Moder! nei, hende
finder man ikke paa en Tiggervandring. Men
hillessam! der er jo et Bondehuus! Havde jeg
seet det iastes, da jeg kom igjennem Skoven;
hvem veed! jeg harde maaskee dog faaet Lov til
at ligge i Loen inat, og havde ikke haft nodig
at fryse under aaben Himmel. (Han seer sig
om) See! Nei see! en Herregaard! En

Herregaard saa nær? Hvad Nod har jeg nu?
 Dog — man har for viist mig fra en Herregaard
 med Wrede og derimod med Venlighed givet mig
 haade at spise og drikke i saadt et lille fattigt
 huus. Ei see! der kommer en Herre. Her-
 remanden kan det da ikke være; thi det var
 jo ikke passende for ham at staae op med Sol-
 len. Nei — det maae nok være hans Forval-
 ter! — Jeg troer at det er bedst, jeg esterseer
 mit Spiiskammer, inden jeg gaaer videre.

Han sætter sig ved en Bust, tager sin Rant-
 zel frem og giver sig til at spise.

A n d e n S c e n e.

Juhler, Wilhelm.

Juhler

Kommende meget tankefuld, uden at see sig om.

Atter en sovnss Mat. Arme Mand med
 al din Rigdom!

Wilhelm

afsides.

Den Mand taler underligt!

Arne du ved godt Juhler.

Dog, Lidtser for Brøde! Det hører jo til
Retfærdighedens Gang! Men kan Anger ikke
forsone? O! Hvad har jeg da at haabe?
Hvilken behagelig Morgen! det Oprør i mit Sno-
dre, tillader mig ikke at nyde Naturens under-
skønne Vandigheder, der dog, i lykkeligere Dage,
ingen ivrigere, ingen hjerteligere Tilbeder havde
end mig.

Solen farver Biergets Top!

Duggens Diamanter tindre

Paa nyfodte Blomsters Knop,

Og den syge Plante lindre.

Træets Greene slynge sig;

Lærken flagrer om sin Mage;

Bækken styrre blidelig

Mattergalens omme Klage!

Arme Juhler! Kun til Dig,

Ingen omst vil nærme sig!

Wilhelm

afides.

Den stakkels Mand!

Juhler.

Rosens Hjerteaabner sig,
For sin Velugt godt at sprede.
Højt til Gud, taknemmelig
Fuglechore Hymner bede.
I en kold Monotonie,
Svinde langsomt mine Dage;
Kun i natligt Sørmerie,
Echo huulst gientaer min Klage!
Frydlost svinder Livet hen,
Ingen falder mig sin Ven!
Han sætter sig paa Bænken.

Wilhelm

reiser sig, ryster paa Hovedet; gaaer derpaa rast
hen til Juhler, rækende sin Haand.
Top! jeg vil være Din Ven!

Juhler
forundret.

Du — hvem er Du?

Wilhelm.

Jeg?

Jeg er en Fader og moderlös Dreng!
Maae løbe saa vidt om mit Brød;
Maae rede paa Marken, hver Nat, min Seng,
Lide Hunger og Kulde og Nød.
Har ingen Frænde og ingen Ven!
At! Moder hun gif til Himmelens.

Men — Moder har sagt mig: der er en Gud!
Skjøndt mere jeg stort ikke veed;
At jeg skal frygte og elsker hans Bud,
Hvorom jeg veed lidet Beskeed.
Nu Vel! det gaae som min Skjebne vil;
Thi — jeg kan Intet gjøre dertil.

Juhler.

Du stakkels Barn.

Wilhelm.

Ja vel sandt, stakkels Barn! Dog, Du
synes heller ikke at være stort mere end en stak-
kels Mand og derfor tænkte jeg det passende for
mig at være din Ven. Hvem er Du ellers?

Juhler
smilende.

Hm! Jeg er Baron Juhler, Eier af dette
Gods.

Wilhelm

tager hurtigt Hatten af.

Gud bevares! Nei, saa tager jeg mit Ord
tilbage.

Juhler.

Hvorfor?

Wilhelm.

En rüg Baron og en fattig — fader og
moderlos Dreng? Jo! det blev nok nogle smukke
Venner!

Juhler.

Ligemeget! Du interesserer mig. Dit
Hjerte maae være godt, da det saa villigt vil
aabne sig for en Ulykkelig.

Wilhelm.

Maar det ikke gjerne vilde det — fortjente
man jo ikke at have noget. Ellers er det vel in-
sett Nyt?

Juhler.

En elstværdig Tillid! Desværre er det uns-
dertiden dog saa. Men, min tillidsfulde Ven!
Det synes at være Umagen værd, at kjende dig
nsiere. Hvad hedder Du?

Wilhelm.

Jeg hedder Wilhelm!

Juhler.

Wilhelm? Ei saa, have vi Navne tils-
fælleds!

Wilhelm.

Det bliver nok ogsaa det eeneste, vi have
tilsættes.

Juhler.

Gud bevare Dig fra min Skjebne!

Wilhelm.

Hm! Jeg synes dog, at eie en Herre-gaard — være Baron og en riig Mand, det er en taalelig Skjebne!

Suhler.

Lykkelig den, der ikke har kjoet den Erfaring, at Rang og Riigdom ikke endogsaa paa fjer-neste Maade kan erstatte Tabet af Sjeleroe og Tilfredshed. Lykkelige Dreng! Du sang jo: Nu vel! det gaae som min Skjebne vil; jeg kan ei gjøre dertil. Hvad gav jeg ikke til, at jeg kunde sige det!

Wilhelm.

Stakkels Mand!

Suhler.

Ja — dertil har min Ulykke kundet bringe det, at selv Du stakkels Barn, maae kalde mig en stakkels Mand. Men — jeg kom fra det jeg ønskede at vide. Hvor er Dit Fødested?

Wilhelm.

I en Landsby i Schweß.

Juhler
med et dybt Suk.

I Schweiz? O Gud!

Wilhelm.

De er da ogsaa en underlig Mand! Hvad behøver De nu at sukke fordi jeg er født i Schweiz? Ja! naar De kan sukke for en saadan Bagatel, saa er det ingen Under, at De ikke kan være tilfreds. Schweiz er min Troe, ligesaa godt et Land som dette; ja! ligesaa godt som dette; seer De det!

Juhler.

Nu, nu, ikke hidstig min lille Schweizer! mit Suk var en uvilkaarlig Folge af en Erindring, der aldeles ikke vedkom Dig. Hvem var Din Fader?

Wilhelm.

En fattig Huusmand. Han døde forend jeg fylgte mit første Aar. Min Moder forstod at være og dermed ernærede hun sig og mig ret taalelig, indtil det sidste Par Aar; hun blev

gammel og svag; hendes Syn slog hende ogsaa
Feil — da blev det rigtig nok kun lidet hun
kunde erhverve. — Hendes Bekymring for hvad
der skulde blive af mig, bragte hende paa engang,
paa det Indsald, at gaae ud i Verden med
mig. Jeg husker det ret godt; det kan være
et halvt Aar siden, at hun en Sondag Ef-
termiddag kaldte paa mig — og da jeg kom, fandt
jeg hende grædende. Min Dreng, sagde hun:
Vi sidde her i en lille eensom Skovhytte, hvor
Du Intet kan lære uden hvad jeg i min Enfol-
dighed kan sige Dig. Det bedrører mig! Mit
Arbeide slaaer mig Feil og Du voxer til. Her,
kan det ikke nytte at vi blive; jeg har satset den
Beslutning, at vandre ud med Dig. Hvor-
hen? Ja — det veed jeg ikke selv; jeg vil lade
Skjebnen raade. Gud vil vel mage det saa,
at vi trefse en Mand der kunde finde det vرد at
tage sig af Dig; bedre end jeg gamle skrøbe-
lige Menneste! Jeg — behøver kun Lidet, sagde
hun, og det vil hæmhiertige Mennesker ikke
nægte mig. (grædende) O Moder; Du var sta-
god; nu nyder Du vist ogsaa Din Løn for det,
hos Gud Fader i Himmelten.

Guhler.
naa! go hømmen
naa! Taknemmelige Barn!

Wilhelm.

Min Moder gjorde vor lille Eiendom i saae
Penge, og nogle Dage efter, stode vi en Mor-
gen, ved Solens Opgang, hver med en lille Blan-
zel paa Ryggen udenfor vor Hytte og — vare
reisefærdige; såondt vi ikke selv vidste hvilken
Side, vi skulde gaae til. Jeg græd, da Moder
lukkede den yderste Dør; det var ligesom om hun
lukkede min forrige Verden for mig. Jeg stod
gandstæ bedrøvet og skottede om til den lille Plet
Jord, jeg kaldte min Have; løb hen til den og
rykkede endnu noget Udkrud op, der stod om mit
Blommetræ; kyssede det unge Lindetræ der
stod ved Laagen; krobb op og saae endnu ens-
gang til Kragereden om Ungerne ikke vare udklæk-
kede; jeg bad Farvel til hver lille bekjendt
Blomst som stod omkring mig; da Moder tog
mig taus ved Haanden og — vi gif. Vi gif —
men jeg veed, at jeg gif den første fjerding Bei-
nesten baglæn ds; thi jeg kunde ikke vende mit
Hje bort fra den gamle Hytte. O! Jeg kendte
intet bedre Hjem. Et Hjeld skulde omsider

mit fordums Hjem og hver bekjendt Gjenstand,
for mig. Jeg saae nu fremad og gjorde store
Dine. Jeg havde endnu aldrig været saa
langt. Vi kom snart over Grænserne. Ni
Mile hersra, traf vi i en smuk Landsbye, et lidet
Huus, som just stod ledigt. Min Moder be-
stemte sig til at blive her; især for min Skyld,
da der var en Skolelærer i Byen, og — vi vare
snart boesatte.

Juhler.

Nu, hvorfore blev Du da ikke der?

Wilhelm.

O Herre! dette Spørgsmaal har alt mange
gjort! Men — hver Gang blev det mig smerteli-
gere at besvare. Min Moder blev syg! Meget
syg! Jeg arme Dreng kunde ikke hjelpe hende —
jeg kunde kun græde og — det gjorde hendes Onde
værre. I otte Dage og Nætter laae hun og
jamrede sig — den niende saa — o Gud! — den
niende Dag — saa — —

Han torrer sine Dine.

Da sidste Suk min Moder gav,

Jeg blev saa underlig tilmode!

Og da jeg stod ved hendes Grav,
Jeg følte dybt mit tabte Gode!
Da — i en Bon til Himmelten,
Jeg bad den stjenke mig en Ven!

Og Gud vil vist bonhøre mig; det kan De
troe, gode Herre!

Juhler.

Din Bon er hørt. Nu er Touren til
mig at sige: top! jeg vil være din Ven. Jeg
vover jo Intet derved; dit Hjerte er mig Vor-
gen. Du gode Søn! jeg vil endogsaa mere
— jeg vil være din Fader!

Wilhelm.

Min Fader? Ei! — Nei det kan umues-
lig gaae an; nei — om endogsaa min Moder
havde levet og kunde blevet deres Kone, saa kunde
het dog ikke ladet sig gjøre.

Juhler
smilende.

Underlige Dreng! og hvorfør ikke?

Wilhelm.

Nei, thi min Moder sagde altid; at man
vel skulde arbeide sig fremad i Verden; men dog
ikke forglemme sin Stand. Paan den Maade, blev
jeg jo Baron? Jo, det blev en kjøn Baron!

Suhler.

Ligemeget! Dit Hjerte adler Dig. Velan!
Jeg tager Dig til mig. Din Moders Ønske
skal gaae i Opsyldelse; jeg vil være den Mand,
der finder det Umagen værd at tage sig af Dig.

Wilhelm

Kyssende hans Haand.

O Tak! Min Moders Ønske gaae i Opsyldel-
selse? Tak! Tak! O Moder! Hvor Du vil glæde
Dig i Himmelten.

Suhler.

Rom nu og følg mig til Gaarden!

Wilhelm.

Hillekam! hvor jeg blev snart Baron!

De gaae.

Skuepladsen forandres til et Værelse paa
Herregaarden hos Inspecteuren.

Tredie Scene.

Mauritz.

Hm! Hvem den fremmede Dame kan være,
som Inspecteuren havde hjem med sig iastes?
Om hun har fulgt med ham fra Frankrig? Om
hun skulde blive hans Kone? Alt dette ønskede
jeg gjerne at vide; men — hvad veed en stak-
kels Ejener? Intet! I det mindste ikke mere
end hvad han behændig, ved sine Øren kan snuse
sig til. (Han tager en Hug som ligger opstaaet paa
Hordet). Hm — jeg har dog altid hørt, at
man kan gjøre Alt hvad man vil, naar man
kun ikke vil gjøre andet end hvad man kan;
men — her staaer: "Den som kan, hvad han
vil, er Stor! Den som vil, hvad han kan, er
Vilis.. Ja, de Lærde, de har nu saa en egen
Maade at sige deres Meening paa. En simpel
Mand, som jeg, vilde mente som saa: Den som
vil hvad han kan; gjør — naar det er i en god
Hensigt, ikke mere end hans Pligt, og hvad man
kan fordre af hans Evner; Men — Den som
kan Alt hvad han vil; Han, — ja Han vilde jeg
være bange for.

Fierde Scene.

Helsing. Mauritz.

Mauritz.

God Morgen Herr Inspecteur!

Helsing.

God Morgen min kjere Mauritz! Er Baronen endnu ikke opstaet?

Mauritz.

Ja, det er næsten to timer siden; han er allerede paa sin Morgenvandring.

Helsing.

Pleier han at gaae saa tidlig ud?

Mauritz.

Ja; siden De reiste, har han ofte klaged over, at han ikke kunde sove; dersor er han gaaet ud at spadsere, mangen Gang endog før Solens Opgang.

Helsing.

Han veed dog ikke at jeg er kommet?

Mauritz.

Nei. Herr Inspecteuren ønskede jo, at han ikke skulle vide det, for De selv talte med ham; derfor har jeg ogsaa befalet de andre Folk Taus- hed.

Helsing.

Godt, min gamle Mauritz! Nu — hvordan har I havt det, i de tre Maaneder som jeg har været borte?

Mauritz.

Gud bedre det! Naar Stammen af Træet er syg, kan det kun lidet hjelpe at Grenene ere friske.

Helsing.

Jeg ved hvad Du vil sige; jeg ved ogsaa, at Du er Baronen en troe og hengiven Ejener, der gjerne ønskede denne gode Herres Tilstand blidere.

Mauritz.

Ta ved Gud! Jeg har lullet ham paa mine Arme, da han var lille; det kan han endnu erin- dre, derfor er han saa god imod mig. Nu, en Ejener kan ogsaa være taknemmelig.

Helsing.

Det vilde ethvert Menneske med dit Hjerte
og din Tænkemaade. Vi vil ikke opgive Haabet
om en bedre Tid. Gaae nu, min kjære Mauritz!
Og pas paa naar Baronen kommer tilbage og lad
mig vide det. Mauritz gaaer.

Sexte Scene.

Helsing.

At min Plan maatte lykkes mig! At Til-
fredshed og Lyksalighed atter maatte vende til-
bage inden disse Dørre. Dette Maal er det jeg
sigter til. En dristig Tanke! Proven vil være
usikker; men — et heldigt Udsald? O hvor be-
lønnende! Jeg hører hende komme; jeg vil gaae
lidet tilsidé, for at forberede mig paa den Opda-
gelse, jeg frygter saameget for.

Sjette Scene.

Louise

i en smagfuld Reisedragt.

Det er tidligere end jeg havde troet. Læng-
selen efter at see en elsket og enestee Broder, efter

sexten Aars Skilsmisse, lader mig ingen Ree.
Det eeneste Slegeskabsbaand jeg har tilbage; og
som jeg under denne Forvikling af Omstændigheder,
allerede begræd, som sønderrevet. Efter min Rei-
seledsagers Sigende, skal jeg kun have to Dages
Reise tilbage. O! At jeg i disse kunde give Dia-
den Vinger.

Dog — Taalmod har jeg lært at dyrke

I Lidelsernes bittere Stund;

Tid huld den skjenkte mig sin Styrke,

Og vakte mig af Sorgens Blund.

Ta! bort med Mindet om min Smerte,

Og hvad jeg leed!

Jeg ved min Broders omme Hjerte,

Og Kjerlighed,

Skal etter af erkjendtligt Bryst,

Welsigne Livets bedste Lyst!

Syvende Scene.

Louise. Helsing.

Helsing.

God Morgen, True Haller! Nu hvorledes har
Gavnene efter de forrige Dages Reise bekommet Dem?

Louise.

Så nærmere jeg kommer det ønskede Maal imøde, jo mindre roelig; en usorstaaelig Følelse af Glebens Hylde og dog — hvilken sod Uroelighed!

Helsing.

Det er en naturlig Higen af deres længselfulde Hjerte, som deres Broders Kjerlighed vist vil paastaaenne.

Louise.

Kan vi snart vente at komme aften? For spænds-Hestene ere dog bestilte?

Helsing.

Efter et lidet Ophold.

Det er næsten grusomt at forsøge deres Længsel; Men — naar jeg siger Dem, at det treffer sig saaledes, at jeg ogsaa her, uimodstaaelig drages til et Hjerte, som jeg har mit Livs bedste Gleeder at takke, kunde det maaske bestemme Dem til at hvile denne Dag ud. Egnen er smuk og jeg er vis paa, at man her, med al optankelig Forekommenhed vil sege at forkorte Dem Tiden. Tilgiv mig min Begjæring! Hjer-

tet har ogsaa sine Rettigheder! Jeg beder Dem.

Louise.

Herr Inspecteur! Saa stor min Langsel, ester at see min Broder, end er; saa bringer den Taknemmelighed, jeg skylder al den Forekommenhed, De paa denne Reise saa venstabelig har viist mig — Dem dog gjerne dette Offer.

Helsing.

Min varmeste Tak!

Louise.

De har Ret! Dette Sted ligger usigeligt sjælt og da jeg dog virkelig ogsaa trænger til en Hviledag; saa træffer det ret behageligt. Hvad hedder denne Gaard?

Helsing.

Juhlersborg.

Louise.

Og Eieren?

Helsing
frygtsom.

Juhler.

Louise.

Zuhler.

Helsing
som for.

Baron Vilhelm Zuhler.

Louise.

Himmel! Er det mueligt! Han hedder?

Helsing.

Vilhelm Zuhler; forhen — Lieutenant ved
et Grenader Compagnie.

Louise.

Netfærdige Gud!

Helsing

ester en Pause.

De skulde kjende ham?

Louise.

Geg kjende ham? Jo — o min Herre! Har
De nogen Medlidenhed med et ulykkeligt Fruen-
timmer, saa lad mig drage bort hersra; endnu i
dette Dieblik — Strax — jeg kan ikke opholde
mig her. Jeg beder Dem!

Helsing.

Strax — er det umueligt; thi —

Louise,

Umueligt! Ikke mueligt? Jeg beder Dem —
Ha! Det skulde maaskee endogsaa ikke være en
Hændelse — o Gud! At jeg er her?

Helsing.

Og om det ikke var det?

Louise.

Ikke var det? Altsaa forraade — bedraget;
jeg Ulykkelige!

Helsing.

Om det var Bedrag; ved Gud — det frommeste af Verden!

Louise.

Under Paaskud, at De var sendt fra min Broder, for at bringe mig til ham? Herre! Det er ikke ødelt af Dem.

Helsing.

At jeg opfylder mit Lovte, at jeg bringer Dem til deres Broder, det være min Ære, Dem Borgen for!

Louise.

Nu — og hvad er da deres Hensigt?

Helsing.

Min Hensigt? Den uegennytteste af Verden! Den: at see to gode Mennesker forenede; hvilke Skjebnen og Tilfældet for en Tid — har adskilt.

Louise.

Herkligt! Naar man ikke nærmere kan hente Retfærdiggørelsen for en slet Handling; saa — ja! Saa betjener man sig af Skjebnen og Tilfældet.

Helsing.

De gjor mig Uret, Frue!

Louise.

Jeg beder Dem, min Herre! Har De mindste Agtelse for mig, da indlad Dem ikke videre herpaa; men lad mig drage bort.

Helsing.

Det er sorgeligt, at jeg maae see een af mine skjønneste Forhaabninger tilintetgjort. Men

jeg bønsalder Dem! De har lovet mig, at blive
idag over; imorgen ved Dagbrækningen ledsager jeg
Dem atter videre.

Louise.

Jeg gav Dem mit Lovte, som De — for-
lad mig! var listig nok til at afnsde mig, da
jeg ikke forudsæe eller tænkte mig en Snare,
hvori man kunde være uadel nok til at vilde hilde
et Fruentimmer, der — efter den Uretfærdighed
der er hende tilfojet, maae have tabt sin Tillid
til Menneskene. Men jeg beder Dem! Lad mig
reise igjen! Jo før jo hellere! Og — siig De
Herr Baronen, at han kunde være tilfreds med
eengang at have forstyrret min lykkelige Noe. O
jeg havde næsten forsonet mig med min Skjebne!
Jeg var netop ved Maalelet for Tilsfredshed og min
Bestemmelse for Fremtiden og da skal det atter
falde den Grusomme ind at vilde forstyrre min
Lykke og foruroelige mine Dage.

Helsing.

Tillad mig! Herti gjør De ham Uret! Ved
alt hvad mig er helligt, han veed Intet af
Deres Nærværelse her. Jeg udbad mig af Baro-
nen, for omtrent tre Maaneder siden, Tilladelse-

til at reise, for at besøge fraværende Slægtninge. Jeg havde fort forud erfaret Deres Opholdsted. Jeg meddelede Deres Broder min Plan. Jeg havde og forud glædet ham med Esterretningen om, hvor De opholdt Dem og maatte love ham, at bringe Dem tilbage med. Jeg var ikke ubekjendt med det Forhold De eengang stod i med min gode Herre. Hans beklagelige Tilstand bragte mig paa den Idee, at forsøge paa at bringe det til en Forsoning imellem Dem og ham. Jeg kjendte Vægten af hans Kummer og det eeneste Nednings Middel, der kan igjen skenke Verden en lykkelig Borger. Vi elste ham alle saa høit — Han fortjener det! Dette tjene til Undskyldning, for det som maatte synes Dem urigtigt i min Fremgangsmaade.

Louise.

Nu vel! De er undskyldt; og nu heder jeg Dem at lade det beroe derved og lade mig reise bort i al Stilhed.

Helsing.

Min Herre elster Dem endnu! At han stedse har angret den Uret, han har tilføjet Dem, er Sandhed. Kjendte De Aarsagerne til hans

Grade, Deres Hjerte vilde iblandt dem finde
flere, De vilde beklage og undskynde ham for.

Louise.

Gjør ingen Regning paa et Forsvar af mit
Hjerte for ham. O! der var en Tid, det var
ganske hans! Jeg satte det, min hele barnlige
Tillid, min gamle Faders Noelighed — min Lykke
i Fremtiden — Verdens Omdømme mod et Lovte
af ham! Ham! Og — tabte Alt. Min Herre!
Kan De endnu vilde svartale mig til at leve
her — her! I denne Mands Huus? O da han-
sler De yderst uædelt!

Helsing.

Vistnok har De lidt uforkyldt. Vistnok har
min ulykkelige, men gode Herre forurettet Dem.
Men at han dersor — eene dersor, angrende
i sin Mandomis bedste Aar, svinder hen som en
Skygge, vil Deres fornærmede Hjerte dog ikke
nægte at være om ikke en syldestigjorende — saa
dog, en Erstatning for usortjente Lidelser.

Louise.

Jeg er stolt af, at jeg har havt Kraft nok
til at bringe det beret, at min krænkede Folelse

ingen Erstatning forlanger af ham; og — for
qvindelig til at kunde glæde mig over hans Ulykke.
Dette være ham nok, og som hans Fortrolige kan
De berette ham det.

Helsing.

De gjør ham uret! Han har endnu aldrig
nævnet Harsagerne til hans Kummer for mig eller
Mogen. Da jeg dog ellers besider hans Fortrolighed,
har dette lange smertet mig. En Hændelse bragte
mig paa Spor. Min Trang til Taknemmeliga-
hed imod ham, bød mig at forsøge alt for at fors-
rone ham med hans Skjebne. Jeg vovede at med-
dele deres Broder min Plan; som inderlig glæ-
dede sig over, at have faaet Efterretning om
Dem og som ønskede mit Forehavende et lykkeligt
Udfald. Jeg forsikrer Dem, at Baronen endog-
saa ikke veed, at jeg kom iastes.

Louise.

Destobedre! jeg ønsker ogsaa at han ikke faaee
det at vide, hvend jeg er borte. Herr Inspec-
teur! Da deres Deeltagelse for Baronen synes
at være noget mere end det almindelige Venstabs,
kan De jo let forestille Dem, hvis han svarer til det
Skilderie De nylig gjorde af ham — hvor meget

hans smme Hjerte vilde side ved det usalige Gjen-
syn af en Skabning, der er blevet saa ulykkelig
ved ham. Er han virkelig deres Ven da han-
der De meget ædelt, hvis De skaaner ham for
denne, lige saa fortjente som martyrende Bebreis-
delse.

Helsing.

De vil stedse undvige mig. Forlad mig Frue
Haller! At jeg drister mig til at spørge, om der
ikke endnu skulde ulme en Gnist af de Hølelser,
De engang har for min ulykkelige Herre?

Louise.

Og hvortil kunde det bringe? Om jeg nu
ogsaa tilstod for Dem, at det har kostet mig
mange Taarer at undertrykke denne Bekjendelse
for mig selv;

O! Hvorfor skal mit Hjerte bløde

Bed Mindet om min Kjerlighed?

At elste er jo ingen Brøde,

Kun Tab af Hjertets stille Fred.

Men, at! Naar Elskos grusomt seirer,

Naar Uskyld falder brat ved den;

Da kummer sig om Sjelen leirer;
Men — Hjertet glemmer ei sin Ven.

Helsing.

Min Menneskekundstab har altsaa dog ikke bedraget mig her!

Louise.

O min Herre! De kender ikke min sørge-lige Historie. Vil De skjenke mig Deres Op-mærksomhed, skal jeg i Korthed gjøre Dem be-kjendt med samme. Min Fader var en simpel men agtet Mand, der holdt Skole i en Landsbye. Min Moder var forlængst død. Da jeg voxede til, lod min Fader mig bestyre vore smaae huus-lige Forretninger. Min Fader elskede mig saa høit og vi vare os selv nok, indtil — O Gud! den stansede Krig førte et Kompagnie Grenadere til vor By, for at cantonere Vinteren over. Lieutenanten ved samme — Baron Juhler, blev indqvarteret hos os. Det varede ikke længe inden vi fik hinanden kjere. Han elskede mig og — hvorfor skulde jeg nægte det? Det falde mig let at gengjelde hans Kjerlighed. Han gjorde ingen Hemmelighed deraf for min Fader;

men forlangte endogsaa hans faderlige Samtykke til en Forening imellem os. Jeg var saa tryg! Det var mine lykkeligste Dage! Han elskede mig saa inderlig som jeg ham; men — det var blot en flygtig Drøm! O! At jeg kunde glemme Folgerne deraf. Ulykkeligt skulde det trefse sig, at netop i det Øieblik jeg strakkeligt maatte bekjende for mig selv, at jeg ikke længere var skyldfrie, brod Krigens atter ud. Kompaniet i vor Øye fik Ordre og — blev marschfærdig paa mindre end fire Timer. Han gik. Hans hoitidelige Lovter og min ulykkelige Kjerlighed — mit bedragne Haab var alt, hvad jeg havde tilbage. Jeg saae ham aldrig mere! De kan dog vel satte min Ulykke?

Helsing.

Jeg var at beklage, hvis jeg ikke kunde det.

Louise.

Nu Vel! De skal vide Alt. Jeg blev hemmelig en ulykkelig Moder. Hemmelig, fordi min Faders krænkede Stolthed fordrede det; Ulykkelig — fordi jeg maatte fjerne mit Barn fra et Hjerte, der saa moderlig vilde have elsket det. Paa Grænserne fandtes en Kone, som for en aarlig Undstøttelse paatog sig at være dees Pleiemoder. Min

gamle Fader blev daglig svagere; han kunde ikke overleve min Ulykke. Græmmelst kastede ham paa Sygesengen. Han døde, og jeg stod ene og forladt tilbage. Efter to Aars Forløb standsede Krigen. Jeg reiste strax med mit lidet Arvegods over Grænsen; med Hensigt at medbrage mit Barn og som Officer-Enke, under et opdigtee Navn, at nedsette mig i en lille Stad. Al! de fjendtlige Umennesker havde overalt paa Grænserne røvet og brændt hvor de kom frem. Ingen kunde give mig den mindste Underretning om mit Barns Pleiemoder; jeg maatte drage bort med den skækkelige Bevisshed, at have sat en Skabning i Verden, der maatte sukke over sin Tilværelse. Jeg reiste videre fort for at fjerne mig fra alle bekjendte Gjenstander og etablerede mig i hin Stad, hvorfra De har ledsgaget mig. Aldrig kunde jeg komme, end ikke paa det fjernehste Spor efter mit Barns Pleiemoder. Hvad mit blødende Hjerte herved maatte lide, maae Deres Medlidenhed selv føle.

Helsing.

Jeg tilstaaer at Deres Skjebne var saa uheldig, at man maatte være uhørt grum, for at nægte Dem Deeltagelse.

Louise.

Ma vel da! Held mig! at jeg har fundet et
Menneske, der vil beklage mig. At jeg staer for
en Mand, der selv nylig tilstod, at Hjertet har
ogsaa sine Rettigheder; det giver mig Mod til at
gjentage min Begjering: At De ikke lader Baro-
nen vide mit Ophold her og at De synner paa,
at jeg snart kan reise. (Grædende) O! hvor ha-
ftigt jeg end reiser, kan jeg dog ikke flygte fra den
marrende Tanke at have utsat et Barn for Kums-
mer og Elendighed og bragte en ædel Mand —
en af Fortvivelse over sit ulykkelige Barn sam-
rende Fader for Tiden i Graven.

Hun gaaer.

Ottende Scene.

Helsing

allene.

Vistnok har din Skæbne, ikke været den
blideste; arme Louise! Men det er mig ligesaa
ubegribeligt at Baronen nogensinde kunde have
handlet saa troeles imod sine Lovter. O! Hvor
megen Elendighed er der dog udbredt over denne
Jord. Dog —

Saa villigt Jorden man bagtaler,
Naar Skjebnens Gang gaaer lidt imod;
Og kuns dens Torne, Tidslær maler,
Hvor tit dog skjulte Roser stod.
En Glædes Blomst den hver dog bar,
Vil han kun pleje den!
Hver i sit eget Hjerte har
Sin Gjende eller Ven.

Gaaer.

A n d e n A c t.

Inspecteur Helsing's Værelse.

Første Scene.

Helsing.

Nei! Nei! Jeg opgiver endnu ikke Haabet.
Det maae komme til en Forklaring imellem dem.
Men hvorledes foranstalter jeg en Sammenkomst?
Dette bliver vanskeligere end jeg havde formodet;
thi hun giver neppe sit Samtykke.

A n d e n S c e n e.

Helsing. Mauritz.

Mauritz.

Jeg kommer for at lade Inspectoren vide,
at Baronen er kommet hjem fra sin Spadsere-
tour.

Helsing.

Godt! Saa skal jeg snart indsinde mig hos
ham.

Mauritz.

Han har medbragt en lille Dreng, som
han har modt i Skoven og som det lader han vil
antage sig for at gisre vel imod.

Helsing.

En Dreng siger Du?

Mauritz

Ja! En ret vacker Knus! Saa vacker at jeg
vilde onse det var min; dog at forstaae, med
Præstens Tilladelse. De ere allerede saa fortroe-
lige som om de vare gamle Bekjendte. Baronen
har ladet ham iføre andre Klæder og synes at
være ret oprømt herover.

Helsing.

Det glæder mig. Afspredelse er i hans nær-
værende Stemning, det kraftigste Middel for
hans mørke Tungfindighed. Men Gamle! Du
erindrer not ikke, at det netop idag er Baronens
Fødselsdag.

Mauritz.

Baronens Fødselsdag?

Helsing.

Ta. Jeg har skyndet paa min Reise hertil,
for at kunne netop idag være tilstæde. Du ved
Vi pleie at tage Dagen til Anledning for at
ytte vor gode Herre vor Taknemmelighed og til-
bringe den ret forniede.

Mauritz.

Ta hilseden! Jeg husker ret godt at jeg sidst
var saa glad, at jeg tog den tykke Meierste op
at danser og dansede med hende saa det stod efter,
og siden om Aftenen drak jeg saalange paa Baron-
nens Sundhed at — at jeg vilde til sidst karessere
alle Pigerne.

Helsing.

Du vel! Vi vil idag ikke nyde den min-
dre glade.

Fra Himmelens til Jorderige,
Gud gavmild sendte Glæden ned;
Og deelte den til Arme, Nige;
Med lige Faderkjerlighed.

Thi, froe dens blide Roser groe,

I Skyggen af vor glade Roe.

Mauritz.

Ta, deri ere vi vist alle enige med Dem.

Helsing.

Jeg har udtaenk en Plan til en lille Fest,
hvor med jeg vil soverasse Baronen og Du skal
være mig behjelpelig.

Mauritz.

En Plan! Og jeg skal hjelpe? Ja hertesi-
lig gjerne! Jeg har endnu aldrig været med i en
Plan.

Helsing.

Hør nu min kjere Mauritz! Du har kun-
at besorge til sagt alle Godsets Wonder; Isamt
unge Karle og Piger, at de festligt smykkede ind-
finde dem her paa Gaarden, i Eftermiddag Klok-
ken fire. Men de skal gaae igjennem Haven op
til mine Bærelser; saaledes at Baronen ikke
faaer dem at see. Det øvrige skal jeg underrette
dem om.

Mauritz.

Skal alt blive besorget! Men — hvoreledes
skal —

Helsing.

Spørg mig ikke nu. Min Tid er knap.
Men, Held mig! Hvis jeg i Aften kan række
Dig min Haand og sige: Vi dele alle vor gode
Herres Glæde!

Han gaaer.

Tredie Scene.

Mauritz.

Saa? Spørge maae jeg ikke og jeg skal dog
være med i en Plan. Hm! Man burde dog ikke
binde Munden paa den Ore som tørker. Iaf-
tess kom Inspecteuren hjem efter lang Traværelse
og bringer en Dame med sig; jeg skal være med
i en Plan; besørge Godsets Bønder tilslagte til
en Fest; og efter alt dette, maae jeg Stakkels,
som af Naturen er side nysgjerrig, endda ikke
spørge. Til sidst siger han: Held mig, hvis jeg
iaaseen kan række Dig min Haand og sige: Vi

delse alle vor gode Herres Glæde. Ja, Glæde!
Saa er jeg med.

Hvis Livet ei mig stjentte Glæde,

Før Ingenting jeg gav det hen;

En Daare den, der strax vil græde

Før Lykken ham ei falder Ven.

Men noisom, noisom maae man være!

Ei tunse vidt i Hunkers Rum,

Froe med hvad Dagen vil bessjære;

Det er mit glade Symbolum.

Han gaaer.

Fjerde Scene.

Værelse hos Baronen.

Baron Juhler. Wilhelm.

Wilhelm

gaaer og seer sig mygherrig om.

Altig herligt! Altig Kjont! Og see! Det
store Speil — nei see!

han stiller sig for det.

Juhler.

Ja! Deri kan Du see din hele Person.

Wilhelm.

Sa min Troe! Jeg seer loierlig nok ud i det. Maar jeg ikke vidste bedre, skulde jeg ikke troe at det var mig selv, bare for de pæne Klæders Skyld! Hjemme hos min Moder, der var vort Speil ikke større end een af vore smaae vinduesruder. Nei! naar jeg ret vilde speile mig, Saa løb jeg ned til Bækken; men hilleskam! Saa kunde jeg ogsaa see meget mere, der var vordt at see paa end mig selv. Jeg kunde see Træerne rundt om mig, Himmelnen oven over mig og de smaae fugle som flog baade hist og her. Sa, det var et Speil det! Men jeg blev heller ikke saa undseelig ved at see deri, som naar jeg seer i dette.

Juhler.

Hvorfor det min Dreng?

Wilhelm.

Jo, for naar jeg saaledes staer og seer ind i dette Speil, saa synes jeg ret saa godt om mig selv; og naar jeg dog betænker, hvad jeg er for en Stakkel — at jeg er et fattigt Barn, der har hverken Fader eller Moder, saa maae jeg vel blive stamsuld derover.

Juhler.

Deri feiler Du. Armod er ingen Skam!
Faderlos er Du ikke længer, for saavidt som
faderlig Omhue for dit Vel og inderlig Omhed
i Omgang kan erstatte det.

Wilhelm

setter sig i en Lænestoel.

Og disse Stole! Hilleskam hvor man dog
sidder mageligt i dem.

Juhler.

I Sandhed! Det fornsier mig ret, at ses
Dig saa tilfreds!

Wilhelm.

Virkelig! Det kan fornsie Dem? Nu saa
jeg De ogsaa altid være glad naar jeg er hos
Dem. Maar min gode Moder var bedrovet, saa
kunde jeg altid faae hende opretmt naar jeg sang:

Du, som Mismod bøier ned,

Haab til Almagts Misundhed!

Vend til Himlen tryg din Aand,

Viid: Du stander i Guds Haand!

Trost Dig og forsag fun ei!

Endnu groer paa Livets Vei,

Mangen Blomst saa understjøn,

Dufstende for Dig i Løn.

Han, som styrer Land og Hæb;

Han, som alt det Gode gav,

Han kan mildne Skjebnens Graad,

Standse Kummers bitre Graad.

Hæb fun tillidsfuld din Sjel;

Godheds Fader vil dit Vel!

O! paakald ham — haab og beed;

Han er idel Kjærighed!

Juhler.

Tak for din Sang, min lille Ven! Den gyder ogsaa Trost i min kummerfulde Sjel og Lægedom i mit saarede Hjerte. Den maae Du i mine mørke Timer ret ofte gientage mig.

Wilhelm.

Hjertelig gjerne! Men De maae ikke troe,
at jeg altid synger slige alvorlige Sange. Nei!

Nu skal De høre een af dem, jeg selv holder
meest af.

Jeg danser og jeg synger
Fallallala!

Mig ingen Sorger synge,
Fallallala!

Jeg lyder kun mit Hjertes Bud,
Og frygter ingen uden Gud.
Fallallala! Fallallala!

Jeg seer Guds klare Himmel;
Fallallala!

Og Jordens Blomstervimmel,
Fallallala!

Jeg undres over Bækkens Gang;
Og lytter froe til Lærkens Gang.
Fallallala! Fallallala!

Hver lille Dreng og Pige,
Fallallala!

Jeg anseer for min Lige;
Fallallala!

Og hvis de lege vil med mig;
O hvor jeg da er lykkelig!
Gallallala! Gallallala!

Jeg tænker at Gud Fader,

Gallallala!

Mig al min Fryd tillader;

Gallallala!

Jeg ønsker at jeg stedse maae

Som Barn igjennem Livet gaae.

Gallallala! Gallallala!

Suhler.

Din Munterhed er elskværdig, min lille
Schweizer! Vi to vil vist blive meget gode Ven-
ner.

Femte Scene.

Helsing. De Forrige.

Helsing.

Min kjære, gode Herre! Hvor det glæder
mig at see Dem.

Zuhler.

Tak min retskasne Helsing! Jeg har ogsaa
ret længtes efter Dem. I en Vens Fraværelse
lærer man først ret at sætte Priis paa ham. Nu,
hvordanes har det gaaet Dem paa Deres Reise?
Fandt De deres Familie saaledes som De ønskede?

Helsing.

Guldkommen! Og — jeg fandt endogsaa
meer end mit Haab lovede mig. Men — det
lader og som Herr Baronen har fundet Noget i
min Fraværelse.

Zuhler.

Ta min kjere Helsing! Jeg har fundet mig
et lille Væsen som ved sit barnlige Spøg, stun-
dom vil forsøde mig et af mine mange bittere
Drieblikke. Min lille Schweizer! Du kunde maa-
ske behøve nogen Forfriskning. Han ringer og
en Ejener kommer). Bring denne Lille ind i Spi-
festuen og lad sætte Froekost for ham.

Wilhelm.

Froekost! Nu? Hilleman da lad os flynde
os; thi jeg kan snart trænge til Middagsmad.
Gaaer med Ejeneren.

D

Sjette Scene.

Suhler. Helsing.

Helsing.

Det er en smuk Dreng! Naturen har været
ham gunstigere end Skjebnen.

Suhler.

Og hans Hjerre er godmodige som hans lyse
Dine. Jeg træf ham paa en Spadseregang imor-
ges. Jeg veed ikke selv; men — en uvilkaarlig
Indsybelse bragte mig pludselig paa det Indfald
at tage mig af ham. Han er saa glad og til-
freds, saa sorglos og roelig! Hvilken lykkelig
Alder!

Helsing.

Saa lykkelig har De ogsaa været.

Suhler.

Ba — men det er længe siden; saa længe —
at det er glemt. Overalt det er sader at kunde
glemme end erindre.

Helsing.

Mei! Hvad var Livet, naar selv Oldingen
der paa Gravens Rand, erindrede sig sin tilbagelagte

Vandring, ikke engang funde sige: havde jeg ikke
levet som Barn og mydt Barndommens glade,
sorgløse Dage — hvorfor har jeg da levet?

Inhler.

Men ogsaa, held ham, hvis han i sine sidste Dage, med barnlig Letfindighed kan glemme et heelt Livs udstandne Lidelser. O! Hvad er Mennesket og dets Streben andet end en Roman, lige fra Buggen og til Graven.

Helsing.

Men — hvorfor just en sorgelig Roman?

Garnet — smiler i Vygen froe,
Dandser paa Moderens Arme.
Slumrer i Uskylds sode Noe,
Ukjendt med Jorderigs Harme.

Ynglingen — hylder Spog og Sang,
Fyrigt han tidligen flammer;
Hjertet kjender ei selv sin Trang
For Læben Kjærlighed stammer.

Manden — higer med kraftfuld Jid
Maalet for Lykken at finde;

Der skal lønne hans Straæbens Glid,
Gavnnet af ommeeste Qvinde.

Oldingen — støttet til sin Stav,

Langselfuld seer mod det Hoie,

Smiler saa venligt til sin Grav,

Veltilfreds lukker sit Die!

Juhler.

Vel! Graven ender Livets hele Farce.

Hessing.

Ta, paa denne Side af den, O! hvorfor ikke
haabe? En Philosoph har skrevet; "Dersom der
er nogen Evighed til, siger det kun lidet at opfo-
re hele sit Liv for at fortjene den; er den ikke
til, ere nogle saae kummerfulde Aar af ingen
Betydenhed.."

Juhler.

En let henkastet Phrase og intet videre! Det
er lettere at commentere over Livet end at finde
sig i det.

Helsing.

Min gode Herre ! Hvorfor ses Livet — Verden, fra dens mørkeste Side ?

Juhler.

Hvorfor ? fordi jeg ikke vil lade mig blænde af den spraglede Højside eller — blænde Andre.

Helsing.

O Verden er som man den tager !

Juhler.

Nei ! O nei !

At Verden er som man den tager,
Jeg aldrig rigtigt satte fan.
Men, at os Skillet grumt bedrager ;
Den Lære er kun altfor sand.
Thi — Denner tit som Engle ere,
Skjondt de i Hjertet Djævle nære !

Helsing.

Dersom De selv har gjort denne Opdagelse ;
maa jeg beklage Dem og de Mennesker der saa
gjerne omgive Dem.

Zuhler.

Ia Helsing! jeg har kjendt Mennesker, der
kastede deres Hjarter for enhvers Hodder, naar
de blot derved kunde fremme deres egennyttige
Hensigter.

Helsing.

Det er en strækkelig og sorgelig Sandhed!
men fandt man ikke stundom en velvillig Und-
tagelse, hvor beklageligt for det af Naturen til
Fortroelighed og Meddelesse saa tilboielige Hjerte.

Zuhler.

Jeg tilstaar dette saa gjerne ved Siden af
Dem; men min gode Helsing! Jeg er saa ulykkes-
lig, at jeg ogsaa kun kan sige: Ene for Dem!

Han rækker ham Haanden.

Helsing.

O nei! Alle deres Undergivne, Alle veed,
at deres mørke Kunne ikke ligger i deres Hjerte;
Og vi haabe alle at komme til at see Dem, som
fordum, tilfreds og lykkelig.

Zuhler.

O Helsing! selv det forøger min Ulykke, at
Haabet ikke engang er min Ven. Mine Lidelser
finde ei Grændser for i Graven.

Helsing.

Jo min gode Herre! Jo —

Zuhler.

Min Ven! De veed ikke —

Helsing.

Forslad mig, Herre. Jo! jeg veed det. Det har lykkedes mig at trænge ind i Deres Hemmelighed, men ikke af utidig Nygjerrighed. Min Hensigt var god! De har i flere Aar skenket mig — jeg tør næsten sige, deres uindstrænkede Fortrolighed. Kun Karsagerne til Deres nogenude Kummer har De aldrig betroet mig; det er lykkedes mig ved en Hændelse at opdage dem.

Zuhler.

Helsing! Hvad vil det sige?

Helsing.

Jeg har intet at undstÿlde denne Dristighed med, uden min gode Menning, fulgt af den Tanke, at finde en muelig Karsag til deres morke Kummer og Midler til at lindre den. Jeg drister mig til at troe min Hensigt for endael opnaaet. Jeg beder til Gud og haaber! (efter et Ophold). Louise Haller — —

Suhler.

Himmel! Hvem nævner De?

Helsing.

Louise Haller.

Suhler.

Lever hun endnu? Og hvor? Helsing har
De seet hende? har — O Gud!

Helsing.

Fat Dem Herr Baron! Ja, jeg har seet
hende og — —

Suhler

Og?

Helsing.

Og fast med hende.

Suhler.

Fast med hende? Nu — —

Helsing.

Og paa min Tilbagereise voeret heldig nok
til at overtale hende — til at folges med.

Juhler.

Hvad siger De Helsing! De har bragt hende med? Hvad har De foretaget Dem?

Helsing.

Hvorledes! Det skulde mishage Dem?

Juhler.

O Gud! Nei! Min kjære Helsing! De har bragt Louise Haller med; og hvor? O! Der falder endnu en lys Straale paa mit mørke Livs Bane. Men hvor — hvor opholder hun sig?

Helsing.

Ikke langt borte — —

Juhler.

O snart! Hvor opholder Louise Haller sig?

Helsing.

Her — paa Juhlersborg.

Juhler.

Her? Gud!

Helsing.

De maae vide Alt. Da jeg havde erfaret hvor hun havde sit Opholdssted; løb den Plan igjennem

mit Hoved om at bringe hende med. Jeg veed at De for nogle Aar siden, ved Correspondencer erkyndigede Dem om hende, men sic aldrig tilfredsstillende Svar. Jeg fandt hende, og ved en lille List bragte jeg det dertil, at hun reiste med mig.

Juhler.

Men dog kun ved List? Jeg Daare! Hvor kunde jeg og vente andet. Louise Hallers Sjel var for stolt til, at — tage en ydmygende Beslutning, som kunde krænke hendes Ere. Videre —

Helsing.

Bed Hjelp af et Brev fra hendes Broder, hvem jeg skylder Opdagelsen af hendes Opholdsted, reiste hun med mig for at besøge ham; og paa Veien dertil — er det, at hun er kommet til Juhlersborg.

Juhler.

Men hvortil kan dette bringe videre? Bed hun hvor hun er? Bed hun det?

Helsing.

Ja.

Juhler.

Hun veed det — O! og nu?

Helsing.

Hun veed det. Dog — hvorfor skulde jeg smigre deres Dusser paa Sandhedens Bekostning? Hun er bestemt til, endnu idag at reise videre.

Juhler.

Ha! hvorfor skulde ogsaa min Skjægne kunde lade sig forsonc.

Helsing.

Jeg opgiver endnu ikke Haabet.

Juhler.

Det er daarsligt af Dem.

Helsing.

Haabet folger Os — til Graven.

Juhler.

Før mig er Intet meer at haabe!

Nei! Nei! Før endes ei de Plager,

Hvori mit Liv sig slaber hen;

Før sidste Suk fra Hjertet drager
Oplost udi Huldendelsen.

Da — naar det sidste Pulsslag svinder,
Mens brusne Gie lukker sig:
O da! Først da, jeg Arme finder
At man kan vorde lykkelig!

Helsing.

O! Hvorfør saa gandske fortvivle!

Zuhler

Og hvad staer end tilbage? Tael Helsing!
Tael! Jeg kan ikke udholde denne Stemning.
Tael!

Helsing.

De ønskede dog vist at bringe det til en
Forsoning med hende?

Zuhler.

Det ene — fun det ene kunde skjenke mig
tilbage til Livets Glæder; men hvor tør jeg haabe
det? Og dog! Dog var jeg maaske mindre
strafstædig i hendes Dine om hun kjendte de
Aarsager — de Sammenstød af Omstændigheder,

hvorved Vi begge ere blevne saa usykkelige. O
min Fader! hvorsor skulde ikke din Søn —
din Eneste! kunde dwale ved dit Minde, med
sørlige Saarer? Ja! Det er faderkjerligt at
lede sit Barns Hjerte og Forstand, naar Ungdom
og Lidenskabelighed vil styre det i en viensynlig
Ulykke; men, det er grusomt, naar Fordom,
Egenkjerlighed og Forsængelighed opofrer det af
vindesyg Ærgerrighed, og bringer ikke Velsignelser
til Eftermalet.

Helsing.

Det maae komme til en Forklaring imellem
dem; kuns ikke take Modet!

Juhler.

Det er mere end bittert, at jeg her skal
samle mit Mod; her — hvor jeg selv for Guds
Ansyn turde frimodig bekjende, at det grusomste
i min Brode imod Louise Haller er foranlediget
ved listig Mellemhandling. Og dog — dog syns
ker jeg under Byrden af min uroelige Smerte.

Helsing.

Paa denne, Deres oprigtige Hjertes Bekjen-
delse, bvgger jeg min Tillid til et lykkeligt Ud-
fald. De maae see hende — tale med hende.

Juhler.

Og hertil skulde jeg have Mod? Da jeg
stod blandt Fjendens hvinende Rugler fattedes det
mig ikke: men her — her hvor jeg ikke tor
tænke mig, at et Diebliks Samtale, skulde fun-
de bringe Forsoning for tusinde Saarer og Suk;
her kan jeg nok tilstaae, at Modet flettes mig.
Helsing! De er min Ven, min Eneste! Tænk
De for mig! Handle! Jeg kan ikke. O elste
Louise! Dersom Du atten vilde være min; hvor
velgjørende blev jeg forsonet med min Skjæbne!

Gaer.

Syvende Scene.

Helsing.

Det var sorgeligt, om det ikke skulde lykkes,
at bringe disse gode Mennesker til en Forsoning.
Skulde Louise Hållers Stolthed, hendes fornær-
mede Ere ikke give øster for hendes Hjertes
Drift. Hendes omme følende Hjerte — hendes
ædle Sjel kan umuelig have tabt alle de kjerlige
Følelser, de engang nærede for Baronen. Saale-
des maae det være. Det maae komme til en
Samtale imellem dem. Jeg skulde meget forfeile

mit Begreb om et omst, ædest, quindeligt Hjerte;
hvis det ikke kunde lade sig forsoner.

Ottende Scene.

Helsing. Wilhelm.

Wilhelm.

Nu, det er sandt! Det kunde man kalde
en Froekost; og det paa en simpel Dag i Ugen.
Min Moder og jeg, vi sit ikke engang første
Juledag, saadan Mad til Middag; nei langt
fra!

Helsing.

Saaledes kan Du have det hver Dag, naat
Du kun vil fijonne derpaa.

Wilhelm.

Det vil jeg gierne! Vil De kun sige mig,
hvorved jeg kan fortjene det; thi min Moder
sagde altid! at der skulde Noget for Noget,
naar Veneskab skulde holdes.

Helsing
affides.

Jeg faaer en Idee! Maaske den kunde
bringe os nærmere det ønskede Maal. Efter

Frue Hållers egen Tilstaaelse, har hun ikke seet
sit Barn siden dets Fødsel. Denne vakte Dreng,
kan være omrent paa samme Alder som han.
Hendes Moderkjærlighed vil opslammes ved Synet
af ham. Hun maae ikke reise idag; et lille Bes-
drag maae forhindre det og vinde os Tid. Hun
maae bringes til at troe, at dette Barn er hen-
des, som Baronen har faaet opspurgt, for som
Fader at unde det den Kjærlighed og de Nettighes-
ter, som det efter Naturens Bud, kunde gjøre
Fordring paa. En endelig Samtale vil gjøre Udl-
slaget. Men — naar saa Bedrageriet bliver op-
daget? O! Saa maae min Hensigts Neenhed
tilveiebringe mig Tilgivelse.

Wilhelm

som imidlertid har seet sig om.

Her er næsten ligesaa prægtigt som hos Kong
Salomon, som Moder læste om i den store Bis-
bel, naar vi om Vinterastenerne sad ved Kakkel-
ovnen.

Helsing.

Her, min Dreng! finder Du Dig tilfreds
her?

Wilhelm.

Ei! Det troer jeg! Jeg kunde jo aldrig
vnste bedre. Maatte det kun altid blive saa.

Helsing.

Det vil det; naar Du kun ved Hengiven-
hed og Velvillie vil vedligeholde det. Men denne
Mand, som vil stjenke Dig al denne Lykke, for-
tjente dog ogsaa at være lykkelig. Ikke sande?

Wilhelm.

O gid han var det! Men han lader slet
ikke til at være det. Var jeg i hans Sted, vilde
jeg altid være glad og aldrig sørge; nei aldrig!

Helsing.

Han fortjener at være lykkelig, og vi maae
see at bringe det dertil. Du skal være mig bes-
hjelpelig!

Wilhelm.

Jeg? De spøger vist! Jeg stakkels enfoldige
Barn, som ikke engang kan hjelpe mig selv.
Ak! Jeg har desværre Intet lært.

Dog jo: jeg kan min Bonnebog!

Jeg qvinkelerer lidt paa Lire;

Teg sanger Fugl; og Fisk paa Krog —

Teg staer paa Hoved — gaaer paa Fjere.

Ei meer min Lærdom strækker til,

Og det vist her ei nytte vil.

Helsing.

Det jeg vil bede Dig om, behøver Du ikke
megen Lærdom til at udføre. Det skal blot bes-
taae i en lille Usandhed.

Wilhelm.

Bevares! Min Moder sagde altid: at jeg
albrig maatte lyve; hverken for Gud eller Men-
nester; og ligesaalidet for Spøg som for Alvor.

Helsing.

Din Moder har givet Dig ret gode Lær-
domme.

Wilhelm.

Sa det har hun! Hun var selv saa ret-
skaffen; saa god og saa ejerlig; og De, min Hær-
re! De seer saa ørlig ud; De vil vist ikke bede
mig om Noget der var onde.

Helsing.

Nei min gode Dreng! Det bevare Himsen
mig fra! Hensigten med den lille Usandhed var —
om mueligt, at see vor fællels Belgjører lykkelig.

Wilhelm.

O kunde vi det!

Helsing.

Jeg haaber vi skal det.

Wilhelm.

Nu i Guds Navn! Saa tor jeg vel vove
en lille Lægn.

Helsing.

Seer Du: her er kommet en fremmed Dame.
Hon maae ikke vide andet end, at Du er
Baronens Son, forstaar Du mig? Heri bestaaer
den hele Usandhed, at Du fun idag over, giver
Dig ud hersor. Denne Rolle vil ikke falde dit
barnlige gode Hjerte for suer, da Baronens Om-
hue for Dit Bel, let astvinger Dig sonlige Fæ-
lser. Og naar jeg lægger til, hvad jeg forud
har sagt, at vi mueligt, ved denne lille Usand-
hed lægger Grunden til den øde Herres Fremtide

Lvksalighed og Tilsfredshed, saa er den let undskylt.

Wilhelm.

Belan! Saa vil jeg alt, hvad De vil.

Helsing.

Saa følg mig! Og jeg skal underrette Dig om hvad Du har at gjøre.

Wilhelm.

O! Maatte jeg kun slippe vel fra det.

De gaae.

Tredie Act.

En stor Sal.

Første Scene.

Louise
kommede fra en Sidebor,

Jeg frygter af et Værelse og i et andet, saasnart jeg hører en Dør aabnes; jeg frygter det er ham! Og om det var? Hvorfor da frygte? Har jeg tilfølet ham Uret eller han mig? Mit svage Hjerte, saa usigelig fornærmet og dog saa uforklarlig! O Juhler! Juhler! Det burde have staet sig anderledes med os.

Maar Føraarsolen straaler mild,

Hen over Jordens Kolde Glade,

Og til fornyet Kraft og Ild,

Alt i dens Straaler froe sig bade.

Hver halvddod Spire fæster Rod;

Hver brækket Øvist sig atter hæver;

Hver Stemme jubler: Gud er God!
Af hellig Fryd hvert Hjerte bæver.
For mig kun har ei Vaaren Lyst;
Jeg skuer idel morke Dage!
Thi Anger nager grumt mit Bryst
Og nægter mig min Ret at klage.

A n d e n S c e n e.

Helsing. Louise.

Helsing.

Jeg er virkelig forlegen Frue Haller! for at
lade mig se for Dem. Dog — jeg burde ikke
være det.

Louise.

Troer De da min Forlegenhed mindre? At
jeg maae opholde mig her! I Sandhed min Her-
re! De tager ingen Hensyn til min Stilling.

Helsing.

Jo Frue! Jeg fortjener ikke denne Bebreis-
helse. Gud skuer mit Hjerte! Det vil Dem —
min gode Herre og os alle saa vel.

Louise.

Og hvorfør, Herr Inspecteur! Vil De
ikke lade mig reise?

Helsing.

Nægt mig ikke min Bon. De maae blot
forinden skjenke Baronen et Dieblks Samtale.

Louise.

Hvad forlanger De af mig! Venter De at
møre Dem over en Scene, der skulde tjene som
et ufuldkomment Sidesytte til Eulalias og Meis-
haus Forsoning.

Helsing.

Førholdet vilde dog blive omvendt.

Louise.

Og hvortil skulde det bringe? Maatte Ba-
ronen ikke troe — jeg vover ikke engang at ytre
den Tanke. De forregner Dem min Herre, hvis
De troer, at Synet af mig kan skjenke deres
Herre nogen Glæde! og troer De det, da er De
mere grusom, end jeg kundet formode.

Helsing.

Min Herre elster Dem endnu!

Louise.

Man elster kun eengang.

Helsing.

Han har aldrig afsladet at elste Dem. Jeg
tør borge for det.

Louise.

Det skal De ikke; De bedrager Dem.

Helsing.

Man elster Dem endnu!

Louise.

Hans Kjærlighed var Tant. O! Kjærlighed
er et Øjoglejs, som i det, det stærkest flam-
mer, slukkes.

Helsing.

Det er sagt og følt: Kun Kjærlighed gør
Livet værd at nydes!

Louise.

Men ogsaa: — at man ved Kjærlighed kan blive saa ulykkelig, at Livet med alle dets Glæder ligner Døden. Jeg har prøvet det! —
Helsing.
Baronen elsker Dem endnu! Saasandt! som der er Haab om Evighed og Salighed.

Louise.

Hvortil denne høitidelige Eed i en for Dem saa fremmed Sag?

Helsing.

Den Lidendes Rummer er ikke fremmed for mit Hjerte.

Louise.

Lad os afbryde!

Helsing.

Min Herre ønsker at see Dem og beder at De vil forunde ham en Samtale.

Louise.

De har altsaa sagt ham, at jeg er her? magter jeg saa veemodig, med min hele Sjels Indeleshed saa indstændig bad Dem; ikke at gjøre det. Nu vel! Og Baronen, han — ja han maae vel troe: at jeg glad over, endelig at have fundet ham; kommer nu her, for ved Suk og Zaarer, at tvinge ham til at gjøre sin Uret god igjen. Ikke saa?

Helsing.

Deres Net til Klage, undskylder deres Bitskerhed. Baronen veed hvorledes De er kommet her og vil ikke foruroelige Dem ved sin Mærværelse; uden med deres Tilladelse. Det var mere end grusomt, at negte ham den. O Ætrue Halsler! De veed ikke —

Louise.

Jo jeg veed: at den bedragne, forurettede og ulykkelige Louise Halsler er her — her! Hvor hun ikke burde være. O jeg maae fortvivle derover! Der er ingen Sarmhjertighed til for mig; thi — Himlen er retfærdig og min Brødre kan ikke tilgives. Belan! Jeg skal uden at murre,

komme mine Libellers fulde Væger; men kun
bede Gud, at jeg snart maae komme det.

Helsing.

De tillader alesaa Baronen en Samtale
med Dem?

Louise.

Naar den frie Billie er os befaget — har
man jo blot at adlyde.

Helsing.

Jeg vil gaae at forberede Baronen.

Han gaaer.

Tredie Scene.

Louise

allene.

Svilket Hieblik! Naar det ved Synet af
ham, gjennemlober min Erindring, hvad han
var for mig og — o Gud! hvad jeg blev ved
ham.

Hjerde Scene.

Louise. Wilhelm.

Wilhelm

God Dag True! De kender mig vist ikke?

Louise.

Nei min Dreng! Hvor skulde jeg det? Jeg
har jo aldrig set seet Dig.

Wilhelm.

Det troer jeg ikke heller.

Louise.

Hvad hedder Du?

Wilhelm

Jeg — jeg hedder den lille Baron!

Louise.

Baron? min Gud!

Wilhelm.

Er det saa forunderligt?

Louise.

Hvem er din Fader?

Wilhelm.

Oh, det er jo den store Baron!

Louise.

Hvilken Baron? Hvad er hans Navn?

Wilhelm.

Hans Navn?

Louise

med stigende Urolighed.

Sa — o jeg beder Dig! Siiig det!

Wilhelm.

Hans Navn? Det — det har man glemt at
sige mig.

Louise.

Glemt? Er det Herren her?

Wilhelm.

Sa det forstaaer sig! Jeg veed ikke, at her
er flere Baroner end ham og mig.

Louise.

Miskundelige Gud! Skulde det være mue-
ligt? Og — din Moder?

Wilhelm.

Hun er ikke her; o nei! Det er ikke saa vel.

Louise.

Hvorledes? Hvor er hun da?

Wilhelm.

Oh, hun er jo flyttet til vor Herrel!

Louise.

Hvem var hun? O siig det! Hvem var
hun?

Wilhelm.

Men veed De ikke det? Hun var jo den
gamle Kone i Skovhuset.

Louise.

Uskyldige Dreng! Du havde nær forskrækket
mig. Jeg troede, at det blot fattedes endnu;
at jeg skulde stilles ved Siden af hans lykkelige
Kone og Barn som et bestjæmmet Fruentimmer,
der havde fortjent sin bittere Skæbne.

Wilhelm.

De har ogsaa en bitter Skæbne? Det er
underligt nok! min Fader — den store Baron,

siget det samme. Jeg har endnu aldrig haft nogen Skjebne.

Louise.

Du kalder ham din Fader? Det vil dog sige — Du er et fattigt Barn, som Baronen har taget til sig, for at gjøre vel imod.

Wilhelm.

Ja min Troe! Men hvoraf kunde De nu vide det? Jeg var rigtig nok et fattigt, meget fattigt Barn forend jeg blev Baron. Da kaldte man mig slet og ret Wilhelm, eller den lille Virendreier.

Louise.

Wilhelm? veemodige Erindring! O! Min kæbte Wilhelm — maae være paa hans Størrelse, O! Jeg ulykkelige, foragtelige Moder!

Hun sætter sig, grædende.

Wilhelm,

De maae ikke græde! Det er saa sorgeligt.

Louise.

Så jeg skal græde; jeg bør samle og klage saalænge jeg lever. Jeg har fortjent det. Ths Straf skal følge Synden!

Wilhelm.

Sa! Straffen skal Synden forfolge. Saaledes staer der i en Wise min Moder har lært mig. Jeg skal synge Dem den.

Og Bertha hun var sig en Frue saa bold,
Paa vidstrakte Borge hun boede,
Hun Kirkerne klædde med Vaaben og Skjold,
At Gud ændsed' Ahner hun troede.
Dog — Anger for Brode grumt nager.

Og daglig hun kjørte i gyldene Karm,
Med Perler og Smykker bebraemmet.
Hver Aften hun deel tog i ridderlig Karm,
Hvor Kvindedyd ofte blev skæmmet.
Men Straffen skal Synden forfolge!

Og var det sig en Juleaften mod Nuel;
Paa Borgen det sælsomt sig hendte —
Mens alle om Madveren sadde saa vel,
At Lysene blaalige brændte.
— Thi angstedes Huusfruens Hjerte.

Her Gaarhunden hyler i vildesse Giam!

Her! Hestehov udenfor trampe —

"O!.. Sukked Frue Bertha, "om det var
ham!..

Og rædsomt sig vaanded' af Krampe.

Flux Doren sprang op af sin Klinke!

Og alle de sadde saa rædde i Sind,

Som midt i en Dødninge Grube,

Da — blodig en Skikkelse svævede ind,

Og hvisted fra rassende Strube:

"Hvi blegner den mægtige Frue?..

"Der sidder min engang saa elstede Vib —

"O mærk det, I Riddere kjære!

"Hun krænked min Ere og roved mit Liv;

"Thi — Gene hun vilde regiere.

"Hun grusomt min Barm gjennembored'..

"Ei kommer jeg for, som i ridderlig Færd,

"Med Sværdet at sride og blode.

"Jeg kommer fra Graven, kundgjører det her,
At Livet for Livet monn' bode!..
— Men Dad laae Alt Bertha ved Synet!

Nu står den Riderborg øde og tom,
Paa Gulvet man Blodpletter kjender;
Hver Midnat Frue Bertha i Salen gaaer om,
Og vrider de blodstænkte Hænder.
Thi — Straffen skal Synden forfølge!

Louise
som under Sangen er blevet opmærksom, reiser sig.

Denne Sang vækker en veemodig Erindring hos mig! Hvor ofte hørte jeg den, i min for- dums lykkelige Dage, og i en Egn, hvor jeg ene troede, den hørte hjemme. Hvem har lært Dig den?

Wilhelm.
Den har min Moder lært mig.

Louise.
Hvem var din Moder?

Wilhelm.

Jeg har jo sagt den gamle Kone i Skovhuset.

Louise.

Men hendes Navn?

Wilhelm.

Jeg har vist glemt at sige hendes Navn?
Nu — hun heed Ingeborg Hjelms.

Louise.

Hvorledes? Ingeborg Hjelms — Gud!

Wilhelm

med barnlig Glæde.

O! Har De kendt hende?

Louise

med stigende Urosighed.

Du siger, at hun kaldte sig?

Wilhelm.

Ingeborg Hjelms; men er det saa fornærlig? Det var min Troe et ærligt Døvn!

Louise.

Og hvor er Du født?

Wilhelm.

I Schweitz!

Louise.

I Schweitz? O Gud!

Wilhelm.

Men det er besynderligt, at De ogsaa sukker
fordi jeg er født i Schweitz.

Louise.

Hvor — paa hvilket Sted?

Wilhelm

I en Landsbye nær Grænsen.

Louise

i ængstlig Forundring.

Som hedder.

Wilhelm.

Som hedder Bernect; i et Huis tæt ved
Kirken.

Louise

ude af sig selv.

Barmhertige Gud!

Wilhelm. Hvad feiler Dem? — den nem vilde jeg
være med i en sang nu go høren til nem ne
Louise. er Louise er med
iser hen til ham, tager ham om Hovedet og i
det hun seer vist paa ham.

Nei! Nei! Der er ingen Viol. Mit Barn —
o min Wilhelm! Jeg — er din Moder! jeg kan
ikke bære alt dette! — O! (støtende sig ved Bordet)
mit Barn! See! Jeg rækker mine Arme imod
Dig — kom! Fader i Himmelten giv mig Styrke!
Thi — O! Jeg kan ei — —
hun synker gismægtig i en Stol.
— O. (med hæder) min (og heller ikke) vroue
Wilhelm. Jeg ulykkelige Barn! Det tænkte jeg nof, at
jeg ikke slap vel fra det. Det er aldrig rigtigt
sat! Jeg maae vist være blevet forhexet; thi snart
er jeg kun en Tiggerdveng og snart er jeg en
lille Baron. Den ene vil være min Fader, den
anden min Moder. En formaner mig til at være
oprigtig og ærlig og en anden overtaler mig til
at lyve. Men, det der er meest besynderligt
er, at de alle sikkert fordi jeg er født i Schweitz.
O jeg stakkels Dreng! (grædende) Nei det er

aldrig rigtig sat med mig, saa længe jeg bliver her.
Jeg vil lise mig ned og see jeg finder min Lire
og min Randsel og saa gaae ud i den vide Ver-
den igen. Jeg kan da sige: jeg var Baron,
men den Herlighed sik snart Ende. Han løber ud.

Hjemte Scene.
Louise kommandende til sig selv.

Retsfærdige Gud! er det muligt? Er det
ikke en Drom? Mit Barn! Min Wilhelm!
Hvor? (Hun reiser sig) min Wilhelm! O —
han er borte! Det var altsaa dog kun en Drom?
Et grusomt Blendværk af min Phantasie; blot
en Skygge af det der kunde vorde min ubegræn-
sede Lyksalighed. O mit Barn! min Wilhelm!
Du stod i Glædens Eoel for mit Øje; men at!
i det den daledes — tog den endog sin Skygge
med sig. Var det mit Barn, hvorfor vilde da
Naturen og Skjebnen det saa, at han skulde flyve
sin Moder? Dog, hvor tor jeg twivle? jeg
havde ham jo i mine Arme. O! min Wilhelm!
min Wilhelm!

Sjette Scene.

Juhler. Louise.

Juhler

Kommende langsomt og bliver staende i Baggrunden,

Louise!

Louise

forstørrelset.

O!

Juhler

efter en lang Pause.

Ja — jeg maae rigtig nok, i Deres Hine,
have et Udseende der kan bringe Dem til at gyse.

Louise

med nedslagne Hine.

Toler De det?

Juhler.

Ja, i dets fulde Styrke! Og — det brin-
ger mig fra den Fatning, jeg troede at have
samlet mig, for — at turde see Dem igjen.

Louise.

De, en Mand! behover Fatning — for at
staae for et af Kummer dybt nedbøjet Fruen-
timmer.

Juhler.

Som er blevet det ved mig — !

Louise.

De erkjender det?

Juhler.

Ta — men kan retfærdiggjøre mig.

Louise

bitter.

O hvorfor ikke!

Juhler
ester et Ophold.

Det er lange siden, at vi saae hinanden.

Louise.

Kan De mindes det?

Juhler.

Hvor grusomit! Jeg har bortsukket disse
tretten Aar, skulde jeg have fortjent det?

Louise.

Jeg har bortgrædt de fleste af disse Dage;
men — har fortjent det.

Juhler
nærmende sig.

Min fordums saa elskede Louise!

Louise.

Sa — fordum!

Juhler.

Evigt! Skulde De ikke nære den mindste
Medlidenhed for Deres — ogsaa fordum saa
elskede og lykkelige Wilhelm?

Louise.

Hvortil denne Spot?

Juhler.

O Gud! at De kan see min strækkelige
Forsatning og kalde et Udbrud af mit følelsestræ-
fiske Hjerte Spot. O Louise! erindrer De hine
lykkelige Dage?

Louise.

Hvor uædelt at minde mig om dem.

Juhler.

Erindre Dem blot Een af dem.

Louise.

O at jeg kunde glemme dem alle!

Juhler.

Nei — o neil mindes Een; blot een af
disse lykhalige Aftener, da vi sadde i det lille
grønne Kammer, hvor Roserne og Kaprifoliers
ne tittede ind af vinduet til os, og hvorfor vi
kaldte dette Kammer: vort romantiske Opholds-
sted.

Louise.

O ja! Det var romantiskt nok.

Juhler.

Mindes Dem blot den Aften — da vi nye-
lig havde læst sammen: den Fortroelige, og at
De sukkede over Paulines Skjæbne.

Louise.

Det var en grusom Ahnelse der bragte mig
til at sukke.

Juhler.

Og hvor jeg — efter et Ophold, hvori De
med uudsigelig Godhed saae paa mig, brød en
Rose og gav Dem.

Louise.

Hvorfor just mindes dette?

Juhler.

Det var i Vaarens Dage af vor Kjærlighed!

Louise.

Den stormfulde Vinters fulgte iilsomt derpaa.

Juhler.

Jeg gav Dem denne Rose med de Ord:
gjem denne Kjærligheds Blomst!

Louise.

Den er længe visnet!

Juhler.

O Gud! Nei!

Louise.

Kan det undre Dem?

Juhler.

De gav mig en Kaprifolium med de bety-
dende Ord: Jo længere jo kjærere!

Louise.

Det var den Tid!

Juhler
med Følelse.

Seg har den endnu.

Louise.

Dens Betydning var falsk.

Juhler.

Den skal aldrig visne!

Louise
grædende.

O Juhler!

Juhler.

Louise! ikke disse Taarer — de martre min
knuste Sjel mere end de Bebreidelser, jeg ventede
og vilde taale.

Louise,

De ventede Bebreidelser? Besynderligt!

Juhler.

Jeg ventede Bebreidelser; men — tildeels
uforskyldt.

Louise.

Og kunde saa grusomt forlade mig?

Fuhler.

Nu maae De høre mig! Ja, jeg forlod Dem; men fordi Pligt og Ere kaldte mig. Jeg gif — men lod mit Hjerte tilbage. Det stedse tiltagende Uheld, vi i denne Kampagne havde, fjernede mig længere og længere fra Dem. At mine Kristelige Forsikringer, om min ei allene vedvarende, men stigende Kjærlighed til Dem, blevet opsnappede og tilintetgjorte, erfarede jeg først seent; og — alt for seent! Generalen som man havde underrettet om min Forstaelse med Dem, eiede det Gods, som grændsede til min Farvers. Han havde en Datter. Hædrene havde nu, uden at spørge deres Børns Tilbøreligheder, viselig udfundet og afgjort hvor fordelagtigt, et Partie imellem disse vare; med Hensyn til at deres Kjonne Ejendomme, derved vilde i Tiden blive foreenede. Efter næsten to Aars Hvorloshav var Krigen først til Ende. Hørend jeg reiste til mit Hjem, tog jeg til Welbach; men erfarede med Bedrovelse, at De ikke var der; at deres Far der var død. At De kort derefter havde pludselig

lig forladt Egnen. Ingen var i Stand til at give mig nogen Underretning om hvor De var taget hen. Alle mine Bestræbelsler vare frugteloze. Omsider reiste jeg med et saare nedbøjet Sind hertil. Haar Dage efter min Hjemkomst; funde min Fader ikke længere fortie mig sin Plan og kjereste Ønske. Jeg bad — forestillede ham og omsider afslog ham det reent ud; men paa hvert et Afslag af hans gsentagne Anmodninger, reiste hans Forbittrelse sig end mere imod mig. Min Moders veemodige og indståndige Bonner bragte, i Foreening med Tiden, det dertil, at han kaalte at see mig; dog, først efter, at jeg havde gjort ham det høitidelige Lovte, ikke at tænke paa at indlade mig i andet Ægteskab, uden hans Vidende og Villie. Jeg bad og fik Tilladelse til at reise til Italien.

Louise.

Og ved denne Adsprædelse maatte det og falde Hr. Baronen lettere at glemme Deres Kjærlighed og Lovter til mig.

Fuhler.

Nei ved Gud! Efter kort Tids Forløb lod man mig min Faders Øsd vide. Jeg reiste usorto-

Det tilbage og lagde atter Veien igsennem Welbach; men sik som forhen, ingen tilfredsstillende Undreretning. Strax efter at jeg var kommet hjem, døde ogsaa min elskede Moder. Min Sorg over dette Tab, stemmede mig til ogsaa sorgelig at tænke paa Tabet af Dem og med dem begge: af alle mit Livs Glæder. I en mørk og stedse tilstagnende tungstindig Stemning, har jeg nu vandret siden her paa Juhlersborg, uden at have et Væsen om mig, der forstod mig eller kunde deltagte i min Kummer. Dog — lad mig ikke blive uretsfærdig. Min retskafne Helsing! Høm har jeg jo at takke for Gjensynet af Dem.

Louise.

Og Deres Barn?

Juhler.

Mit Barn? Jeg forstaar Dem ikke!

Louise.

Hvorledes! De forstaar mig ikke? Og Deres Barn — mit Barn! Min Wilhelm; hvorledes har De faaet ham opspurgt?

Juhler.

Skulde den lille fattige Dreng jeg idag have taget til mig, være —

Niende Scene.

De Forrige. Helsing. Bonder og
Huusfolk.

Helsing.

Undskyld naadige Herre, disse Folk vil ikke
lade dem avisere.

Suhler.

Hvad vil de da?

En gammel Bonde.

Lykonse naadige Herre til hans Fødselsdag!

Helsing.

Det er gammel Rettighed, som deres Hjere,
ter ikke vil lade sig betrage.

Suhler.

Min Fødselsdag? Derpaa har jeg ikke tænkt.

Helsing.

Ingen af deres Undergivne kunde glemme
den.

Han giver Bonderne et Vink, og de dannet
en halv Kreds om Baronen.

C h o r.
Vi juble paa din Godfelsdag,
Du ædle, gode Herre!
Og til det sidste Nandedrag
Skal Hjertet Ønsket nære:
At Himlen høre vil vor Bon
Og huldt dit Liv velsigne;
Med hver en ødel Idræts Lon;
Der kan din Vandel ligne.
De trænge sig alle om Baronen for at kysser
hans Hænder.

T u h l e r.

Tak! S gode Folk! Min varmeste Tak, for
Eders Hengivenhed; Jeg skal bestræbe mig for-
stedse at være Eders Kjerlighed værd.

Helsing har imidlertid talt til Louise, der
synes rørt ved denne Scene.

E i e n d e S c e n e.

De Forrige. **Wilhelm. Mauritz.**
Mauritz.

Her har jeg ham. Den lille Landlober havde
nede i Haven, netop faaet fyldt sine Logimer med

Wæbler, og stundte sig at komme afsted det bedste han kunde.

Wilhelm.

I fort sine gamle Klæder, med bare Been og sin Randsel paa Ryggen; grædende.

Jeg har intet Onde gjort; nei! mænd har jeg ikke! De øvne Klæder ligge alle oppe i den store Stue og Wæblerne gav Gartneren mig Los til at plukke; dem kan de gjerne faae igjen. See her! Her ere de; Allesammen, undtagen Et — som jeg allerede har spist.

Louise.

Sluttende ham i sine Arme.

Kjære Barn! Det er din Moder, din lykkelige Moder der flutter Dig i sine Arme!

Wilhelm.

Mei min Moder var Ingeborg Hjelms og hende har vor Herre taget.

Louise.

Hun var kun din Pleiemoder, til hvem jeg havde betroet Dig.

Wilhelm.

O jeg kunde ingen bedre Moder have!

Louise.

Derfor lønne hende Gud! O mit Barn!
Und mig din barnlige Kjærlighed!

Wilhelm.

De seer saa god ud, at jeg kroer nok, naar
vi bleve noget mere kjendte med hinanden, at jeg
kunde komme til at holde ligesaameget af Dem,
som af min gamle Moder.

Louise.

Hvilken uventet Lykke! O Fryd! o Salighed!

Helsingør.

Ta Frue Haller, det er en Gave, som kun
Gud kunde skenke dem.

Louise.

Teg takker ogsaa Gud med det erkjendeligste
Hjerte!

Zuhler.

Maae da dette kjære gjenfundne Barn, ikke
kjende sin Fader? O Louise! Anse denne Lykke,
som et Vink af Himmelens. Lad dette elskede
Barn træde, som en forsonende Engel, imellem Dem
og mig.

Louise.

O! O! Louise! Hvad skal jeg nu
Helsing.

Skulde De — med dette følelsesfulde Hjerte,
ikke kunde lade dem forsoner? —
Juhler. Louise! ræk mig, atter deres Haand og
det uden Døden skal kunde børse mig den.

Mauritz.

O ja! Oliv vor gode Herres Frue; vi bede
alle derom!

Alle nærme sig hende.

Wilhelm.

Er han min Fader — hvorfor maaer jeg da
ikke ogsaa være hans Son?

Juhler.

Louise!

Louise.

Balan Juhler! Jeg er atter deres.

Juhler.

Min dyrebare Louise!
Alle yktere deres Glæde!!

Wilhelm.

Det kan jeg ikke helle
betænke mig paa, at kalde Dig min gode Moder.
Han der — den store Baron! har allerede idag
tidlig, givet mig Lov til at kalde ham Fader.

Juhler.

Mit elskede Barn!

Helsing.

O det er godt at tilgive og forsones!

Juhler.

Og ikke mindre godt at mægle Forsoningen.
Tak min retskafne Helsing! Min ædle, min oprigtigste Ven!
hvorpå skal jeg ret af mit Hjertes Fylde kunde takke Dem? Lonne Dem kan fun Gud og Deres Bevisthed.

Helsing.

Jeg seer jo Dem tilfreds.

Louise.

Herr Helsing kan De tilgive, at jeg i
Udbruddet af min Smerte, miskendte deres rede-
lige Hensigt?

Helsing.

Min ærede True!

Han kysser hendes Haand.

Juhler.

Mine Venner, mine Børn! Enhver af
mit Livs tilkommende — nu lyksalige Dage;
skal være ofret mine varmeste Bestræbelsser for at
see Eder alle lykkelige. I have stedse med god-
modig Velvillie erindret mine Fødselsdage;
denne — gjenfoder mig atter til alle Livets Glæ-
der. Nu vel! I skal ogsaa kunde erindre denne
med Glæde. Fra idag af — fritager jeg Eder
for de førstkomende ti Aar, for alle Afgifter
og Byrder til mig. Efter den Tid, vil det falde
Eder lettere at træde tilbage igen til Eders Førs
pligtelser.

Den gamle Bonde.

Tak gode Herre! Hjertens Tak! Det vil
hjelpe godt paa os. (til de andre). Nu? See

staaer de! Vil I gjøre Jer Skyldighed og takke den naadige Herre. Jeg troer I have tabt Mælet af bare Glæde.

Alle Vønnerne.

Himlen lønne Dem, gunstige Herre!

De Andre.

Baronen leve længe med sin gode Frue!

Den gamle Bonde.

Ja — det er front Ønske!

Juhler.

Tak Born! Tak allesammen. Men mærker Eder dette: et Heiltein er set begaaet; men — det er ikke altid set, at rette det igjen.

Helsing.

Ja det er sandt! Men allerede ved Tilstaelsen ligger nær den halve Tilgivelse. Maar jeg undertiden hører een og anden hovere af, at han kunde gjerne tjene som Exempel for andre: kan jeg ikke bare mig for at sige: Du troer Dig fast? Vel! See til Du snubler ikke.

Mauritz. — Nu! nu sandt
Inspekteuren har, min Troe! Det
Helsing.

Ikke sandt Du gamle Mauritz! (han rækker
ham haanden). Vi deele alle vor gode Herres Glæde?
Mauritz.

Ah — nu forstaaer jeg hvad De meente i
Morges! Ja, ved Sud! Vi dele alle vor
gode Herres Glæde!

Wilhelm
til Helsing.

Du gode Mand! som har støffet den lille
fattige Schweitzer en Moder; medens vor Herre
sørgede for at støffe ham en Fader. Dig kan jeg
godt lide! Maas jeg kyssé Dig? Helsing.

Kjære Dreng!

Wilhelm
til Mauritz.

Og Dig ogsaa, som hentede mig ind, da
jeg allerede med Nandselen paa Ryggen, var paa
Farten igien.

Mauritz.

Ja, den lille Baron var rigtig nok rap til
Beens; men gamle Mauritz halede ham dog.

Wilhelm.

Tor kaldte Du mig en Landlober, Ty!
det var et hasligt Navn. Nu kalder Du mig
Baron? Kald dog ikke saadan en Dreng, som jeg
er, Baron! Man kunde faae i Sinde at kalde
mig den barbeenede Baron. Jeg hedder helst
Wilhelm.

Fuhler.

Du kjere Dreng! Jeg spaer mig megen
Glæde af Dig; Din Pleiemoder har bibragt
dig Grundsætninger, som ingen Adelig skulde
skamme sig ved.

Wilhelm.

Sa! Jeg skal dog aldrig glemme min gode
gamle Moder, som meente mig det saa godt,
ikke sandt! Jeg maae dog besøge hendes Grav?

Fuhler.

Denne skjonne Begjæring skal være dig til-
staet; og vi skal samtlige følge Dig dertil, og
som Minde om den gode Gamle skal der vore
Hjerter udgyde sig i Taknemmelighed. O min
elskede Louise! Maar jeg seer paa Dem dg dette
kjere Barn, da er et saadant Øjeblikks Salighed,
fuldkommen Erstatning for tretten Aars udstandne
Lideller. De har dog fuldkommen tilgivet mig? Der
ulmer ingen Onst under Asten af Fortrydelse?

Louise.

Nei Juhler! jeg undseer mig ikke ved at
tilstage; at selv den ulykkelige Louise, kunde kun
hade Dem halvt; den lykkelige — maae elste Dem
af ganske Hjerte.

Juhler.

O! saa kom da i mine Arme, Kone og Barn!

Wilhelm.

Nu er den lille Schweitzer glad!
Alle samle sig om dem, en Gruppe.
Chor.

Paa Godheds Vink svandt hør en Skye
Som mørkned Eders Dage;
I alle milde Glæders Lyk,
I fælleds Held modtage;
Og uafbrudte Lyksalighed
Omvarne Eders Kjerlighed.

Wilhelm.

Den gode Gud vil Alle Vel.
Mys agted han paa Barnets Klage;
Thi hør Tilsfredshed i min Sjel!
— Et Ønske dog — jeg har tilbage.
til Publikum.

O srig! Om her I seer igjen
Den lille Schweitzer som Ter Den?

29459073

Diogenes den Anden.

Lyftspil i een Acc.

Personerne:

Bernhard, en Godker.

Marie, hans Kone.

Natspaf, en Uagerkarl.

Israel, en Jode.

Evende Karle.

Skuepladsen forestiller Bernhards Værksted, hvori
staaer adfældige Lønder og Fade.

DRAMAATISK

DET MISTENDE KØNDELSKAB

EN DRAMAATISK KOMEDIE

Første Scene.

Marie allene.

Hun lukker pludselig Vinduet i.

Det utaaelige Menneste! Jeg kan nu aldrig
se ud af Vinduet, uden at finde den Mar uden-
for, som staarer og gør forlibte Miner til mig.
Hvad mon Maaboer og Gjenboer tænke herom?
Dersom jeg gav ham Anledning til saaledes at løbe
efter mig, skulde jeg ikke undre mig derover.
Jeg kommer dog nok til at sige min Mand det;
dog, hvorfor foruroeslige ham? Han vilde jo
kun ørgre sig derover. Jeg har heller aldrig givec
ham Aarsag til at have mig mistænkt, og voer
intet, ved at lade ham være uvidende herom.

Anden Scene.

Bernhard. Marie.

Bernhard kommer tankefuld ind; lægger Hat og Stok fra sig.

Marie.

Kjære Bernhard! Du blev længere borte end jeg havde ventet; men — Du seer mig saa alvorlig ud?

Bernhard.

Gode Marie! man kan ikke altid være lige opsynst.

Marie.

Bal sandt! og Du har vel etter maatte gaae forgjeves med de ubetalte Regninger?

Bernhard.

Denne Gang fik jeg dog mine Penge, eg om jeg ikke havde facet dem, havde det i det høieste fortrydt mig, at jeg maatte spilde min Tid; thi min Forfartning er dog, Gud være lovet! ikke saa maadelig, at jeg, for Savnet af disse Penge, kunde blive i ondt Humeur.

Marie.

Mu min Ven, saa bort med de mørke Rynker! naar jeg er i ondt Lune, saa varer det aldrig saa længe.

Bernhard.

Kjere Kone! naar det, der foruroliger os, vedkommer vort Livs Lyksalighed saa — nei! der kan ikke gives nogen gyldigere Aarsag til alvorlig Eftertanke.

Marie.

Vel er jeg ikke af de Nosgierrigste, men min Mand vil ikke undre sig over, at hans Kone ønsker at vide Aarsagen til en Bekymring, der ikke er af mindre Vigtighed end føllede Lyksalighed. Jeg har heller aldrig før mærket, at Du har havt Hemmeligheder for mig.

Bernhard.

Det har jeg aldrig haft eller ønsker at have; men — jeg har heller aldrig troet, at Du fandt det nødvendigt at have Hemmeligheder for mig! Vel min gode Marie?

Mariæ.

Bevares kjære Bernhard! det angaaer ikke
saa mig?

Bernhard.

Du seer saa oprigtig paa mig Marie! O!
man skal ikke allene frygte det onde selv, men
endog Skinnet af det onde.

Mariæ.

Jeg veed intet at bebreide mig, hvortil dette
kan sigte: Jeg beder Dig, kjære Mand! forklar
Dig snart.

Bernhard.

Jeg tiltroer Dig heller ingen Brøde, og det
beroeliger mig. I Grunden burde jeg egentlig
lee deraf, men det fortryder mig, at et Par
stikkelige Folk, der leve stille og skjorte sig selv,
skal tjene til Spot for nogle klafferlystne Tunger.
Jeg gik ned til Blinhandleren her henne i Gaden,
for at tale med ham om nogle Ankere, han har bes-
stilt; da Manden ikke var hjemme, gik jeg ind i
Skjenkestuen, hvor jeg fra en Krog, hørte en
Samtale, der var mig temmelig nærgaende, og
altsaa gjorde mig opmærksom. Den ene af Gje-

sterke udlod sig som saa: ejender Du, Broer! den
smukke Bodkerkone her i Gaden? Ah! svarede
den anden, Du mener nok Madam Bernhard?
Jo! om ikke fra andre, saa fra min Kone, hun
har i Sondags seet hende spadsere med en Hat
og et Schavl, som hun siger, ingen Grevinde
behovdede at flamme sig ved at gaae med. Min
stakkels Kone har og argret sig saaledes derover,
at hun maae holde Sengen i disse Dage; thi hun
meente, at en kongelig Embedsmands Kone var
dog noget mere verd end en lumpen Bodkers,
og hun havde endnu aldrig ejet et saadant Vor-
klæde; men, hun vidste da ogsaa nok de Kilder
hvorsra det kom; thi Madam Bernhard stod i en
vis hemmelig Forstaelse med en Herr Natspak,
der laaer paa Pant, og formodentlig var det
vel endog forfalden Pantegods, hun prunkede med.
Nu min Kone! var dette ikke en opbyggelig Hi-
storie for din Eggemands Øren? Som jeg nu
kom oppe i Gaden, saae jeg bemeldte Herr Nats-
pak ludskede her fra Huset, som en der har en
ond Samvittighed.

Marie.

Hvilken stammelig Bagværelse! Hvad min
Stads angaaer, som man saa misundelig opholder

sig over; da kan jo ingen bedre sige hvor den kommer fra, end min Mand, der har foræret mig den. Min kjære Bernhard! Du er saa fornuftig, at jeg tør haabe at kunde overbevise Dig om, at Du gjor mig Uret. Lidet førend Du kom, tankte jeg paa, om jeg ikke skulde sige Dig, at denne afskyelige Råtspak, har i nogen Tid næsten hvert Døeblik paa Dagen gaaet her under Vin- duerne; jeg har nok mærket at det gjeldte mig; men, tankte jeg, han bliver vel omsider kjed deraf og bliver borte. Vel tankte jeg og paa at sige Dig det; men — Du er hidsig! jeg var bange for, at Du skulde tage det alvorligere end det efter min Formening fortjente. Jeg taug, fordi jeg frygtede for at foraarsage Dig en Ubehagelighed.

Bernhard.

Deri gjorde Du dog nok Uret! Og hvem tør fortanke mig i at være hidsig eller alvorlig, naar det gjelder min og min Kones Ære? Jeg slaaer Arme og Been itu paa den lumpne Ager- karl!

Mariæ.

Tankte jeg det ikke nok! nei min Mand, derved vilde Du gjøre os endnu mere ulykkelig.

I midlertid (grædende) er det bedroveligt, at jeg skal tjene til Samtale og Spot paa et Biinhus.

Bernhard,

Giv Dig tilfreds Marie! Din Mand missfjender Dig ikke; stolende paa en god Samvittighed, ved Bevidstheden om at man gør os Uret; vil vi lade, som vi ikke bryde os om deres Snak. Bagtalerne vil da snart blive fjede deraf; saae andre paa Bane og vi med samt Historien være lykkelig glemt inden kort Tid. Hvad jeg i dit Sted, ved denne Lejlighed ellers meest vilde harme mig over, var, at man tiltroede mig saa slet en Smag, at jeg kunde forelæsse mig i et saadant Monstrum.

Marie.

Nei! min Mand! jeg er ikke letindig nok, til at kunde spøge derover. Ja! Du maae vide, han er et Menneske der har et ligesaa slet Sudsvortes som hæsligt Udvortes. Jeg skal fortælle Dig et Træk af hans Karakter. Den fattige Lin nedvær Enke, som boer oppe i Bæghuset, kom ned igaar og fortalte mig grædende, hvor ulykkelig han har gjort hende. Hun har nemlig, været nødt til at pantsætte sine Sengeklæder til ham;

blot for at staafe halveredsindstyve Rigsdaler til
veie, for at kunde betale sin Vert med, der
truede med at kasse hende ud. Dagen efter, as
dette Laan var udlobet, saaen den arme Kone,
først Udeie til at staafe disse Penge; hun bragte
ham dem, men han var saa ubarmhjertig ikke at
vilde tage derimod, og nægtede hende Pantet, blot
fordi det var forfaldet en Dag. Den arme
Kone er utroselig herover; Sengeklæderne hun
har mistet, er over trehundrede Rigsdaler værd.

Bernhard.

Det nederdrægtige Menneske! Dog gaaer han
bestandig i Kirkerne, hykler for Gud medens han
bedrager sine Medmennesker; ja! gier endog saa
Maaltider paa Høitidsdagene til Fattighusene for
at faae Skin af Goddædighed, eller et Slags
Privilegium paa, ret at kunde udsuge de Forar-
mede, der staar i hans Sold, uden at vække Mis-
tanke imod sig; og for at man kan pege paa ham
naar han gaaer forbi og sige: see! der gaaer en
retskaffen Mand, de Fattiges Belgjører! Hør
Marie! jeg kunde ret have Lyst til at spille ham
et Puds, der kunde bringe ham til at tilstaae, as
han ikke havde gjort forlakte Miner til en dydig

Kone omsonst, og bragt hende i usørstydte frænkende Omstale for Intet. Han er saa slet, at man ingen Samvittighed behøvede at gjøre sig over at tage ham ret dygtig ved Næsen.

Mari e.

Geg kan ikke nægte, at jeg kunde ret undeham en Tygelse.

Bernhard.

Velan da! jeg faaer et Indfald. Troer Du ejere Kone, det var muligt at faae lukket ham herind?

Mari e.

Intet er muligere! Kunde jeg kun nedslade mig til at tale med ham derom; men — Da maatte da naturligvis ikke være tilstede.

Bernhard.

Det kan jeg begribe!

Mari e.

Du maatte da ogsaa tillade mig, at give mig i lidt Coquetterie med ham?

Bernhard.

Det forstaer sig. Min gode Marie vil
vist ogsaa lade det beroe ved denne Øvelse.

Marie.

Det kan Du være overbevist om; men jeg
er imidlertid saameget Fruentimmer, at jeg er
svag nok til at harme mig over de misundelige
Mennesker, der ikke kan tillade mig ogsaa at have
noget Stads, uden paa min Eres Bekostning.

Bernhard

smilende.

Ja, og som kan troe, at det er saa let en
Sag at stikke Mester Bernhard ud! Derfor vil
vi ogsaa tage min gode Agerkarl i Skole, saa
han deraf kan lære, at man ikke maae jage paa
andres Enemærker, men skal smukt holde sin Møse
fra, hvor den intet har at bestille; og at en
Bødker heller ikke er at spøge med, naar det
gjelder hans Kone.

Marie.

titter bag Gardinet udaf Vinduet.

Nu stiger han i sin Gadedør og seer hers
over.

Bernhard.

Godt! Jeg vil nu strax gaae forbi ham,
og naar han da seer, jeg gaaer ud, vil han nok,
efter Sædvane, komme herhen; det vil da ikke
falde vanskeligt, at komme i Samtale med ham
igjennem Binduet, og give ham Mod til at fors-
lange at komme nærmere, og — det øvrige fal-
der af sig selv.

Marie.

Troer Du ogsaa mig i stand til at spille saa
dan Nolle? Og at en saa gammel Mæv, ikke
mærker, jeg holder ham for Mæv.

Bernhard.

Skulde det falde Dig vanskeligt, som er
opdraget i et berømt Pige-Institut?

Marie.

Jeg takker paa mit Instituts Begne!

Bernhard.

Det videre til min Plan er: at Du afmaa-
ser mig for ham, som en Tyran, der stedse gjør
Dig Livet ubehageligt og aldrig under Dig nogen
Forstielse; derved søger han Fortroelighed til

Dig. Du fortæller ham videre, at jeg er den
hidsigste og meest opfarende Menneske, der er til,
og især over al Maade jaloux, fjender ingen
Grændser for min Vrede, men kunde endog i et
heftigt Luune myrde et Menneske. Nu kom-
mer jeg hjem, det forstaaer sig, uformodentlig;
her er kun en Udgang paa Børkstædet. — han
maae paa ingen Maade mode mig, saqmøget mind-
dre som jeg paa nogen Tid har yttret Misfønke
til ham. Nu banker jeg paa af alle Kræfter! —
Du tor naturligvis ikke lukke op — i din Ang-
est raader Du ham, som den eeneste Udbei, Du
veed, at krybe i et af de store Fade her staaer,
og holde sig skjult der, indtil Du kan faae Leis-
lighed, at faae mig til Side, saalænge til han
kan komme bort. Det øvrige af min Plan, vil
jeg have mig forbeholdet at overraske Dig med.

Marie.

Det kunde blive moersom nok, maatte det
kun faae et godt Udfald. Du bliver dog ikke
længe borte?

Bernhard.

Ikke længere end til jeg kan tænke mig at
Du har faaet ham saa troestyldig at han løber i

Gælden. Jeg gaaer imidlertid hen til Gjortlerens,
hvorfra jeg uformerkt kan see, om det lykkes
Dig, at faae ham herind.

Marie.

Lykkes mig? Ved han vel Mester Bernhard, at han fornærmer mig! Skulde mine Undigheder ikke have saamegen Magt over en brændende Elster? Mærker han kun, at jeg tillader ham det, saa — ja! uden at være forfængelig, jeg troer han vil flyve herind.

Bernhard.

For at faae sine Vinger stækket; jeg troer det ogsaa. (Han tager sin Hat og Stok) Nu god Lykke! (Han kysser hende) Min gode Marie! jeg er ret oplagt, baade til at moere mig og straffe den forlakte Giaek.

Han gaaer.

Tredie Scene.

Marie

alleene.

Nei min gode Bernhard! Du behøver ikke ikke at frygte for Utroestab af din Kone. De

onbe Mennesker! de ere dog virkelig at beklage,
at de ikke kan finde paa andet at moere dem med,
end at bringe en lykkelig Familie i et ufordelagtig
Rygte, men de blive som oftest ogsaa betalte
med samme Myndt.

Hun gaaer til Vinduet,

Ei! min Corridon er der jo allerede.

(Hun lukker Vinduet op, men gaaer fra det igjen),

Jeg veed ikke men det forekommer mig, som
der er noget ved den Rolle, jeg har lovet at spille,
der ikke behager mig! Saaledes at give sig
til Priis? Det er just ikke behageligt! dog — det
er jo kun en Rolle! jeg har lovet min Mand det,
og han har nu sat sig i Hovedet at straffe denne
Mar. Men hvorledes jeg skal begynde denne
Rolle, det er Sagen! Alvorlig? Bedroyet? Ja!
saaledes troer jeg det er bedst.

Hun sætter sig ved Vinduet og holder et
Korklæde for Qinene. Efter en Pau-
se.

Han hilser mig! jeg maae hilse ham igjen.
Han kommer nærmere — Ei hvor han smidder
til mig! Ja bie du kun, Du gamle Abekat! jeg skal
tage Dig i Skole.

Fjerde Scene.

Marie. Matspæk udenfor vinduet.

Matspæk.

Hm! Hvor det er et deiligt Veir idag?

Marie.

Ne ja! for hvem der kan profitere deraf; der, ikke som jeg, maae sidde indespærret inden fire Vægge. Af!

Matspæk.

Stakkels lille Kone! De sukker? Ja, inget Roser uden Torné! Saadan Evang fører Egestanden med sig. Bedste Madame Bernhard! De seer mig saa sorgmodig ud; De — De danser formodentlig ikke heller altid paa Roser?

Marie.

Det er længe siden jeg dansede; og af Roserne faaer jeg ikke andet end Tornene.

Matspæk.

Ei! hvor det står mig i mit Hjerte! Saadan en ung, smuk, nysselig lille Kone! at hun skal henleve sine Dage med Suk og Taarter; men sådø

Madam! i Ulykke skal man være u forsagt; thi
det er ingen Sag at dandse, naar man har Lyk-
ken til Spillemand.

Marie.

Deri har De saavist Met.

Nat spåk.

Og forresten skal man hævne sig over sin
Skjebne. De kan troe, jeg mener Dem det ret
oprigtig.

Marie.

Seg takker Dem meget for Deres Deeltagelse,

Nat spåk.

Sa! Seg er nu engang saadan en godhjers-
ket Mar, at jeg maae tage virksom Deel i alle
Ulykkeliges Skjebne; imidlertid er der Ingens
Kummer, der gaaer mig saa nær, som deres, der
sukker under Ægteskabets Aag; især hvor jeg seer
Ungdom og Skjønhed kjempe med Fortvivlelse.

Marie.

O! man er nu engang smedet i Lænkerne;
man skal jo bære dem.

Natspæk.

Det er sorgeligt at høre den klag over Lænker,
som er skabt til at burde herste. De forstjente vist en bedre Skjelne?

Mariæ.

Ak! jeg kunde ønske mig den.

Natspæk.

Hvor lykkelig var den, der kunde bidrage
dertil, enten med Maad eller Daad. Vilde De
kun fortroe Dem til nogen; det vilde vist ikke
feile, at De jo vilde finde oprigtig Deeltagelse.

Mariæ.

Hvor vilde jeg finde dem? enhver har som
øftest nok i sin egen Kummer og nødig vil besvares
med andres. Nei jeg kommer til at indslutte
min hos mig selv.

Natspæk.

Dersom De, sådette Kone! vilde betroe Dem
til mig; jeg — jeg skulde da give Dem Beviser
paa at — at jeg er Deres varmeste Ven; og
det uden al Forbeholdenhed, det kan De forlade
Dem paa.

Marie.

Af! det gaaer ikke an at tale om sligt igsenhem Winduerne; Maboerne ere saa nyssetrige! De kunde mærke det, og min Mand faae det at visse; saa vilde det sidste blive værre end det første.

Natspæk.

De har virkelig Ret! Nei! Maboer ere ikke altid at lide paa. Men ejere Madam Bernhard! bliver Deres Mand længe borte?

Marie.

Han er gaaet uden for Porten, for at kysbe Baandkjeppe.

Natspæk.

Ei det var jo charmant! Man maae smede medens Jernet er varmt. Dieblikket er gunstige; dersom — Hm! ja, dersom De vilde tillade mig at trine inden for, saa — jeg kunde da maaeste være Dem til nogen Nutte.

Marie.

Men — om min Mand kom i det samme?

Natspæk.

Det har ingen Nod! Han kan ikke i de
første tvende Timer komme tilbage. Luk De
kun op!

Marie.

— Velan da! (Hun gaaer fra vinduet) hvilken
uforstammet Dristighed det Menneske har! Men
han skal ikke rose sig af sin Seier. Snart har
jeg ham i Hælden! Hvordann han slipper udaf
den, faaer han see til. Vilde kun Bernhard ikke
blive for længe.

Hun lukker op.

Femte Scene.

Natspæk. Marie.

Natspæk.

Nu — jeg kan sige som Ordsproget, med
Lempe faaer man et Eg i en Humlesæk! Hvorf-
længe har jeg ikke gaaet og sukket og haabet og suk-
ket igjen efter dette lyksalige Drieblik, da der for-
undes mig Lejlighed til, deiligste Madam Bern-
hard! at kysser Deres smukke Alabastes Haand.

Marie.

Bevares! De gjør mig ganße skamfuld;
jeg er ikke vant til at høre slige Artigheder.

Natspæk.

Ikke? Da burde De dog aldrig høre andet;
thi smukke Folk bor siges smukke Ting og —
Deres Vandigheder, Deres — deilige Qualiteter —

Marie.

De smigrer vist Her Natspæk! en Vædders
Kone forstaaer sig ikke paa saadant.

Natspæk.

Nei det er mæn og sandelig mit ramme
Alvor! De fortjente at have en Mand, der vidste
at sætte Priis paa en saadan Kone.

Marie.

Af!

Natspæk.

De sukker? ja man maae nok sige; at der
er ingen der veed hvor Skeen trykker, uden den der
har den paa. Hvor lykkelig vilde jeg ikke være
om jeg kunde træffe en saadan Phœnix — men,

Gaban gaaer det, den Hest der fortjener Havren,
faaer den ikke.

Marie
assides.

Hie Du kun! Du skal nok faae Havre.

Natspæk.

Det er himmelraabende! at et Par saa vel-signede Hine, der synes allene at være skabte til, at udbrede Lyksalighed hvorhen de stue, skal bruges til at græde med.

Marie.

Hvor De dog veed at belægge Deres Ord;
saabant hører jeg nu aldrig af min Mand, nei
aldrig!

Natspæk.

Ta Meister Bernhard har nok heller ikke været langt uden for Værksstedet og Ordsproget siger: man kan ikke forlange mere af en Ore end et Stykke Kjød.

Marie
sagte.

Den Ore skal Du faae betalt.

Rat spak.

Derfor bedsteste Kone, førtroe Dem til mig!
aabne Deres lille Englehjerte og stig mig, hvad
der idag bringer de mørke Skyer paa Deres
Yande?

Marie.

Da jeg hørte at min Mand vilde udaf Vor-
ten, og Veiret var saa smukt; saa bad jeg ham,
om jeg maatte pynte mig lidt og folges med;
men tænk Dem, han var saa grusom at nægte
mig det!

Rat spak.

Det Skarn! Sødeste Veninde, var De mit
Kone, hvor vilde jeg ikke gjøre Dem Livet beha-
geligt; De skulde, sandt for Herren! leve som
Blommen i et Aeg; bestandig i lutter Fryd og
Gammen. Ja rareste Barnsille! jeg skulde ret
lægge mit Hoved i Blod, for at udfinde Fornsieleser
for Dem; De skulde stødse gaae klædt i Flor og
Silke; jeg vilde ssde Dem med bare Sukkerbred
og Flode; kjæle og dægge for Dem, saa lang Da-
gen var; ikke vige fra Deres Side; men hænge
ved Dem som en Vorre, for ret at fornsie Dem!

Marie.

O hvor jeg da var lykkelig!

Natspak.

Ikke sandt! Ja dyrebareste Engel! men —
vel begyndt er halv fuldeudt! jeg beder Dem der-
for, uskatterlige Veninde! at De ikke vil forsmaae
denne Ring, som et Bevis paa, at jeg meener
Dem det ret venstabeligt og veed at paaskjonne
Deres Fortroelighed; thi — noget for noget, skal
Venfæb holdes.

Marie.

Teg takker mangfoldig! O Herr Natspak!
hvor De er artig! Men naar nu min Mand
spørger hvor jeg har faaet denne Ring fra; hvad
skal jeg da sige?

Natspak.

O! det vil vist ikke mangle, min rare Engel!
paa at finde en lille Logn; en saa fiffig Kone
som Madam Bernhard, kan nok, naar hun vil,
sette sin Mand en lille Bornehæse.

Marie.

Saa meener De det? De har rigtig altfor
gode Tanker om mig; men De maae vide, min

Mand er ikke saa let at narre, og saa er han
saa urimelig jalour; jeg turde nu paa ingen
Maade sige, at jeg havde faaet Ringen af Dem.

Natspæk.

Saa er den Karl ogsaa jalour?

Marie.

Gandske forstækkelig! i saa hoi Grad, fa-
lour, at han mere end een Gang, har svoret
paa, at dersom han nogensinde traf en fremmed
Mandsperson hos mig, vilde han slae Arme og
Been itu paa ham, og det uden Persons
Anseelse.

Natspæk.

Ih Gud bevares! Er han saa hidsig?

Marie.

Ta hans Hidsighed har ingen Grændser, og
han kommer vist engang ulykkelig afsted derved,
thi dersom han slog et Menneske sordærvet, eller
endogsaa ihjel, var han jo uden Redning forloren.

Natspæk.

Ei! det er jo Tanden til Vodker!

Marie.

De kan da forestille Dem, hvor vaersomt
jeg maae omgaes ham, for at han ikke skal faae
Anledning til at blive opbragt.

Natspæk.

Hm! det er en Lykke at han er saa langt
horte.

Marie,

Ga det var forskrækkeligt, dersom han traf
Dem her.

Natspæk.

Han maae ligesaalidet see mig, som vide
jeg var her; thi man siger i Almindelighed, hvad
Hiet ei seer det Hjertet ei rør! Jeg vil min sode
Engel! ogsaa for denne Gang ikke opholde mig
langere end det er nødvendigt, for at kunde sige
Dem, hvor kjer De er mig, uskatterlige Sukker-
dukke!

Marie.

Af! hvor De udtrykker Dem saa!

Natspæk.

Ga Vedste! af Hjertets Overslodighed taler
Munden. (han tager hendes Haand) Vil De tillade

mig, naar Leilighed gives engang imselfem at besøge og trøste Dem?

Marie.

Jeg — De veed nu selv, hvormeget jeg maae frygte min Mand; ja, dersom —

Ratspæk.

Jeg forstaer Dem! jeg forstaer Dem! De mener om jeg kan tie med min Lykke. De har Net! Man maae være forsiktig; javist! Det bør skee i strængeste Incognito, hvad to har sammen kommer ikke den tredie ved. (Han tager hende om Livet) Rareste nysselige lille Kone! De kan aldrig troe, hvor jeg holder af Dem; ja — jeg kunde min sandten! Af bare Kjærlighed spise Dem reent op.

Marie.

Nei, nei, styr Deres Appetit!

Ratspæk.

Ja Du siger det nok, Du lille Skal! men Hunger er ogsaa den bedste Kok.

Marie.

De bliver jo ret kjælen Herr Ratspæk?

Natspæk.

Hvem kan ogsaa modstaae saa mange tilskende Undigheder? Ja, jeg maae tilstaae, at De er mig over al Maade kjer og dyrebar og derfor som sagt, taler drukken Mund af Hjertens Grund.

Marie.

Er De da drukken?

Natspæk.

Ja fuld, værefuld af bare Omhed, Kjerslighed og Hengivenhed. Og kan det forundre Dig, sydreste Barn? ved Siden af Dig, saaer jeg min sytten Aars Fyrighed og Maskhed igjen, det — ja det skal dette Kys overbevise Dig om. (Han vil kyssse hende, men i det samme banker det).

Marie.

Det banker! O hvem mon det kan være?

Natspæk.

Sa! Hvem mon det kan være?

Wernhard

uden for.

Luk op!

Marie.

O Himmel! det er min Mand!

Natspæk. Natspæk.
Hille Død og Pine! Det er Fanden heller!

Marie.

Jeg er ulykkelig, og De ikke mindre! Jo
det er ham! Jeg kjendte hans Stemme; hvad
skal vi gjøre?

Natspæk.

Dyrebareste Veninde! Ja! hvad skal vi nu
gjøre?

Marie.

Gaaer han Dem at see! han har saa intet
godt Dje til Dem, jeg indestaer ikke for, at
han jo i sin Hidsighed slaaer Dem ihjel.

Natspæk.

Det var forstærkkeligt! Hvor skal jeg komme
ud?

Marie.

Her er kun den ene Dør, og den kan De
ikke komme ud af, uden at mørde ham.

Ratspak.

Jeg arme ulykkelige Mand!

Bernhard
udenfor, bankende.

Nu — kommer jeg ind? hvorfor lukker Du
for Dig?

Marie.

O vee! jeg seer ingen Redning for Dem.

Ratspak
øngstelig.

Aa jo! sødste Veninde! Aa jo! i Ned skal
man lære at kjende Venner! kan De ikke skjule
mig? Aa! jeg lover Dem et Stykke fint Net-
keldug, kan De rædde mig.

Bernhard
som før.

Jeg slader Dørren i Stykker, dersom Du
ikke strax lukker op.

Ratspak

lobende forvirret om.

Aa hilledod! jeg springer ud af Vinduet!

Marie.

Nei, nei, det gaaer ikke an! saa seer
han Dem jo udenfor Døren. Ja — det er det
eeneste! Kryb gesvindt i dette Fad, og hold Dem
for altting stille; jeg skal see at faae ham i Byen,
medens De slipper bort.

Bernhard
starkt hankende.

Saa i Djævels Skind og Been! Luk dog op!

Natspæk.

Jeg arme Mand! Jeg er deran, jeg faae
hertil.

Han kryber i Gadet og hun legger Bunden paa.

Marie.

See saa! Vær nu gandske stille.

Hun gaaer hen for at lukke op.

Sjette Scene.

Bernhard. Marie. Natspæk i Gadet.

Bernhard.

Det var dog vel at Du vilde lukke op; hvad
faal det betyde, at Du lukker for Dig?

Marie.

forstillende sig.

Det — er skeet ved en Hændelse.

Hun peger til Gadet.

Bernhard

sagte.

Godt! (hoit) Saa? En Hændelse? Hvorfor
lukkede Du da ikke op strax, da jeg bankede?

Marie

som før.

Jeg hørte det ikke — jeg — Du veed selv
min Mand, at jeg kom sildig i Seng iastes og
tidlig op i Morges, jeg sad ved Spinderøkken,
men — faldt i et lille Blund.

Bernhard.

Se! Madammen faldt i et lille Blund?
Det er ikke for en Haandværksmands Kone at
sove midt på Dagen. Jeg skulde snart troe, at
der stak noget andet under, men Gud trøste Dig!
om Du har andet for end hvad jeg maae vide.
Du kjender mig!

Marie.

Kjere Mand hvor kan Du troe sligt?

Bernhard.

Vokker troe Ser Fruentimmer! De klogeste
blandt os, narre S; men Du veed, at jeg
er ikke at spøge med.

Marie.

Sa, jeg er ikke heller oplagt til at spege.
Du har jo endnu aldrig truffen mig i en Usand-
hed.

Bernhard.

Du kan troe; det var ikke heller godt for
Dig, om jeg traf Dig i en Usandhed; og især
om Du lagde Dig en hemmelig Elster til. Du
maae vide, at det er ikke omsonst at jeg har ladet
det Gevær med Nævehagl, der hænger i mit Sov-
kammer.

Marie.

Gud frie os! jeg har altid været saa bange
for det Gevær! Jeg skal vist ikke give Dig An-
ledning til at bruge det; det kan Du være vis
paa!

Bernhard.

Jeg vil heller ikke raade Dig det; men jeg
kunde aldrig være bedre oplagt til at gjøre Brug
deraf end idag, thi jeg har ret ørgret mig.

Mari e.

Maae jeg spørge Dig om Marsagen til denne
Uergrelse?

Bernhard.

Det skal jeg sige Dig. Du veed jeg skal
imorgen, bestemt udbetale hundrede Rigsdaler; for
at kunde det, gik jeg ud med nogle Regninger
for at inderkære; men, een var ikke hjemme, en
anden bad mig komme igjen i Morgen og den tre-
die havde ingen Penge. Det er en Skam, at
en Haandværksmand skal saaledes løbe og spilde sin
Tid for at faae sit suurt fortjente Tilgodeha-
vende. Hvad Djevlen skal jeg nu giøre? Pens-
ge maae og skal jeg have, hvor de faa og skal
komme fra.

Mari e.

Ja, det er vistnok ubehageligt!

Bernhard.

Det er meere end ubehageligt, da jeg let
kan bringes i mislig Kredit hos Folk. Her, har
jeg nu alt dette Arbeide og staer færdig, men
bliver ikke afhentet. Jeg troer jeg vil for Dier

blikket sælge noget af det, for derved at komme til Penge.

Marie

sagte.

Hvad har Du i Sinde?

Bernhard.

Tys! Du skal snart erfare det. (Hosit) Jeg vil derfor sætte et af disse Fade indenfor Dørren; da det er godt Arbeide, vil det maaske snart finde Liebhavere. Læg min Hat bort og giv mig mit Skjodstein. (Han trækker Kjolen af) See saa! Nu skal jeg staae Bunden fastere og endnu legge et Baand oven om.

Han tager det Sad hvori Ratspak er, og giver sig til at hamre paa det af alle Kræfter, syngende:

"Stræb Gødker! stræb Gødker! alt hvad Du kan,

"Pas paa din Londe som en Mand!"

Marie.

Nu er Du jo i godt Hummeur igsen, min Mand! Saaledes seer jeg Dig ogsaa helsest.

Bernhard.

Der kommer heller ikke stort udaf at hænge
med Hovedet. Men Du veed jeg er som en Ra-
ket, naar noget gaaer mig imod, og saa —

Marie.

Saa er Du min Troe! ikke god at komme
nær.

Bernhard.

See saal luk mig nu Dørren op, saa vil
jeg sætte det udenfor.

Marie lukker op og Bernhard triller Gadet
ud. // Theatret forandres til Gade.

Syvende Scene.

Bernhard. Marie.

Bernhard kommer udaf sit Huus med Gadet, og
sætter det opreist saaledes at Spunshullet vender ud. Bernhard.
Nu vil vi slade det staae hev til iasten;
kunlertid kan det maaske dog træsse sig, at Mo-
gen seer det og vil fjerne det.

Marie.

Det er meget mueligt, især da her i denne
Tid er Mangel paa Vodker Arbeide.

Bernhard.

Kom nu kun ind med. (sagte) Nu kan vi
inden for Dørren høre, hvorledes han giver sig til-
freds; jeg tænker, at han allerede har angret
den Spøg. Kom! Saa skal jeg sige Dig, hvad
jeg videre har i Sindet med ham.

De gaae ind.

Ottende Scene.

Ratspaf allene i Gadet.

Efter en Pause, da han mørker han er ene; igjennem
nem Spunshullet.

Aa! aa! aa! jeg arme ulykkelige Mand!
Hvem hjælper mig ud af denne Knibe? Jeg hol-
der det aldrig ud; jeg creperer — jeg er allerede
halv død! Det forbandede Menneske! saa han ham-
rede paa den Satans Tonde, jeg troede mit Hoved
skulde gaae i Stykker. O jeg stakkels elendige
Ratspaf! hvad Ende vil dog dette tage? (grædende)
Aa! aa! hvad vilde jeg ogsaa paa den Gale!

Niende Scene.

Israel. Matspæk i Fabet.

Israel kommer gaaende fra den anden Side af
Theatret.

Israel.

Jeg seer det er endnu for tidlig. Klokkens
er først tre, og førend den er halv fire, kan det
ikke nytte at gaae bethen.

Han trækker sit Uhr op. Efter en Pause.

Matspæk.

Her Israel! Hjere Her Israel!

Israel.

Hvem falder? Hvor?

Matspæk.

Nej! det er mig!

Israel

seer sig forundret om.

Hvad for en Mig? Hvor?

Matspæk.

Deres Mabo! Matspæk — i Tønden — Nej

Israæl.

Før Djævlen hvad betyder det?

Natspæk.

Stille, sode Her Israæl! stille! saa skal De
faae det altsammen at vide; hjælp mig først ud
af denne Vaande.

Israæl.

Hvor kan jeg — hvorledes er De kommet
her? Ah! det er gandske vist for Spøg.

Natspæk.

Det er Fanden er det! det er Alvor; jeg
skal siden omstændelig fortælle Dem alt; hjælp
mig bare først. Seer De jeg — Aa! jeg var
et Øieblik hos Madame Bernhard, i Fortroelig-
hed; i det samme kom hendes Mand hjem —
for, nu ikke at gjøre Konen ulykkelig, da hendes
Mand er saa jaloux; saa lod jeg mig overtale til
at krybe i dette Gad. Aa Her Israæl! hjælp!
hjælp!

Israæl.

Hvorledes skal jeg hjælpe? Jeg kan jo ikke
gaae hen og slaae Dødkerens Tonde op?

Natspak.

Nei, der er ikke andet for, end at De
banker paa hos Godkeren og kjøber ham Fadet
af, lader det derpaa trille hjem til Dem, det
snarest De kan, at jeg kan slippe ud af denne
Knibe.

Israel.

Ga, De siger det nok! men — min Tid
er kostbar; jeg skulde hen og høre en Handel,
hvorved jeg kan fortjene syrgetyve Rigsdales:
det kan jeg ikke saaledes lade gaae fra mig og —
det er nu paa Tiden —

Natspak.

Teg arme Mand! jeg giver Dem halvtredes-
sindstyve Rigsdales, dersom De hjelper mig Her
Israel!

Israel.

Er det vist? Nu? saa kan jeg ligesaa godt,
tage denne Fordel som den anden.

Natspak.

Men gesvindt, for jeg holder det ikke ret
længe ud?

Israel.

Maae Gødkeren da ikke vide at De er i
Torden?

Natspæk.

Aa! det kan De jo vel begribe; paa ingen
Maade! saa behøvede jeg jo ikke at give Dem
Halvredesindstyve Rigsdaler. Vær Dem forsigtig
ad; men synd Dem! aa! aa!

Israel banker paa hos Bernhard.

Eiende Scene.

Bernhard. De Forrige.

Israel.

Goddag Her Bernhard! jeg gik just forbø
og saae dette Fad, De har sat udenfor; jeg
skal netop forsende nogle Vare og kunde behøve
det dertil. Hvad kostet saadant et Fad?

Bernhard.

Det vil omrent komme Dem paa tredive
Rigsdaler.

Israel.

Vel! saa kjøber jeg Dem dette af.

Bernhard.

Sa — seer De! Dette Sad kan De ikke
faae.

Israel.

Og hvorfor ikke?

Bernhard.

Fordi — fordi det er bestilt og ventes afhen-
det hvert Dieblik.

Israel.

Men, naar jeg nu vil give Dem mere
hvorfor?

Bernhard.

En saadan Handel kan maakee voere Brug
hos Dem; jeg kan ikke saaledes narre Folk; det
vilde altfor meget svække min Kredit; Men jeg
kan snart gjøre Dem et andet.

Israel.

Nei — jeg vilde netop gjerne have dette.

Bernhard.

De skal faae et til i Morgen.

Israels.

Geg kan ikke bie saa længe!

Bernhard.

Det gjør mig ondt! men dette kan De ikke
fane; da det er lovet bort.

Israels.

Geg vil give Dem, halvtredesindstyve Rigs-
daler?

Bernhard.

Det var rigtig nok godt betalt; men ringere
end hundrede, vilde jeg ikke selge dette.

Israels.

Hundrede Rigsdaler? Bevares!

Bernhard.

De behøver jo heller ikke at kjøbe det. De
kan troe, at det var ikke enhver af mine Kun-
ders Kredit jeg vilde tage for hundrede Rigsdaler.

Israels.

Det kan jeg ikke være bekjendt at give.

Bernhard.

Saa bliver der ikke noget af denne Handel.

Adieu!

han gaaer ind.

Ellevte Scene.

Israel. Ratspæk i Fadet.

Israel. eigen eins- lan god

Den forbandede Isde — hvad seg vil sigé,
Bodker! Nu hørte De selv Mossø Ratspæk!

Ratspæk.

O vee! o vee! jeg kan dog ikke blive her.

Israel.

Ga, men jeg kunde jo ikke gaae hen og
gjøre et saa urimeligt Kjøb, jeg vidste jo ikke,
om De vilde staae ved det.

Ratspæk.

Aa! Nod kommer nogen Kone til at spinde!
man maae undertiden gjøre en Dyd af Nodven-
digheden. Jeg har jo Kniven paa Struben! Jeg
er jo godt dertil.

Israæl.

Men kan De ikke hjælpes paa anden Maade?

Natspæk.

Jo — naar jeg vilde lade mig slaae fordærvet af Øsderen.

Israæl.

For at spare hundrede Rigsdaler kunde man dog nok taale nogle Prygl. Jeg — ja! Jeg troer, jeg tog dem.

Natspæk.

Af! Han slaaer mig ihjel. Nei! jeg — O! Det er en haard Nod at knække! Jeg faaer bekvemme mig dertil. O jeg skabelige Menneske! Som skalde saaledes, uden Overleg lade min Kjærlighed løbe løbse med mig. Den forbandede Instinkt! O vee! See her, jeg har just hundrede Rigsdaler hos mig; giv ham dem! (Han rækker dem igjennem Spunshullet) og lad mig saa snarest trille hjem til Dem, at jeg kan slippe ud af denne Knibe.

Israæl.

Som De vil! Men førend jeg gav hundrede Rigsdaler, tog jeg før Pryglenes.

Han børger paa.

Tolvte Scene.

Bernhard. De Forrige.

Israel.

Jeg vil kjoede dette Fad; men jeg faaer det
dog vel ringere end hundrede Rigsdaler?

Bernhard.

Ikke en Skilling! Enten De saa vil have
det eller ikke.

Israel.

Jeg skal just bruge det. Her, er hundrede
Rigsdaler! nu vil jeg lobe hen paa Hjornet af
Gaden, for at faae et par Karle, der kan trille
mig det hjem.

Han gaaer.

Trettende Scene.

Bernhard. Ratspak i Fadet.

Bernhard
afsiides.

Hvem der er i Forlegenhed, det er min for-
lible Mar. Jeg haaber at han ikke saasnart pro-

herer paa at stikke en Mand ud, der elskes af sin Kone. Jeg synes endog at denne Straf er for lemsædlig, for den mig tiltænkte Ere. Jeg faaer et nyt Indfald! Jeg vil sætte dette Fad ind, og det andet istedet; det er i alle Maader lige saa godt, jeg narrer ikke Jøden; thi jeg har, som Godker, folgt ham et Fad uden Hensyn paa deks Indhold. Min Kones Elster faaer derved den Forsonelse, at blive saameget længere i hendes Gjemme. (Han lukker Døren op og skyder Fadet ind, kommer derpaa strax ud igjen med det andet Fad, som han sætter paa samme Sted). Saa! Nu maae Jøden komme naar han vil. Jeg veed ret at sætte Priis paa min gode Lagerkarl; thi jeg er maaskee i stand til at sælge ham anden Gang. Imidlertid skal han dog dog erindre at han har havt med mig at gjøre.

Fjortende Scene.

Bernhard. Israel med tvende Karle.
Israel.

Nu Mester Bernhard! Her kommer jeg med et Par Karle for at hente Fadet. Det er jo betalt?

Bernhard.

Til Takke! jeg vil haabe det skal være til
Tornsielse.

Israël.

Derpaan twibler jeg ikke. Maa Karle! Tag
sat paa det; men tril det forsiktig.

Bernhard.

Det behøves ikke, det er sterkt nok.

Israël.

Ga — men det er dog bedre! Adieu Mester
Bernhard! Det var et kostbart Fad!

Bernhard.

Aldeles ikke, for hvem der veed at
sætte Priis paa det. Adieu Her Israël! Und
mig Deres Næring en anden Gang.

Israël og begge Karlene gaae med Fadet.

Femte Scene.

Bernhard allene.

Ha! ha! ha! de trille saa forsiktig med
det comme Fad, som om det var Vorces

Iain. (raaber ind af Dørren) Marie kom side
herud!

Septende Scene.

Bernhard. Marie.

Bernhard.

Nu min Kone! Hvad synes Du? forstaaer
jeg ikke at handle med mine Vare? Nepppe har
nogen Bødker før faaet hundrede Rigsdaaler for
et saadant Fad.

Marie.

Hundrede Rigsdaaler? nu det var gode
betalt.

Bernhard.

See her! Jeg forærer Dig dem til Stads.

Marie.

Du skal have Tak min gode Bernhard!
men Du pleier ikke at lade mig mangle derpaa;
og jeg vil ogsaa helst have Dig at take derfor;
midlertid skal jeg dog vide at anvende disse.

Men, jeg seer ikke hvad Ende dette vil tage, vi
kan dog ikke beholde ham i Fædet.

Bernhard.

Det vil vi ikke heller. Jeg vil kun at han
skal poenitere lidet længere for sin Uforstammen-
hed.

Marie.

Nu syntes mig dog, at det kunde snart
være nok, jeg er endog saa nær ved at beklage ham!
Thi Du skulde kun hørt, hvor godt han meente mig
det. Tænk Dig! Han var saa sød, at han vilde,
hvis jeg var hans, føde mig med bare Sukke-
brød, hænge ved mig som en Vorre og dægge
for mig, saa lang Dagen var.

Bernhard.

Og Du ensoldige Lam, som ikke forstod at
kjenne derpaa.

Marie.

Sa — han er just heller ikke af de forst-
rende Fristere, som man siger voet Kjøn sjeldan
kan modstaae.

Bernhard.

smilende.

Men kom der en af disse?

Marie.

rækkende ham Haanden.

Jeg skulde dog aldrig forglemme at jeg var
Bernhards Kone.

Bernhard.

Og derfor, just dersor! vil jeg hevne mig
paa denne Karl; ikke allene for den fornærmede
han har tilstænt mig, men fordi han kunde tit-
kroe min Kone, at være slet nok til at bedrage
sin Mand for at foie ham; eller svag nok til
ikke at kunde modstaae hans Ønsker.

Marie.

Det vil i det mindste bringe den Nytte med
sig, at han ikke ostere vil gaae under mine Wins-
duer og derved paadrage mig ondskabsfulde Men-
nessers Omtale.

Bernhard.

Og at de paa Vinkjelderen vil glemme Dig
for at fortælle om ham; da denne Historie, naar
den bliver bekjendt, vil være god til mange Dage.

Marie.

Nu er det dog nok bedst at lade den Mar
løbe!

Bernhard.

Endnu en halv Times Tid vil jeg holde
ham i Angest, at han ret kan faae Tid til at
angre sin Brode. Nu vil jeg sætte ham ud igjen;
hvem veed, det var maaske muligt endnu at
finde en Liebhaver til ham.

Marie.

Men naar nu Jøden hjemme hos sig ikke
sinder ham i Fadet?

Bernhard.

Saa! ja saa vil han formodentlig troe at
Fanden har taget ham noget for Tiden. Men
kom nu og hjælp mig, at vi kan faae ham udens
for igjen.

Marie holder Dørren aaben, medens Bern-
hard sætter Fadet ud igjen.

Bernhard.

Ja, Du kan troe min Kone! havde vi
brav saadanne Fade! det kunde give Noget af sig.

Marie.

Du faaer at se, at Du snart faael nogle
færdig.

Bernhard.

Men hilleskam! er det ikke Jøden, der
kommer løbendes gandiske aandelos? Gesvindt!
lad os gaae ind, at vi kan høre, hvorledes
det løber af.

De gaaer ind.

Syttende Scene.

Israel. Ratspak i Fadet.

Israel.

Mei! nu har jeg dog oplevet meget i mine
Dage, men Mage til dette har jeg dog ikke
seet! Jeg kommer hjem, slaaer Bunden op paa
Fadet og saa — ja saa er der, Gud hjelpe mig!
ikke mere Naboe end bag paa min Haand. Ja,
det er var en Evig! Et af Djævelens Koglerier;
jeg har engang læst i en Krønike, at den onde
Haand undereiden logerer sig ind i et eller andet

Menneskes Skikkelse, for ret at kunne husere og
rezipiere med sine Djævelskaber. (Han bliver Gadet
vaer) Saasandt jeg hedder Israel, staar ikke der
Gadet igjen? Denne Gødker maae vist have for-
strevet sig til Handen, for saaledes at kunde ove
den sorte Kunst og derved fortjene Venge.

Natspæk
som bliver ham vaer igennem Spundshullet.

Mosis Israel! Her Israel!

Israel
viger tilbage.

Nei Du onde Land! Bevares! jeg har
engang været i dine Klører.

Natspæk.

Af Mosis Israel! brug dog sin Forstand!

Israel.

Sa Mosis Djævel! det vil jeg ogsaa, der-
for vil jeg heller ikke have mere med ham at
gjøre.

Natspæk.

Af, ejere Israel! sode Ven! lille Naboe!

Israels.

Søg Du dit Maboestab i Helvede, eller
hvor Du har hjemme; mig skal Du ikke finde
lække.

Ratspæk.

Ja, rare Israels! jeg skal fortælle ham
det altsammen. Jeg er hverken Nisse eller Djæ-
vel; jeg er den stakkels Ratspæk! det er gaar
gandse naturligt til —

Israels.

Det er Fanden heller!

Ratspæk.

Ja lille Israels! vil han bare have Taals
modighed og høre mig. Saasnart han var gaet
hen for at hente Karlene, der skulle transportere
Fadet, saa kom Bobberen ud og tog dette Fad
ind, og satte det andet istedet, som de gik med.
Saaledes hænger det sammen.

Israels.

Skulde det ogsaa være muligt?

Ratspæk.

Ja det er saasandt, som at jeg er en ulyk-
sig bedraget Mand. Ha! aa! Kjerlingen er
med i Spillet, det vor jeg bande paa.

Gud gør med vorende Israel.
Hvad er da nu herved, at gjøre?

Natspak.

Intet andet, sædette Sieleven! end at vi
kommer til anden Gang, at kjæbe det fordonne
Fad af det stemme Skarn.

Israel.

Hør Her Natspak! for jeg gav saamange
Penge ud, jeg svær Dem jeg tog for Pryglenes!
Læg De kun Ryggen til.

Natspak.

Det er ingen Sag at tale om en Ting, naar
man er uden for den. Nei! jeg faaer at betale
for den Spøg. Jeg holder det aldrig ud, jeg
er færdig at crepere. Ha! aa!

Israel.

Giv sig kun tilfreds lille Natspak! Jeg har endt
af Dem; det kan jo endnu blive godt. Hør! jeg
skal fortælle Dem noget; jeg kan erindre, at jeg
hørte der var engang en Mand, jeg troer saa-
gar han hørde her i Byen og var Kjøbmand

han hedde Diogenes; til sidst logerede han sig ind i en Tonde, hvor han forblev bestandig, og han befandt sig ret godt derved.

Ratspæl.

Han gjorde Fanden! Ha — det er Logn og Sladder! han bilda Folk kun noget ind. Kjære Israel! Han kommer til at akkordere endnu engang med Gudkeren om dette Fad, men af Skade blir man klog! Han maae ikke forlade det; her kommer vel Nogen i det samme, sem man kunde faae til, at trille det hjem. Den forbandede Gudker! var istrand til, anden Gang at narre os. Bedste Ven! Jeg skal vise mig erkendelig hervor.

Israel.

Jeg kan sagtens forsøge det.

Han banker paa.

Attende Scene.

Bernhard. De Forrige.

Israel.

Jeg kommer igjen Mester Bernhard, for at spørge om De ogsaa vil sælge dette Fad?

Bernhard.

Det tænkte jeg nok, at naar De engang
havde handlet med mig, kom De vist igjen; det
er sandt, jeg lader mig godt betale, men mit
Arbeide er ogsaa godt.

Israel.

Saa, dog havde det Fad som jeg kjoede en
væsentlig Heil:

Bernhard.

Saa? Og hvori bestod den?

Israel.

Det var indvendig; men det er det samme,
jeg kan vel bruge det. Nu Mester! Hvad skal
De have for dette Fad? Det bliver dog bedre
Kjøb end det sidste?

Bernhard.

Dette Fad skal koste to hundrede Rigsdaler.

Israel.

Er han fra Forstanden Mester?

Bernhard.

Jeg var det, om jeg ikke tog det meeste jeg
kunde faae. Dette bliver ikke ringere!

Israel.

Da er der dog nok ingen, der er saa gal
at give det derfor.

Bernhard.

Saa kan de lade det være. Pengene ere
da deres, men Fadet mit.

Han gaaer ind.

Mitten de Scene.

Israel. Ratspaf.

Israel.

Han er bandsat fort for Hovedet. Nu hørte
De selv Mossa Ratspaf?

Ratspaf.

Javist hørte jeg; men der er jo intet andet
for; o vee! jeg kommer endnu til at give disse
to hundrede Rigsdaler.

Israels.

Bevares! det Besøg maae De betale dyrt.

Ratspæk.

Hvad skal jeg arme Mand gisre! den Steen
man ikke kan vælte, skal man lade ligge. Kjere
Israels! hav den Godhed og læg disse tohundrede
Nigsdaler ud for mig, og kjøb dette Helvedes
Fad, det snarest han kan.

Israels.

De siger det nok; men hvad Sikkerhed har
jeg for disse Penge? jeg kan ikke —

Ratspæk.

Af Han seer jo nok, at jeg kan ikke løbe fra
Ham; desuden er jeg jo en formuende Mand;
men det er ligemeget! see her, her har Han mit
Gulduhr i Pant. (Han rækker det ud af Spund-
hullet).

Israels.

Saa vil jeg da igjen probere paa det.

Han banker paa.

Ehyvende Scene.

Bernhard. De Forrige.

Israel.

Hør Mester Bernhard! Jeg skal nødvendig
bruge endnu saadant et Fad, og maae dersor,
hvori urimeligt det end er, spændere disse tohun-
drede Rigsdaler.

Bernhard.

Som De vil! For tohundrede Rigsdaler er
Fadet Deres.

Israel.

Her er tohundrede Rigsdaler! Nu Mester!
Det er nok længe siden De gjorde en saa fordeels-
agtig Handel?

Det er som man tager det til; jeg haaber
at det ikke vil hændes mere i min Levetid.

Israel.

Det er nok muligt! Men jeg tænker her
skulde komme nogen forbi, som jeg kunde faae til
at bøsse mig det hjem.

Bernhard.

Det gjør der vist. Ei! Jeg seer at de overste
Vaand om Gadet, ikke slutter saa gandske.
Men det kan man ikke regne; thi det har staet
nogen Tid i Solen.

Israel.

Det — det kan være det samme.

Bernhard.

Nei! Det kan ikke være det samme. Hvad
jeg følger maae være ordentlig. (Han raaber ind
af Doren) Marie! bring mig mit Værksti og et
Par store Vaand.

Israel.

Det behøves saamæn ikke! Jeg tager det som
det er.

Bernhard.

Hvilken Snak! Det kunde jeg aldrig være
bekjendt, at skulle mig saaledes ved et Arbeide,
jeg faaer saa godt betalt.

Israel.

Men — naar jeg nu er tilfreds dermed?

Bernhard.

Vigemeget! Altting maae være i sin Orden;
hvem der saae flige Feil vilde jo sige: Mester
Bernhard er kun en Fusker! og det vilde ikke
synderlig rekommendere mig.

Israel.

Mester er ogsaa altfor samvittighedsfuld for
vore Tider.

Bernhard.

Ikke meere end jeg vil være til alle Tider.

Een og tyvende Scene.

Marie. De Forrige.

Marie.

See her! Her er Værktøi, her er Baand,

Bernhard.

Godt! det skal snart være gjort.

Marie.

God Dag Her Israel!

Israels.

God Dag lille Madam! befinder De Dem
vel?

Mariæ.

Aa jo, Gud stee Lov! ret vel! Jeg kommer
een af Dagene til Dem for at see om De har
nogle smukke Kniplinger.

Israels.

Dem har jeg til Tjeneste! Men min kjære
Mester! De er min Troe, ogsaa alt for nids-
kjer. De gjør Dem mere Uleilighed end De
behøvede.

Bernhard.

Passiar! Man er aldrig fornidkier, naat
man ikke gjør mere end sin Pligt. Taalmodiga-
hed et Djeblik! det skal snart være gjort.
(Han saaer et par af de øverste Haand af Fadet,
hvorfed Bunden falder ned) Hvad Djevlen!

Natspæk

stikkende Hovedet op af Fadet.

Aa! ærbodige Tjener!

Israæl

sagte.

Saa! nu vil jeg ikke assurere hans Ryg.

Mariæ.

Hvilket Under!

Ratspæk

jamrende sig.

Aa! aa! aa!

Bernhard.

Hvor kommer jeg til den Ære?

Ratspæk

som før.

Aa! aa! aa!

Bernhard.

Hvad skal dette betyde? Er det mig De
ægteude at besøge i dette Incognito?

Ratspæk

ængstelig.

Nei! jeg — De —

Bernhard.

Ah! maaſkee min Kone?

Natspak.

Ja! — nei vilde jeg ſige! Det er — jeg
vilde — hem! det er blot Spøg; thi —

Bernhard.

Spøg? Hvortil? Hvor De ſtaer og fam-
ler i det. Nu!

Natspak.

Det — vi — — Madammen og jeg —

Bernhard.

Min Kone?

Marie.

Jeg?

Natspak.

Vi ſpafede — overlagde —

Marie.

Jeg med Dem?

Bernhard.

Nu! og saa? Gesvindt!

Natspæk.

Besluktede — aa! aa! vi vilde blot forsøge
om De — ja! he! he! he! om De ikke var jas-
loux! Blot have lidt Løier med Dem.

Bernhard.

Før Gaten have Løier med mig?

Natspæk.

Nei — jeg mener — vi vilde kun see om
ogsaa kunde blive vred.

Bernhard.

Sa det skal De erfare!

Marie.

Men De lyver jo Her Natspæk?

Natspæk.

Af hvad skal jeg arme Mand gjøre? Haf
Her Israel!

Israel.

Sa, hvad skal jeg gjøre?

Natspæk.

Her Bernhard! tilgiv dette lille Spøg! Jeg
er saameget for at spøge —

Bernhard.

Det skulde man dog ikke troe, naar man
blot seer Dem.

Natspæk.

Det — nei! det skulle man rigtig ikke troe!

Bernhard.

Jeg vil vide, hvad der har foranslediget
Dem til at komme til mig, saaledes. Har min
Kone givet Dem nogen Aarsag?

Natspæk.

Ikke saa at sige! hm! Jeg vil fortælle Dem
det altsammen; Madammen og —
han blinker til hende.

Marie.

Hvorfor gør De Tegn til mig?

Natspæk.

Jeg? Nei jeg vilde sige — nu kommer det!
Jeg har altid hørt at Mester Bernhard var saa
dan en stikkelig Mand —

Bernhard.

Jeg vilde ønske jeg kunde sige det samme
om Dem. Nu! Og saa?

Natspak.

Og saa — saa vilde jeg see at komme efter
om det var sandt, hvad Folk sagde, at Mester —
nei jeg vilde sige! At Madam Bernhards Hugte
ikke stod sig saa godt; og saa —

Bernhard.

Hvilken Opmærksomhed for mig! Man skal
see at jeg kommer til at takke ham til. Nu, og
saa —

Natspak.

Ja! Saa var det rigtig nok min Hensigt,
at give Mester Bernhard et Vink.

Bernhard.

Tænkte jeg det ikke nok! De vilde altsaa
satte min Kone paa Prøve?

Natspak.

Jeg vil ikke nægte det. Jeg vilde friste
hende lidt: men —

Bernhard.

Hun modstod dog vel Fristelsen?

Natspæk.

Jeg vil bande derpaa —

Marie.

Gjør Dem ingen Ulejlighed!

Bernhard.

Ja — men De kan dog heller ikke nægte,
at De just ikke seer ud til at være nogen farlig
Hjertethv.

Natspæk.

Aa! Man skal ikke stue Hunden paa Haas-
rene. Som sagt, det var kun Spsg og — —
og, nu skal jeg fortælle Dem den rene Sandhed!
Jeg var faldet paa den Grille, at vilde esterligne
en Mand, som har levet her i Byen og boede
bestandig i en Londe. Hvad var det han heed,
Lille Israel.

Israel.

Ih det var jo Diogenes.

Natspæk.

Ja rigtig! Diogenes ham var det.

Bernhard.

Nei virkelig? Ei! ei!

Marie.

Men hvortil al denne Usandhed? Siig De hellere som det er; at Bodker Bernhards Kone har taget Dem lidet i Skole; og viid, jeg kan og et Ordsprog: med Næv skal man Næv fange! Denne Histories rigtige Sammenhæng er ellers saaledes: Jeg blev om sider kjed af, at have den Lykke, bestandig at see en smægtende Elster under mine vinduer; saameget mere, som jeg folte at jeg aldrig nogensinde kunde endog paa fjerneste Maade, gjengelde ham noget af hans Opmærksomhed. Endelig nedlod jeg mig til at tillade ham at komme ind i Huset, for derved at faae Leilighed til at straffe hans Uforstommenhed, der bragte mig uforkyldt i slet Omtale. Jeg tillod ham endog at sige en Deel Uartigheder, til endelig min Mand kom hjem og forstyrrede min kjelne Hyrdes Raesser. Han, som var nu ligesaa stor Rujon, som for kjæk Tilbeder, fandt det raade-

ligst at krybe i Skul, for at undgaae en Forklaring for min Mand, som han frygtede for vilde have alt for eftertrykkelige Folger. De kan dog ikke nægte, Herr Diogenes! at det jo gandste forholder sig saaledes?

Natspæk.

Jeg nægter ingen Ting!

Bernhard.

Heller ikke at De er et slet Menneske?

Natspæk.

Af! vi ere alle skabelige! Jeg faaer vel tylsaae det.

Bernhard.

Ligesom og, at De har fortjent et livfuld Prygl for Deres Uimage?

Natspæk.

Ha! aa! Jeg forlanger ingen Ting! Lad Maade gaae for Rest; og hav den Godhed og lad mig gaae.

Bernhard.

Ja! Men kun paa Vilkaar! Min Kone har fortalt mig een af Deres Skurkestreger; den skal De først love at gjøre god igjen.

Natspæk.

O vee! Hvad har jeg da gjort?

Bernhard.

De har bedraget en stakkels fattig Enke her i Huset, ved, paa en lumpen Hager-Maneer, at hervore hende sine Sengeklæder; disse skal De give hende tilbage imod at hun betaler Dem de halvtredssindstyve Rigsdaler, hun havde laant derpaa.

Natspæk.

Ja — jeg faaer vel love det.

Bernhard.

Og holde det! Thi ellers skal jeg nok vide at finde Dem. Jeg behøver vel ikke at bede Dem, at forståane os for Deres Besøg?

Natspæk.

Nei det kan De være vis paa! Brændt Barn skyer Ilden! Jeg kan desuden sige, jeg har været der. Lad mig bare slippe denne Gang!

Bernhard

vælter Fadet om, saa han kan krybe ud.

Saa gaae da, Her Diogenes den anden!
Men glem ikke, at Bødkeren og hans Kone ere
ikke at spøge med.

Natspak.

Mei jeg har en følelig Erindring derom,
Gud hjelpe mig! Jeg arme Mand! Jeg ulykkelige
Natspak! Mine trehundrede Rigsdaler!

Bernhard.

Det er sandt, see her Kone! Her har Du
endnu tohundrede Rigsdaler, som Du kan gjøre
hvad Brug af, Du vil.

Marie.

Nu vel! Jeg kunde aldrig overtale mig til
selv at bruge disse Syndepenge; jeg vil deraf
anvende dem paa en Maade, jeg efter min Over-
bevisning troer, at være den bedste; hvorved jeg
tillige kan forskaffe min Mand og mig en Forngi-
else; ja! Maafsee endog gjøre Hr. Natspak en
Tjeneste.

Natspak.

O! Skulde Madammen være saa ædelmodig —

Marie.

At give Dem Pengene tilbage? Nei, det bliver der sandelig ikke noget af; men hvis De har nogen Samvittighed, vil jeg giøre Dem en Tjeneste, i det jeg med disse Penge frakjøber Dem, den brandende Anger over at høre voldtet en ulykkelig Familie saamange Taarer og saa megen Sammet ved deres uretfærdige Handling. Ja! Den fattige men redelige Linnedvæver-Enke skal se sin Fortvivelse forvandlet til Glæde, og med taknemmelige Taarer takke Himlen for, at hun atter kan smile tilfreds til sine mange smaae uskyldige Børn. Hun skal have denne Hændelse at takke for en Gave af trehundrede Rigsdaler.

Bernhard.

Min gode Marie!

Ratspak.

Af! jeg elendige Ratspak!

Marie.

Her, min Månd! er ogsaa en Ring, jeg har denne Herres Gavmildhed at takke for. Her Israel! Vil De ikke forsmaae den, for den Deel De har taget i denne Komedie?

Israël.

Jeg takker mangfoldig! Madam Bernhard
er min Troe, en herlig Kone! Det er Synd at
sige, at hun er interesseret.

Matspæk.

O vee! Maar Huset hælder, saa skyder de
øgsaa alle ester. Ja — jeg faaer at være ædels-
modig; jeg faaer at finde mig i min Økjebne og
unde Kjellingen disse Penge, da det ikke kan være
andet og vil — recommandere mig.

vil gaae.

Israël.

tager ham i Kjolen.

Mosis Matspæk! De forglemmer dog ikke
min Douceur?

Matspæk.

Aa! gaae han ad Helsvede til!

Israël.

Ikke forend jeg har faaet min Douceur.
De har lovet mig halvtredssindstyve Rigsbaaler,
dem vil jeg have. Dog, det er sandt! Jeg kan
jo holde mig til Deres Uhr, som jeg har i Pant.

Natspæk.

Mit Uhr? Hid med det! Hører Han! Giv
mig det!

Israel.

Ta naar jeg har faaet mine udlagte Penge
og min Douceur.

Natspæk.

Du Blodigle! Saa kom da hjem med.

Han vil gaac.

Bernhard

tager ham i Armen.

Endnu eet! Dersom det endnu engang skulde
falde Dem ind at vilde gjøre mit Huus den
Ære — saa ubbeder jeg mig helst Deres Besøg
paa en Tid, jeg var hjemme. Mit Værksted
er især, som De har erfaret, aldeles ikke stikket
eller indrettet til at give hemmelige Sammen-
komster i, da der kun er een Dør, og det kunde
og trefse sig, der ikke var et Fad ved Haan-
den, hvori Deres brændende Elskov kunde askj-
les. For det tilstænkte Svogerstak takkes, og er
jeg Dem forbunden paa en egen Maade, hver-
gang jeg tænker derpaa. Hvad min Kone anbe-
sanger, da er hun, som De selv maae tilstaae;
saa gammeldags med sin Ærlighed, at hun endr-

ogsaa berroer sin Mand de Kjærligheds Erklæringer, der gjøres hende i Fortroelighed. Vi frabede os dersor begge for Fremtiden Deres Opmærksomhed. *og intet vil jeg med minne os end andet
intet vil jeg med minne os end andet*
Natspak.

O jeg vilde ønske, jeg kunde aldeles glemme at De vare til; men — nei! Jeg vil stedse pine med den smertelige Erindring, at jeg paa een Time har mistet trehundrede Rigsdaler — de gode Sengeklæder — en Guldring — halvtredeninstyve Rigsdaler til Douceur, og saa oven ikjøbet udstaet Helvedes Angst og Smerte. Ja, jeg kan nok sige at jeg har været der, jeg kommer der ikke meer. *Erbødige Tjener!*

Han skynder sig bort.

Israels
lober efter ham.
Saa bie dog og tag mig med!

Toe og thvende Scene.

Bernhard. Marie.

Bernhard.

Nu haaber jeg dog, at den Mar er blevet cureret for sin Kjærlighed til Dig. Min gode

Marie! (han kesser hende) Lad mig stedse være din fortroeligste Ven! Du har ønsket Dig en nye Vels, jeg har længe tiltænkt Dig den, Du skal have den saa smuk som Du selv ønsker den! Men for Penge, jeg ved min Flid har erhvervet.

Marie.

Tak kjære Bernhard! Du er nu altid saa god. Hør nu! Vil Du som jeg, saa skal vi tilbringe denne Aften ret glade. Vi vil bede den fattige Linnedvæver Enke med sine Born herned! Jeg har en Steg, vi drinke et Glas Punsch til; og til Desert, gisre vi den stakkels Kone lykkelig med de trehundrede Rigsdaler.

Bernhard.

Gode Marie! Det er ret udtænkt for mit Hjerte. O! var en hver Mand saa lykkelig som Jeg! Vilde enhver Kone saaledes overgive sine Tilbedere til sin Mand, da vilde vist Skilsmisse Contracternes Antal blive mindre, og den huuslige Lyksalighed større.

Blandede Digte.

En som i vinter dører ved,

og vinteren bringer med,

at det er et godt år,

og at det er et godt år.

En som i vinter dører ved,

og vinteren bringer med,

at det er et godt år,

og at det er et godt år.

deren "Zwei Füsse lang" und wie frisch ihre un-
fehlbare Freiheit! Da ist etwas Sich-er-wie-
gen, da bestimmt etwas Widerstand, da
muss es ja einen Raum geben für Widerstand. Ganz
so freie, so selbständige sind sie nicht.

Und hier versteckt sich die wirkliche
Kraft der Revolution, die Kraft der
freien Menschheit, die Kraft der
Antizapfenfeld
Sie ist in Ewigkeit, sie geht in Gott hinein und
ist in Ewigkeit, aber sie kann durch den
Frieden nur so vollkommen realisiert.

Und darum ist sie das Unheimlichste und
Schrecklichste. Oh, war es kein Absurd, das
Stern-Milieus einzige Rache politische Mörder aus dem
Hause ihres Schamlosen, die nichts mit dem Menschen
zu tun haben? Einmal muss es sein, dass
der Verfolgter kommt.

Med en hvid konstig Rose,

til

Moderen Frue Generalmajorinde

Amalia Wegener

den 1ste Jan. 1815.

Lør midt i Vintrens strænge Kuld,

Sig Blomsters Pleiemoder nærme,

En Rose, bleg — men vennehuld,

Og bede Hende, sig bestjerme?

Saa veemodsfuld den tyer til Dig,

Med Tillid, i sin dybe Smerte.

Hvad egentligst den kalder sig,

Du finder skjult dybt i dens Hjerte.

(Inden i Rosen).

Christian Salholt Wegener *).

Hvo Gud en Ven paa Jorden gav
Af ædel Hand og trofast Hjerte,
Han dvæler ved den Elskes Grav
Med grum, uovervunden Smerte.

O Christian Wegener! — min Ven!

Dig sinertelig jeg ofte savner;
Skjøndt moden alt for Himmelens,
Dig Jorden dog for tidlig savner.

Med barnlig Kjærlighed, som Son,
Du elskede Din Fader, Moder;
Din Hustrue gav Du Hjertets Lon,
Saa omhedsfuld Du var som Broder!

* Capitain ved det Slesvigfe Jægercorps, Ridder af Dannebroge. Død i Bremen den 21de Mai 1814.

Med Ynglings Glidhed, Kraft som Mand,
Dit Kald Du stræbte, troe at være;
Dit Lösen var: Dit Fædreland,
Din Stand, Din Konge og Din Ere.

Med Penslen i Din sikre Haand
Du træf Naturens Harmonier;
Og med en huld beslebet Hånd
Du styred Strængens Melodier.

Dit Vensteb var mig prøvet Guld!
Paa Dig saa tryg leg kunde lide!
Du stedse varm og Broderhuld,
Saa gjerne vandred ved min Side.

Dit vækkes Minder i mit Bryst,
Om hine, ak! forsvundne Dage;
Om Helsingørs Marienlyst,
Om hver en Fryd, som svante saa fage.

Kun alt for flygtigt svandt de hen,
Bortskylt af Tidens snelle Bølger;
Erindringen jeg har igjen,
Og den mig troe til Graven følger.

Man modstaaer ei sin Skiebnes Magt
Fra Morgen blot til Aftenrøde;
Til huld, fornyet Venstabs Page,
Maaskee jeg snart, snart skal Dig møde.

Min Ven! hvil tryg i Gravens Roe!
Saa ofte mig i Hu Du rinder,
En Krands jeg vinder Dig saa tro
Af aldrig falmende Kierminder.

Og ofte skal jeg tænke mig,
Maar hist jeg stirrer i det Hjerne;
O Christian! Mon det ei er Dig,
Jeg stuer i hin blide Stjerne?

Loveland.

Hver en Plet af Jorden elsket være!

Thi hver Plet velsignet er af Gud.

Drkner lyde selv Naturens Bud,

De blandt Lyng og Tidster Blomster sare.

Elste Plet! hvor Garnets Bugge gynger

Sand og englereen UſſEydighed,

Hvor den moderlige, Kjærlighed,

Bisselunde i Svn. os synger

Eiste Pleit! Hvor sødt en Yngling drømmer

Blussende af sib Uroelighed,

Medens Åhnelsen om Kjærlighed

Dint og tyst det unge Bryst omstremmer.

Elske Plet! Hvor Manden stræbsom higer
Efter gavnlig Daad og Virksomhed;
Hvor Ham lønner Kvindens Kjærlighed,
Som med hver en Dag fornyet stiger.

Elske Plet! Hvor Oldingen kan smile
Veltilfreds til den forsvundne Tid;
Roe i Brystet, døv for Verdens Strid,
Trostigt venter han paa Gravens Hvile.

Fødeplet! som først vi kjende lærte,
Fjerner Skæbnen ublid os fra Digs;
Uvilkaarligt drager Hjertet sig
Oste mod Din Ryg, med Længsters Smerte.

Ta! Hver Plet af Jorden elsket være;
Den, hvor Buggen gif, hvor Manden stod;
Den, hvorpaa Gravblomsten fæster Nod:
Hver en Plet, hvor Troe og Haab vi nære.

Hedvig og Alfred.

Sejøn Hedvig var elsket saa omst og trosse
Af Alfred, den gjæveste Svend;
Alt længe som Kriger han vandred' froe,
Omgjordet med Sværdet ved Lænd,
For Arne og Konge at stridte.

En Aften sad Hedvig i Høien-Løft
Og stirred' i Maanskinnet ud;
Fra Alfred hun vented', paa Borgens Loft,
At bringes et Kjærsligheds Bud;
Thi Alfred hun vidste i Kampen!

Vildt fuseb Storm over Bjerg og Dal,
Og Aftnen var mørk og lang;
Vel hørtes fra Lundens en Mættergals,
Men, af! den saa sorgelig sang.
Bag Skyerne Maanen sig sjulte.

Bed Midnat hun lykede' til Hundens Varm;
Mens Hjertet saa heftigt mon staae;
Og glad hun skued med haabende Varm,
En Gangerpuit neden at staae;
Han meldte i sorgelig Tale:

"Ridder Alfred hviler i sorten Jord!
Bud Siden det blodige Sværd,
Hans Aaud sig hæved til Englenes Thor,
Hans Navn og hans Daad blive her —
Det trøste dig elskende Pige!"

Da blegned af Smerte den veue Mæ, A. 1792
Og sukked': min Alfred! — O Gud! G. 1812
Smaaepiger min Grav I med Blomster frøe; C.
Thi hisset jeg vorder hans Brud! A. 1792. 1802
Snart brister mit blødende Hjerte!

Den Fader sad saa sorgmodig i Sind,
Og saae paa den Lillie hvid;
Og Moderen stedse med Taarer paa Kind
Sig ængsted for kommende Tid.

Thi Blomsten saa ilende falmend', B. 1792. C.
D. 1802. E. 1812. F. 1812. G. 1812. H. 1812. I. 1812. J. 1812. K. 1812. L. 1812. M. 1812. N. 1812. O. 1812. P. 1812. Q. 1812. R. 1812. S. 1812. T. 1812. U. 1812. V. 1812. W. 1812. X. 1812. Y. 1812. Z. 1812.
Og snart imod Vintren, da barste Wind
Medkasted' det bleggule Løv;
Da kyssede Døden uns Hedvigs Kind
Og bod hende vorde til Stov.

Sædtsmilende adlod den Glide!

Mens Klokkerne kimed', da jordede man,
Liden Hedvig sin Alfred saa troe;
Og Ynglinger, Piger, om Gravens Rand,
Had Himlen dem samle saa froe,
Til evige Kjærlhseds Glæder!

Med en Martzfiol til Amalia.

Den første Blomst som Vaaren byder;
Enhver Naturens Elster fryder;
Og Altsaa, gode Pige! Dig.

Hvis denne Blomst Dig stundom minder:
"Hans Vensteb forst med Livet svinder!..
Mit bedste Held den stenkte mig.

Bondeknossens Liv.

Nei aldrig, aldrig jeg det tænkte,
At det blev saadan med mig sat!
Det sidste Marked Trine stjenkte
Mig Vaand og Dusker til min Hat;
Jeg siden, hvor jeg gaaer og staar,
I Tanker Fogdens Trine faaer.

Hun er saa fir i Sind og Lader,
Og dertil giæv og sund og trind;
Og aver hun sin Moer og Fader;
Hun gaaer til Arbeid som en Wind.
Hun er en Pige! — Gid jeg faae!
Den knøveste som nogen saae.

Men hvordan skal jeg det forklare,
At hun vel meener det med mig ?
Hun sukker tit naar hun vil svare,
Og seer paa mig saa inderlig.
Ei! tænker jeg, hvem Drolen veed,
Om det er ikke Kjærighed ?

Og naar hun mig i Siden killer
Af Ganterie, saa sjælmisk, saa mild;
Og hendes store Hine spiller,
Saa brænder jeg, som jeg var Old.
Jeg troer da i Enfoldighed:
At fligt maae være Kjærighed.

Dog, naar jeg vil for Lovier giækkes
Og knibe hendes røde Kind,
Saa lader hun, som hun forstørrekes
Og løber fra mig som en Hind.
Thi hvordan skal jeg det forstaae?
Mon alle Piger elste saa?

Og naar jeg siger; lille Erine!
Bil Du i Skoven med mig gaae?
Saa svarer hun med bister Mine:
Hijane! hvad Han hitter paa.
Men, venligt dog, den saade Sjel!
Hun morder mig alligevel.

Thi, hvordan skal jeg det forklare?
Og hvordan skal jeg det forstaae?
Dog, hvad vor Præst end monne svare,
Mit Hjerte jeg forst lyde maae.
O! siig mig, I som veed Beskeed!
Om det ei kaldes: Kjerlighed?

Til en Sommerfugl.

O Sommerfugl! Som letsfindigt Dig svinger
Fra Blad og til Blomst, mellem Buske og Krat;
Vogt dine svage — ejent spraglede Vinger,
Thi Flugten mod Lyset kan bringe Dig Mat.

Hovmod Dig ei af din prængende Farve,
Det ydere Støv saa forgjængeligt er!
Viid: hvad dig hører fra simpleste Larve,
Er dit useete men indvortes Værd.

Varlig Du bruge din Vaar og din Sommer!
Naar Høstvinden hvirvler det falmende Lov;
Aander Du mat; og naar Vinteren kommer,
Henviires Du snart i et smuldrende Støv.

Malvina i Fængslet.

Det er forbi! — Min Stav er brudt,
Mig Loven dømmer for min Brøde;
Af hele Samfundet forskudt,
Jeg skal i Morgen rædsomt bløde.
O! indtil da, jeg side vil,
En Evighed af bitter Qualer!
Hvert Klokkeslag jeg lytter til,
Grumt til Samvittigheden taler.

O skumle Nat! Du skjuler mig!
O vilde Du mit Die lukke,
Naar Scenens Nædster viser sig!
Saa høit, i Morgen jeg maa lukke.
Ja! kiendte man den Vanies Fjed,
Der ledte mig hid til min Brøde,
Med Menneskets Medlidenhed
Jeg skulde for Guds Domstøel møde.

Erindring! o opsliv mit Mod
Med Billeder af svundne Glæder!
Da jeg i barnlig Uskyld stod,
Og smykked mig med Rosenkæder.
Da, hvært et Ønse jeg opfandt,
Man alt for villsigt strax udførte.
Da Mismods Taarer aldrig rande:
Thi Glæden ene jeg tilhørte.

Saa ofte paa min Moders Skjød,
Jeg hørte hende henrykt sige;
Da Skaberen Dig vorde bød,
Han gav Dig Under uden Ligel.
Naturen har saa rigelig
Udstyred Dig, af al sin Hylde; id glem end nu
At den maae ene kaare Dig,
Som Skønheds Værd forstaaer at hylde.

Saa illsomt sovndt min Barndom hen,
Min Moders Stolthed bød den svinde;
Forsængelighed blev min Ven,
Letsindighed min troe Veninde.
O Moder! Moder! daarlig Du
Forkjelede din arme Pige;
O saae Du mig i dette Nu!
I Lænker — blandt Ulykkelige.

Som Lynet, Vaaren flygted' hen,
Om Elstovs Fryd man tidlig talte;
Min Moder saae mig hylde den,
Men — aldrig huuslig Held afmalte.
Jeg talte neppe sexten Aar,
For jeg var elsket og tilbedet.
Bar Diamanter i mit Haar,
Og til mit Falb ved Glands blev ledet!

I hvidt med Guld indvirket Flor,
I Straaler af krystalne Kroner!
Beundret af et talrigt Thor,
Jeg sad og sang til Harpens Toner.
Den hele Kreds forguded mig;
Selv Avind, Bifald mig tilsmilte,
Jeg drømte mig saa lykkelig
Og Skjebnen glad imøde ilte.

En ædel Mand bød mig sin Haand;
Jeg skjønnet ei paa Hjertets Gaver;
Jeg vilde frie foruden Baand,
Kun hyldes af min Skjønheds Slaver.
For seent bekjendt med Pligters Bud,
Jeg saae troe Kjerlighed forsvinde;
En Flane vorder sjeldent Brud,
Til Manden der var værd at vinde.

Mit Hjerte tabte snart sin Fred; i gø mørkeblod
En flygtig Yngling bød den svinde, i gø mørkeblod
Han sværmed høit om Kjærlighed; i gø mørkeblod
Jeg — alt for snart, blev hans Veninde. i gø mørkeblod
Hans sode Smiger trysled mig: i gø mørkeblod
Jeg oversaae mit Navn — mit Nygte — i gø mørkeblod
Et Fare Dyden drømmer sig, i gø mørkeblod
For lidet oplyst til at frygte. i gø mørkeblod

Min Moders Lykke var kun Tant! amudrøj i gø
Vor Rigdom saae vi brat bortsmelte; i gø mørkeblod
Min Uskyldes Rosensfarve svantede, i gø mørkeblod
Mens Dyden bitter Laarer fældte. i gø mørkeblod
O snart i Dødens kolde Havn, i gø mørkeblod —
Min Moders for sin Kummer segned'z; i gø mørkeblod
Jeg eied' kun min Skjendsels Navn i gø mørkeblod
Og stod ved hendes Liig og blegned'z; i gø mørkeblod

Forsøreren og iisomt veeg,
Og spottet med min Hammerklage;
Hvert Ord, hver Ged, han troelos sveeg,
Jeg frækket tænkte mig tilbage.
Saa mørk jeg stod i Nædsters Havn,
Mit Mismod intet funde ligne,
Jeg hjelved for det smme Navn,
Naturen Qvinden bad at signe.

De fordums Venner gruesomt løe,
Min Skam i Batmen heftigt brændte,
Til Mennesket jeg tabte Troe,
Til Gud jeg mig for sildig vendte.
— Snart Hødselssmerter martred' mig,
Een Udvei fun — min Angst mig lært
Mens Ormen blodig krymped' sig,
Jeg skued hold dens sidste Smerte.

O Glemse! skjul mig i dit Skjød,
Og lad mig Alt, ja! Alt forglemme;
Min Fortids Fryd, min nære Død,
Samvittighedens Tordenstemme.
O! staae mig hie i Dødens Stund,
Du, Vanvid! Kummers hulde Broder;
Og vug mig ind i Dødens Blund,
Foruden Savn af Livets Goder.

Mit knuste Hjerte slaaer saa mæt!
Min Brødes Anger grusomt brønder!
Jeg skuer i den mørke Nat,
Det røde Blod paa mine Hænder.
Jeg seer mig hisset knæle ned
I Stovet, for Guds høie Trone,
Med Tanken — Ja! jeg sjælver ved,
At intet kan min Synd forsoner.

Dagskjeret alt saa skummelt gryer
Igjennem Gittrets smale Furer:
Til Skuepladsen Folket tyer,
Hvor Døden paa sit Vytre lurer.
Ha! — aabner sig alt Hængslets Dor?
Den knirker følt paa sine Hængsler.
Snart Døden med sit blege Slør
Min hammerfulde Ungdom fængsler.

O hulde Sostre! græder omst,
Mens her, min Brøde jeg maae sone,
Af Mennesker blev jeg fordomst,
Men Maade straaler fra Guds Trone.
Maar bojet da, for Dommens Bud,
Grumt Gødlens Haand mit Haar omvristet,
Jeg sukke skal: tilgiv o Gud!
Mens — Læben blaaner, Hjertet brister.

O Mødre! agter ejerligt paa,
I eders Dottres Feil ei følger:
Thi Straffen Broden ramme maae;
Et Feiltrin snart det andet følger.
O Pige! Vilde Glæders Bud
Kan hæve Dig til en Gudinde:
Men Flanen vorder aldrig Brud
Til Manden, der var værd at vinde.

Til en bortreisende Vens Stam bog.

Var det muligt, Vennens Fjed at følge,
Som en Skytsaand, gjennem Livet hen,
Over slibrig Jord og vilden Bolge,
O! hvor gjerne var jeg Din, min Ven!

Soldaten og hans Pige.

Fredrik.

Smukke Trine! Trommen syder,

Og til Kamp Din Fredrik byder;

Urens Bud han glad adlyder,

Gaaer i Vaabendands.

Omme Pige stands Din Klage,

Haabet straaler alle Dage!

Tenk Dig, om jeg kom tilbage

Med en Laurbærklands.

Trine.

Ei kan Pigens Taarer standse,
Bed at tænke Laurbærkandse,
Og de grumme Vaabendandse,
Hier net fra sin Ven,
Fredrik! Kom Du ei tilbage,
Da gik Trine med sin Klage,
Alle sine Livets Dage,
Trøsteslos igjen.

Fredrik.

Hvi skal Taarer Diet væde?
Helten maae jo ikke græde;
Helten stedse gik med Glæde,
Maar det Eren gjaldt.
Men vil Skjebnen jeg skal segne,
Og i Dødens Arme blegne,
Da skal Nygter om mig segne;
Trine troe han faldt.

Trine.

Grumme Fredrik! med Din Ære!
Hvor kan Myget Trost mig være;
Da naar Quader maae fortære
Hjertet for sit Savn.
Nei, til Skove, Bjerge, Dale,
Vil jeg om min Elskov tale,
Og min Kummer troe afmale,
Og min Fredriks Navn.

Til Dyvekes Fremstillerinde.

Naar Dyveke, Du! sees paa Scenen stande,
Er udeelt Bisald Kunstens Løn.
Og Alle med Elisabeth maae sande:
Ja! Du er God som Du er Skjon!

Om morgensvigtet som vi i morgen
I Mørket og vrede skede af vinterdagen
Som højtligt omvendt li' vægt und valg er
Og lige ved ene enden af den døde verden
Og ved den anden med levende, und valg er han
Og med — **F i s k e r n e.**
Den fiskefærdighed med hvilken drenge kan
Tir Glæden med **Gelskabs sang,** til gledig øje

Man daglig har læst i Erfaringens Bog,
Hvor hver, efter Evne begavet,
Med anstrengt Higen, vil kaste sin Krog
Paa Ønskernes Bolger, i Havet.
Og alle er' Fiskere, Store og Smaae;
At mede er fælleds Idrætter;
Men, skjønt for enhver, det vil ei bide paa,
Sit Haab dog som Madding han sætter.

See Ynglingen iler med hastende Gang,
Indbydende Glæder imode;
Og Pigen hun lytter til Elsterens Sang,
Mens Kinderne blussende glæde.
Snart hylder hun Amor, den snedige Pog,
Thi Ynglingen fyrigt tilbeder,
Oz elskovsnild skuler den spidseste Krog,
Med helligste Lovter og Eder.

Den Rige, som meder om Titler og Rang,
Om Fyrstegunst, Høihed og Ere,
Som soler sit Værd ved Ducaternes Klang,
Og søger, hvad mindst han kan være.
Sin krybende Smiger, han sætter paa Krog,
Men stundom kun fanger et Lovte.
Dog, selv med en Stjerne, han bliver et Drog,
Naar hele hans Liv man vil drøfte.

Saa nyffeligt tripper et syttenaars Barn
I Maanskin paa Gader og Straeder;
Hun bruger sin lokkende Skønhed til Garn
Og lover godttryllende Glæder.
Og Ynglingen løber i Snaren saa let!
Hvo modstaaer Sirenernes Bonner?
Men førend han slipper af sangende Net,
Lit Glæden med Anger ham lønner.

Den Lærde som grandstær i Blisdommens Bog,
I lange og svvnloze Nætter,
Og medens han sætter sin Grublen paa Krog,
Naturen for Kunsten forgætter;
Han kaster sin Mede i bundløse Hav;
Udsadelige Mavn vil han fange,
Men stundom ham fanger den vissere Grav,
For Maalet han halvt kunde lange.

En ørbar og fuldmoden Tomfrue tit flog,
Med Spiritus dæmper sin Qualme;
Imedens hun læser en gudelig Bog
Og sangrende synger en Psalm.
Med Andagt hun meder til Himmelens Gunst;
Smaabander hver Yngling, hver Pige,
I Verden hun leved' for Elskov omsonst;
Nu vil hun staae Brud i Guds Rige.

Ja! Helse vort Liv jo er ligt med en Baad,
Der tumler fra Syd og til Norden;
Vi mede om Glæde, men fanger tit Graad,
I Folge Bestemmelsens Orden.
Op Fiskere! Hæver i Aften jer Hænd
Med Lyst, til at styre Jer Solle,
Og oproomite med Glasset i Haand;
Thi Glæden er skjult i vor Solle.

Til Ranum Seminarii Stiftelsesdag.

S a n g.

Til Ranum Seminarii Stiftelsesdag.

O Fader i det Himmelhøie!
Smil ned med al din Velbehag;
I Støvet dine Børn sig boie,
Paa denne, Dig udkaarne, Dag.
Belsign vor Daad, vort Niemed,
Med al din Faderkjerlighed.

Til Templet for Dit Navn, Din Ære,
En Grundsteen vi idag har lagt;
Og skal vor første Higen være,
At slutte med dit Ord en Pagt.
O styrk vort Haab, vor Troe, vor Hand!
Og huld bestjerm vort Samfunds Baand.

Thi Fader! i vor Garm Du gyde
Din hellige Oplysnings Ild;
At vi kan Mørkets Lænker bryde
Og vise Veien klar og mild.
En Ledestjerne er dit Ord,
Den straaler paa den hele Jord.

Sa! Maalet for vor Idræt være;
Algode Gud at tækkes Dig!
Og kan vi brede ud din Lære
Saa Høstens Frugter vise sig.
Da Lønnen for vor Stræbens Weed,
Forjæt os i din Salighed.

Ynglingen Fritz van Deurs.

Hvo er det, som hist sig mod Gorden mon' trænge,
Let baaren af skjonne smaavingede Dreng?

— Det er jo en Yngling saa smilende blid!

Hvi funkler hans lyse godmodige Øie?

Hvi drager han bort fra det himmelske Høie
Omstraalet af Ether saa skinnende hvid?

Vi bringe — saa juble seraphiske Stemmer —

En Broder, som selv ei i Himmelten glemmer
At her man har elsket hans venlige Sjel.

— Ei længer han Eder tilhører paa Gorden;
Som vi han en Engel nu hisset er vorden.
Vi bringe ham blot til det sidste Farvel.

"O elskende Fader! O ommeſte Moder!
"Og kjerligſte Søſtre og huldeſte Broder!
"Hvi jamre, hvi græde I ſaadant for mig?
"Hvor Saligheds Glorien Alting opluer,
"Jeg Anſigt til Anſigt nu Faderen ſkuer,
"Og Barnet af Stov blev en Engel ſaa riig!
"Tak Fader! som bød mig ſaa venligt at lære,
"At ſtræbe til Maaleſet for Menneskets Ære.
"Dit Willede, Fader! Man sagde, jeg var;
"Thi beder din Friſ Dig at dæmpe din Kummer,
"Jeg hviler ſaa trygt i den ſødeſte Slummer;
"O troſt Dig! Dit Willede nu Himmel'en har."
"Og Du! — ſom med ommeſigt blodende Hjerte,
"Bed Kjerlighed lindred' min dræbende Smerte;
"Tak! Himmelens Velsignelſer ſvæve om Dig! —

"Men naar jeg — o Moder! Dig skuer at græde,
"Da mørkner en Skye mig min himmelske Glæde;
"Thi — kjerligste Moder, græd ikke for mig!

"Jeg kjendte jo ikke til Synd eller Græde,
"Jeg levede skyldsfri, og elsket jeg døde;
"Hvad kunde paa Jorden jeg ønske mig meer?
"Nu vender jeg atter til Himmel tilbage,
"Hvor favnende Eder jeg omst skal modtage,
"Naar Døden nedbryder engang Eders Leer.

"Ja — Timen er kommen, Farvel jeg maae byde:
"O lader mit salige Held Eder fryde!
"Min Stovdragt har Jorden men Himmel min Øsel!
"Glad iser jeg did, hvor lyst Stjernerne blinke;
"See hisset Smaabrodrene venlig mig vinke!
"Jeg villigt adlyder. O Elskete! Farvel!"

Forklaret paa Skyen sig Yinglingen hæved —
Omvunden af Blomster mod Himlen han svæved,
Og Englene bare ham sint mellem sig;
Men længe end hørtes fra fjernehede Zoner
Blandt Cherubers høie og salige Toner:
”O Elskede! græder ei mere for mig..”

Bed Friderikke Seidelins Grav.

(I nogle Veninders Navn).

Saa veemodsfulde om din Baare
Vi samles her;
Og bringe Dig en Venstabtaare,
For Mindet kjer —
For Mindet — fra din Barndoms Dage,
Du fromme Sjel!
Til dette Nu, da vi maae klage,
Selv ved dit Bel!

Før tidlig Himmelens Vinkel giver
Til Dødens Bud,
Naar Graven Moderstammen river
Fra spæde Skud;
Før tidlig i den fagre Alder;
Til Mandens Savn,
Naar fire Småaæ forgjæves falder
Paa Moders Navn.

Dog — hvo tor vove, gaae i Nette
Med Himmelens Bud;
Hvor hviler bedre vel den Trætte,
End selv hos Gud?
Saa sev da godt, Du gode Mikke!
I Jordens Bræe;
Sov rolig! thi Gud glemmer ikke:
De ejere Småaæ.

Blomsteraamleren.

Jeg samler mig Blomster, saa mange og smaa;
Baade hvide og gule og røde og blaae;
Jeg veed dem fast alle at nytte;
Og mens jeg dem plukker, jeg synger og leer:
Chi alt jeg i Tanken Belønningen seer,
Og iser froe hjem med mit Bytte.

Jeg har mig en Pige, Hun er mig saa kjer;
Ja Intet paa Jorden mig kjerere er!
Til hende jeg Rosen vil bringe;
Og sætter hun den paa sit bølgende Bryst,
Da hæver min Aand sig til Himmelens Lyft
Paa Kjærigheds duunblode Vinge.

Sej har mig en Ven, Han er mig saa huld,
Hans Hånd og hans Hjerte er reeneste Guld;
Hans vorde de blide Kjerminder!
Og hvis han dem glemmer til seeneste Tid,
Hvor Skjebnen ham sterner, om hid eller did;
Han aldrig af Tanker mig vinder.

O kommer I Piger! baade Store og Smaae,
Oz Alle i Blomster nu af mig skal faae;
Kom kun og I selv dem maae vælge!
Men fagre smaae Piger! I mørke det maae!
Min Umage lønnet jeg venter at faae;
Thi — kun jeg for Kys dem vil sælge.

Emilie Rosing.

Melpomene sukked sorgmedig i Sind:

O vee mig ! jeg misted en Datter;

Thi sure sig Kummeren dybt i min Kind,

Til Tiden mig hende erstatter,

Med datterlig Omhed Du elskede mig,

Og derfor jeg moderlig sørger for Dig.

O Du ! som med Snildhed, med Hjerte og Vid,

Har Kunsten indviet din Glæde;

Dybt føler Du: Sandhed og Unde og Flid,

Fra Scenen for snart maatte træde.

Du finder i Templet, et smerteligt Savn;

Thi bring nu en Blomst til Emilies Navn !

Ja elskede Datter! Du sumre i Noe,
Til Forhænget atter sig hæver;
Og gjennem Cypresserne smile saa froe;
Thi nu ei for Scenen Du bæver.
Saa yndige Blomster skal smykke din Grav,
Som kjerligste Moder sin Datter kun gav.

Afskeds sang
til Randers Indvaanere,
af det derværende Kongelige Skuespillerselskab
den 17de Juli 1816.

C h o r.

Tillad den lille Kunstnerklyngé,
For hvært et Blik i Kredsen her;
En velmeent Afskedsang at synge —
For hvært et venligt Hjerte kjer!
Skjonde atter vi fra Eder drage,
Did hvor vor Hu os bringe hen.
Vi øste tænke vil tilbage
Med Fryd paa hver en Kunstens Vein.

En Stemme.

Som Viens Liv i Arbeid' svinder,
Der samler hvor den drager frem;
En Kunstner paa sin Vandring finder
Saamangen Blomst han bringer hjem.
Der i et kjerligt Lye, ved Pleie;
Skjonde planted i en fremmed Bund
Tidt lønner den, den har i Eie,
Og minder om dens Modergrund.

Tende Stemmer.

O Købstens elskede Gudinder!
Vi signe Eders Kjerlighed;
I det en Krands vi Eder binder,
Ved Blomsten af Erkjendtlighed.

E h o r.

Ja! glade vi til Maalet drage,
Naar Eders Moderkjerlighed,

Til Held, vil venlig os led sage
Ged hvert af vore Kunstnerfjed.
Og nu — Farvel! Vi Eder byde,
Hver Scenens ødle, varme Ven!
Maar Vaarens Blomster atter bryde;
Maastee — Vi samlæs skal igjen.

I m p r o m t u
paa et Træ i Løvenborg Have.

Gud venligt bød;
Her, skal et paradisæt Eden være!
Blessignet, underfuldt og saare Skjont!
Naturen lød —
See! Hver en lille Plet, sag stolt at bære
Sin Dyrkers Lon, selv i det mindste grønt;
Dhi, sand Natur, med sjeldens Smag og Kunst og Flid
Fortrylle skal Beundreren til seenest Tid.

De elskende Børn.

Drengen.

Hør lille Pige med de gule Haar!
Siiig: hvil Du stedse saa Tankesuld gaaer?
Kjender Du Amor, den venligste Gud!
Fatter dit Hjerte hans tryllende Bud?

Pigen.

Nyelig for Præsten, jeg smykket saa prud,
Vendte mit Hjerte til Himmelens Gud.
Moder dog holder mig end for et Barn;
Amor hun falder et letfindigt Skarn.

Drengen.

Langer jeg hen til den kommende Vaar,
Saa gaaer jeg ind i mit syttende Aar.
Pige! vil Du være Kjærsten min?
Thi — saa vil jeg være Hunsbonden din!

Pigen.

Dreng er Du tosset! Det gaaer vist ei an,
Du er for ung til at kaldes en Mand.
Hvor faae vi Føde og hvor skal vi boe?
Og — kan jeg tryg paa din Kjærlighed troe?

Drengen.

O Vi skal leve saa kjærligt og froe!
Og jeg skal elste Dig stedse saa troe.
Ja! Det er Tiden, at elste vi maae;
O mon jeg ei dine Dine forstaae?

Pigen.

— Hvor man dog hviler i Græsset saa blødt;
Og hvor de Blomster de dufte saa godt!
Hør! hvor den Mattergal synger, saa smt!
O! Hvis din Kjærlighedcene var Skræmt?

Drengen.

Modtag min Ged, i den helligste Stund;
O lad mig kyss din deilige Mund!
Ja, vi skal leve saa lystigt og frit,
Dandse og lege og kysses saa tit.

Pigen.

Hvor det er herligt! jeg fatter det flare,
Kunde det bare dog skee med en Fart;
Aa! Men jeg frygter det lykkes os ei;
Fader og Moder vil vist sige nei.

Drengen.

Saa løbe vi ud i den store Skov,
Synger med fuglene Kjerligheds Lov;
Bygger en Hytte af Grene og Mos,
Den skal bestjærme vor Elskov og os.

Pigen.

Blive vi sultne saa sanke vi Ær;

O! Vi skal leve saa huuslige der:

Smykke os, synge saa lystigt og frit,

Dandse og lege og kyss saa tit.

Ved en Vens Bortreise.

Førunderligt paa denne Klode,

Med Skjebnens Luner man maae gaae;

En finder nær sit ønskte Gode,

En anden fjernt det søge maae,

Dog, Glæden altid yndigt smiler,

Maar Pligters Bud man følger tro,

Til fjerne Kyster Du nu iler,

Og allevegne Roser groe!

Men — naar Du hist Dig kjerligt minder

Hver Gjenstand fra din Hødestavn;

Glandt Barndoms Venner og Veninder,

Du minde mig med venligt Savn.

Til Claus.

Endfjsndt Du troer, Du Musens yngste Slut!
Saa Hanekyllingstolt, Dig Intet rokker;
Viid: Du i Kunst er kun fra Lilleput,
At Du end raver blind paa dine Sokker.

Ja Claus! tillad at det Dig siges maae:
(Skjondt af den første Kjenders Dom Du kimser)
Blaaadt alle Scenens Sonner, Stor' og Smaae,
Du vderst dog i Nekkens Hale vimser.

Viid: Barnet kryber for det sikkert gaaer;
Vel er den beedst, dog ei foragt den Lære:
Tak Overbaressen til fast Du staer!
Selv da — glem ei Beskeedenhed at øre!

Aug 11 1812

D r o m m e n e .

Man drømmer saa gjerne, man drømmer saa tit,
Skjøndt stundom fun lidet det gavner;
I Sovne spadserer Ideerne frit, ~~darlig~~ ~~1001~~ ~~1002~~
Naar vaagen man ofte dem savner. ~~6~~ ~~1003~~ ~~1004~~

Held den! der leer vaagen af Skjebnens Spil
Og spiller sit Kort som Fortuna det vil.
~~1005~~ ~~1006~~ ~~1007~~ ~~1008~~

Jeg drømte jeg var som en Croesus saa rig;
Og ruged bestandig paa Skatte; ~~1009~~ ~~1010~~
Jeg saae hvor de Store selv krummede sig;
Jeg neppe mit Held kunde fatte!
Men vaagen — jeg øngsteligt hørte og saae
En Creditor smækred for Sengen at staae.

Jeg drømte mig op til Minerva Pallads,
I Viisdommens høieste Boner;
Og sogte ved Evald og Holberg en Plads,
Med Fordring paa Laurbær og Kroner;
Men vaagen — mismodig jeg saae mig paa Prent,
Ugunstigt bedømt af en vred Recensent.

Jeg drømte, jeg eied' en elstelig Moe,
Med Uskyld og reeneste Sæder;
Vi tilsoer hinanden, at leve og dse
Og deele de huusligste Glæder;
Men vaagen — Beviser man skaffed mig paa
At med hendes Uskyld, det stod sig, saa saa.

Jeg fuer de Flasker, jeg fuer de Glas,
Seer Druerne perlende blinke!

Bed Alt jeg føler saa vel og tilpas
Og eene oprømt til at klinke.
Er dette en Drøm? O da slumre jeg froe!
Og gid jeg til Dommedag drømmie i Noe.

Til Kunstnerinden M. Schall

den 21de December 1816.

(Vincenzo Galeottis Begravelsesdag.)

Du Musens elskete, yndefulde Datter!

Du Nina, Thora, Giulletta Schall!

Om ei dit Værd jeg i sin Omfang fatter;

Min Sjel det altid henrykt føle skal.

O! tide jeg ønsked Dig en Krands at bringe,

Din sjeldne Kunst, din Psyche, Lethed værd!

Men — mine Blomster fandt jeg altfor ringe

Til Hæder for din sjeldne Kunstnersارد.

I dag ved Oldingen Galleottis Vaare,

Jeg saae Dig, uden Kunst — i Sorg saa skjøn
Med Hjertets Præg i hver erkendtlig Taare,
Den Elstres Fader: Omsorgs blide Lon.

Sa! fagre Blomst i Musens Trysle-Eden,
O Nina Schall! bliv længe Seuenes Pryd!
Staae Ham til Minde som Erkendeligheden;
Man hylder Eders fælleds Kunst med Fryd!

Mads Madsens Kiste
Der levede en herlig Mand;
Han lever end i Mindet!

Hans Vers, saalænge synges kan,
Vil stedse muntre Sinder.
Og Herman Vessel Manden hed,
Der mored' mange Gange,
Bed' strømpelose Kjerlighed
Og ved de muntre Gange.

Og hvo har ei bestrevet hørt,

Udforsligt ved en Liste,

Hvad Vessels Lune havde ført

Udi Mads Madsens Kiste

Dog, Leddiken det eene blev,

Han dengang os betroede;

Hvad Indhold Kisten sig tilstrev,

Det lod sig blot formode.

Selv Kisten var af flammet AIm, guldprægts
Fra salig Fæster arvet; i etter til enesten der
Paa Bunden laa lidt mugent Halm, guldprægts
Et Kalvestkind, ei garvet. og guldprægts
Og Laaget var paa langts og tværts, guldprægts
Med Lovværk deiligt sret, med et guldprægts
Med gudelige Tankevers, i høst guldprægts
Fra Salomon udspiret. og en guldprægts

I Kisten fandtes af Værdie: dom dom ejer
Et Strømpeskæft med Knapper, med et guldprægts
En Æste med lidt Skramlerie; i høst guldprægts
En Pose fuld af Lapper; guldprægts i et guldprægts
Et Pukkebrædt paa fire Been; i svært et guldprægts
Et Stykke af en Raaber; med et guldprægts
Et Hyrtoi uden Staal og Steen; i modlig i guldprægts
En Flaske Mavedraaber. dette er et guldprægts

En Brystdug som heelt foret var
Med Skind af sorte Luxer;
Dernæst en Spændebibel, (var);
Et nyt Par Skæggesbuxer;
I Buresikken indsyret laae
En Ermeknap, to Hægter,
En Stump Tobak — brugt som en Økrae,
Et Gravskrift om en Vægter.

Med gennemsligt Skælieben

Og ved de mørke Gær.

En Kofte med moderne Sving,
Af mørkerødt Manchester;
En blommet, Stoffes Kasseking;
Portrait af Dronning Esther;
En Stok (hvis Knap af Perlemoer
Man ved har kostet meget);
Et Silhouet af Grethenoer,
Klænt ved Mads Madsens eget.

Et gammelt klinket Tinslaagskrus; — *minde* nD
Et Par umage Spønder; — *minde* nD
En Skindpung — brugelig til Snus; *minde* nD
Tre store Vildsvintænder; *minde* vist nD
En Kloekjep og en Vindepind; *minde* vist nD
En Badmels Vest med Borter; *minde* vist nD
En Hue af et Dævestind; *minde* vist nD
En Halsklud og fem Skjorter. *minde* vist nD

Et lille deiligt indlagt Skrin, *minde* vist nD
Hvori der fandtes dette:
En Præken skrevet paa Latin;
Et Vindebrev fra Mette;
Et solvgraveret Luggeseg; *minde* vist nD
En blaae baldyret Vante;
Et Kalvekryds med mange Legg; *minde* vist nD
En Vise om Peer Gante.

En prentet Krsnik' om Niels Klim; 1800-1810
Lidt Stoppegjørn — ei tvundek; 1800-1810
Et Nytaarsvers paa rare Rim, 1800-1810
Af Jesper selv opfundet;
En Prove af en Hvergarns Pest, 1800-1810
En Hummerkloe, en Daase, 1800-1810
Et Pulver brugeligt for Pest, 1800-1810
En Skralle af en Kraase. 1800-1810

Endvidere i Risten var:

Tre Trojer nylig vendte; 1800-1810
Og Mage til det Strompepar, 1800-1810
Man veed, — Johan nok kjendte.
Beskeden ved en Side laae
Et Skudsmaal med Attekster; 1800-1810
Et Billed med vor Herre paa, 1800-1810
Samt nogle Godepræster. 1800-1810

Et Brandstilde brugt ved Ildebrand;
En Messing Tyllygte;
(Dog beder jeg hver ørlig Mand
Ei fliske Madses Rygte);
En Krumkam og en Stovleknægt;
Et Bunde Zitrinkestrænge;
En Liste paa Mads Madsens Slægt;
En Æsse Regnepenge.

At meer man ei i Kisten saae,
Man vistnok maa beklage;
Thi selv mod Pedikken den maae
I Værd staae langt tilbage.

— Tak gode Bessel i din Grav,
Vi huldt dit Minde priser!
Tak for hver Glæde du os gav
Bed dine munstre Viser!

Epigrammer.

"Himmel! Hvor letindigt Manden bestefte sig,
Skriver Comedier, Digte, ja! selv Epigrammer.
Snerpede Klogstab! De første blev ikke for Dig,
Pib kun af sidste, hvis Stenen i Flokken Dig
rammer.

Hr. v Zech er den vigtigste Mand — ved Penge;
Selv i Rangregisteret sylder han og et Hul;
Han er Arm, sejondt han troer, han aldrig kan
trænge;
Thi Facit over ham Selv, bliver fiedse — Nul.

Crispin som Egemand, en Dronning seer i
Konen,
Sejondt hun kun Sceptret tog, og — ham gav
Kronen.

Dr. Pastor! Ei, hvor ivrig fører De ei Himmelens
Sag;

Selv Kirken ryster jo, naar Hervedpølen De afmaler.
Ei Snak! Med Guds Ord farer jeg jo dog kun
blot i Mag;

Nei hør mig da! Naar jeg om Accidentzer taler.

I 8 I 2.

Gud, Himmel, Jorden og Havet vi fælleds jo eier;
Hvad ei? Elementernes Luuner og fælleds er.
Coursen! Nutidens Axel, hvorom Alting sig dreier;
Fast hver Mand har sin og ingen tilfælleds især.

Hvad er vel, Gertrude! Din Smægtendes Løn?
Der staer i dit Blik: Mit Hjerte og titusind' Daler!
O Pige! (Skjondt tre sneese Aar), Du er Skjøn!
Thi efter dit Sa, strax Bangven min Elskov betaler.

Om hundred' Aar er alting glemt.

Om hundred' Aar er alting glemt,
Venner! hvad end vi her maae side;
Thi lad os være glade stemt
Sætte morke Griller tilside.
Den Røns som vi i aften faaer,
Er sovet ud — om hundred' Aar.

Vil Lykkens Hest et gaae i Trav,
Broder! gib den af Glædens Sporer;
Generes stundom Du ved Krav
Af Vexler, Rentier, Creditorer!
Frygt ej! Thi hvordan end det gaaer,
Du kræves ej — om hundred' Aar.

Og hvis din Pige, nu og da,
Elster Dig kun lidt meer end — Vandens;
Da er der seer hvor hun kom fra,
See Dig om — Du finder en anden.
Pluk Amors Roser hvor de staer,
Du seer dem ei — om hundred' Aar.

Synes din Vandet ei tilpas,
Lyster en Mundkaad om Dig skumle:
Gjor Net og Pligt og tom dit Glas,
Lad saa Creti og Pleti mumle.
Klafferlysten dem vel forgaaer,
Om ikke for — om hundred' Aar.

Men dersom Du er Egtemand
Til en Hustrue, der er Bantippe;
Der sætter paa dit Glas en Rand,
Hvortil, hvorvidt at Du maae nippe;
Viid: Din Egtestand Ende faer,
Om ikke for — om hundred' Aar.

Derfor Elskov, Vensteb og — Vin;
(Men notabene af den ægte);
Nydt med Glæde er Medicin!
Druens Virkning man ei kan nægte.
Thi lad os være glade stemt,
Om hundred' Aar er altting glemt!

Eduard's sidste Time.

Dramatisse Digt i Scener.

Det er ikke, hvem der skal
Følge med mig af højre side
Digt med Glæde og Glæde
Så jeg Berlins land og Landet
Vil du se mere omkring.

Personerne:

Eduard.

Wilhelm, hans Ven og Medlogerende.

Skuepladsen forestiller Eduards Værelse. Paa
den ene Side staar en Bogrol og en Harpe. I
Baggrunden en Dor ind til Wilhelms Værelse.

Et Sæd med et øjne i høj stolt bånd og
Kjærlighed og som ved et smil og en hæle
Hævder at være et værdigt og dyrkt drenge.

Første Scene.

Eduard allene, siddende ved et Bord med et åbent
Brev i Haanden. Det er Midnat. Paa Bordet
staaer et næsten udbrentt Lys. Efter en
Pause.

Saa er min Moder død? Hvad er tilbage
Som end kan fængste mig til Livets Lyk?
Nu har jeg altting tabt! nu staaer jeg eene,
Saa trættet, frænde-vennelos, forladt,
Som nogen Skabning i den hele Verden.
Hvad end jeg har, er en tungslindig Øsel,
Et Maal for alle Livets grumme Qualer.

Et Hjerte, alt for omst for fremmed Nod,
Som, skjondt udvidet af sin egen Smerte,
Længst Briskefærdigt, dog — ei briske kan.
Min Moder død! Og tor jeg derfor græde?
Han reiser sig.

Jeg burde juble høit af sonlig Fryd !

Nu da den Frommeste har endt, og seiret;

Hvis Handedrag til Lidelser bestemt,

Med Smerte, draget er heelt gjennem Livet ;

Til endelig af Dødens Læber kyst,

Hun første Gang indaanded salig Glæde.

Nei ! Taarer for mit Tab jeg ei tor fælde !

Fra Sønnens Bryst skal Tak mod Himlen stige,

Gordi dens Smertens Lænker sanderrev,

Som tynged svart det kjereste jeg havde.

— Vel var det alt fra mine Barndoms Aar

Mit Haab, min første, længe kjære Tanke,

Bed ørlig Stræben og Erhverv at lindre

Min gamle Moders alt for bitre Skjebne.

Forbi ! Nu staer jeg med mit Forsæt eenel

Og min Indbildungskraft ei skækker mig

Med Synet af den arme Moders Taarer,

Som i den mørke folde Vinternat

Af Sovnen flyet kun vrider sine Hænder
Over sin eeneste fortabte Son.

Han seer paa sit Uhr og lægger det derefter paa
Bordet.

Snart Aftnens lange Timer er udrundne
Og Midnatsklokken slaaer sit dumpe Slag;
Da stunder det til Dag, og Morgenroden
Med Ild oplever hver en dunkel Skye,
Mens hver en venlig Stjerne brat forsvinder.
O Gud! Min Lykkes Stjerne længst er svunden,
Nat raged i min Sjel — nu bor det dages.

Pause.

Den Overgang fra Nat til Dag, hartit
Da jeg var Barn, mig sode Dromme skenket!
Men — om jeg mig bedrog! om det blev Nat?
Meer mørkt kan i min Sjel det jo ei blive.
Mit Maal er naært, det ligger ved min Grav.

En Ven vil mig med aaben Arm modtage; 110
Hvi vil jeg da om Haab og Trost forsage! 110

Anden Scene.

Eduard. Wilhelm kommende fra Gaden:

Wilhelm.

Godasten Ven! Jeg saae dit Lys fra Gaden
Og troede nok at Du, end oppe var.
Hverdan? End sittrer Taaren i dit Die
Og Kummer hviler paa din blege Kind.
Følg mig! afkast den Byrde som Dig trykker;
Viis Dig en Mand! og trods din sjendiske Skjebne;
Den Stærke ei, den Svage er dens Slave!

Eduard.

Naturens Son er jeg, dens svage Værk;
Dens arme Barn, stedmoderlig udrusted

Til kraftfuld stærk at vente Skjæbnens Lod.
Jeg tilstaaer — ja jeg føler det med Smerte,
At kun med Frygt jeg nærmer mig mit Maal.

Wilhelm.

Tilgiv! hvis Dig mit Vensteb er besværligt;
Det gjør mig ondt, at see Dig saa sorgmodig!
Jeg længe er din Ven, miskjend mig ei,
Om end Bebreidelser Du troer at høre:
Mig synes, som Du ene med din Kummer
Beskjæftiger, har dine Sysler glemt.
Uvirkomhed forlænger Sorgens Timer,
Og nærende gjør hver en Kummer dobbelt!
Vær huld Naturens Lyst! myd Kunstens Glæde,
Du Evner sik at kunde sole Alt.
Tog da mit Road, Du ei det skal forsyde!
I Krogen længst din Harpe ubrugt staar;
Den fordum var din Ven; jeg mangen Aften
Bag denne Veg, for jeg til Hvile gik.

Bed Eder begge nod en venlig Glæde;
Grib i dens gyldne Stræng en reen Akkord,
Der siemt for Tilsfredshed og lyse Glæder,
Med Kraft kan trænge til din mørke Sjel.

Eduard.

Den er forstmidt; dens gyldne Strænge rustnet,
Som hver en Glædens Stræng, dybt i mit Bryst,
Der nu berørt, kun idel Misklang girer.
Ja, selv min Haand usikker, uvant er.
Jeg er saa syg! mit Legem stedse lidet;
Min Sjel er slov — forbi min Virkekraft.
O Wilhelm! troe at den som Kummer følger
Fra Barndom af, om sider trættet blier!
Min Faders Lod var trænge Kaar; min Moder
Fortvivlet sukked mangen Gang for Brød;
Ekjent deres Stræbsomhed ei Hvile nod
Fra tidlig Morgengrye til sildig Aften;
Min Dannede var deres største Formaal,

Men, af! hvad og jeg arme Barn da lærte
Var overfladisk Alt; det føler jeg!
Min Barndom svandt og i min Ynglings Alder
Jeg dannede mig selv; men — som jeg er.

Wilhelm.

Din Dannelsse jo intet kan bebreides,
Og heller ei blev Din Opførel dadlet.

Eduard.

Gaae, har den Plads, Naturen dem bestemte.
— Vel mig! om mindre dannet, selv jeg kunde
blot sige: ved Ansigtes Sveed jeg lever;
Har jeg en Sjel? Hvis ei — det mig ei bryder;
Et Hjerte jeg vel sik for — Livets Puls.
Hvor lykkelig Naturens Barn, en Bonde!
Der af det store Hele kjender kun
Sin Gaard, sin Dont og ei engang sit Hjerte;
Som troer sig fød, for — og at kunde dø
Og jordes under Klokkelang og Tale;

Der i Verden troer indsluttet i hans Mark,
Som syngende bag Plougen strobsom gaaer,
I Haab om at astvinge Jorden Frugter;
Hvis Maal er høist, sit Legeme at pleie
I vanlig Glendrian af Overflod !

Ham ingen giftig Elskovs Piil mon træffe,
Han saares ei af Venstabs Slangebid,
Og vel tilfreds med Livets Hverdagsgang
Han sover trygt selv under Jordners Bulder.

Wilhelm.
Vel ham ! han heller ei sit Savn kan føle —
Ved nogen Tanke om et større Værd;
Thi det man kjender ei, man ikke savner.

Eduard.
Min Barndom randte i sod Ustyldighed;
Min Sjel var reen; min Barm uskyldig stille;
Mit unge Hjerte slog for Det og Pligt.
Ei kjendt med Sorg — jeg syntes skabt til Glæde;

Ikkun en Blomst, var Maalest for min Fryd.
Kun altsor snart svant disse sorgfrie Dage;
For tidlig saae jeg Alt med lyse Farver,
Og usordæret selv mig Glandsen blinded.
Som Yngling — Skjebnen bød mig ene gaae,
Langt fra min Faders Hjem, min Barndoms Egne.
Naturen gav enhver ei lige Kraft
Til Vandringssfav i Livets Irregange.
Mit Hjerte omst hengivet til Enhver;
Ei Giften ahnende i Blomstens Bæger,
Laae under — svagt i Tristelernes Kamp,
Det uersfarent drømte, ei om Fare.
Snart til Sirenens Lokkesang jeg lytted,
Snart vandred' jeg i Labyrinthers Tummel;
Hver Piges Smil var mig en Salighed,
Hver Ven, der gav mig Haand, jeg gav mit Hjerte.

Wilhelm.

Var det end Svaghed; Brøde var det ei,

Eduard.

O Wilhelm! dog man kunde mig bedrage;
Hør mig! og lad mig vederfæres Met.
En hæftig Drift mit unge Hjerte lærte
En Følelse som, ak! snart Næring fik.
For mig den var; den største Glædens Hylde!
Min unge Sjel som Guddom hylded den.
En Pige! Herrens Mesterværk! saa danned
At den Fulkommenste ei var det meer,
Mig tilstod om et Held, saa overvætted:
At kun med Himmelens Fryd jeg ligned det,
Og over hvert Begreb stod højt min Lykke.

Wilhelm.

Og nu! Er Du selv Aarsag til dets Tab?

Eduard.

O nei! jeg Daare kun forvoven drømte,
At Skæbnens Fiendstab havde mig forlade.

Den Pagt seg med min Pige havde svoret,
Mig nye Kræster gav! Ved anstrengt Flid
Jeg gjorde til et Embede mig værdig:
Saa høistnødvedigt for at naae mit Maal!
Min Stolthed sig ydmyged til i Timer
At vente, i et Forgemak, min Dom.
Hvor, tit afslist, jeg etter dog indslandt mig,
Fordi jeg stoled' paa et usælt Lovte;
Fordi jeg fordred' ei, meer end jeg burde;
Og høist forbauset stod jeg ved et Aflag. —
Ja, mit troesskyldige, hengivne Hjerte.
Saa sønderknust, beskjemmet følte sig,
Den Ven — for hvem jeg gjerne gik i Doden,
Hvem jeg saa gandske havde stølet paa,
Som gav mig Haand til evig Venskabs Pagt;
Som under Taarer svoer mig Troesskabs Eed,
Og dog bedrog, saa nedrigt, som kan tænkes,
Som frækkede saa grumt sin første Ven —
Ha! Smertens Taare brænder i mit Øie,
Og kun min dybe Harm kan standse den! —

Wilhelm.

Den, som Fortroelighed og Vensteb sviger,
Var ingen Ven, ei Smertens Taarer værd.

Eduard.

Sa denne Ven jeg havde mig hengivet,
Han mig bedrog! Det Embed som jeg vented,
Blev hans — jeg drømte ei, at han det sogte;
Thi, mens han smigrede mit glade Haab,
Han, skumlende mit Værd dertil kuldkasted.
Den Pige jeg tilbad, som jeg swoer Trosteb,
Blev hans! — Man sagde mig, det længst var aftale.
Nu jeg bestjernet stod med stusset Haab,
Og havde tabt min Troe paa Mennesker;
Nu ingen Lykke meer jeg vover haabe,
For Graven vil engang mig sejneke den.

Wilhelm.

Det grusome var, men dog blot Verdens Lob!
Ei værd fortvivlende at synke for;

Edvard.

O vee den Pige! Som saa ubekensom,
Letfindig glemme kan sit Hjertes Page,
Foragter Kvindedyd, og selv sit Nygte;
Og flugtigt leger med det skjonne Haab,
Hun har i Mandens Hjerte selv opflammet.

Wilhelm.

Den Pige ingen Kærlighed var værd,
Der kan sit Hjerte, som sin Pynt, forandre.
Foragt den Ven, der nedrigt dig bedrog!
Hans Anger, om end seent ei udebliver.

Edvard.

Jeg fordrer ingen Hævn, vil eene onste
De aldrig saa ublidt af Drømme vækkes,
At Verden intet meer dem skænke kan
End kun en evig Sovn i Dødens Arme.
Ei nok, jeg saa blev vaagnet af min Drøm;
Mismodig skred jeg fra min fulgte Bane,

Sa, sandt! En Svaghed løkker fleere frem;
— Jeg snubled — faldt — o! lad en Taage skjule
For evig — Følgerne af dette Fald.
Dog — hvorfor vel fortie Vensteb noget!
Mit Fald — min Fader skilte ved sit Liv. —
Thi brænder Angers Saarer i mit Øje;
Skjondt Kilden har tabt er udtorret snart;
Thi — stedse følger nu den Dræbtes Skygge
Min Vandringss Tornsie til mit sidste Fjed.

Wilhelm.

Ulykkelige! hør dit Blik mod Himmel!

Eduard.

Jeg er et Siv, som skjonde alt længe brækket,
Staaer end og vifter hid og dit for Vinden,
Indtil en kraftfuld Storm nedstaaer det heelt!
Af Uvirs Skyer længst min Himmel graaener,
Jeg venter Stormen med min sidste Kraft.

Wilhelm.

O! troe mig Eduard! at det dybt mig smerter,
At see Dig staae saa haablos i din Baar.
Det sildigt er; læg dig, min Ven! til Hvile;
Og Sovnens Favn Dig skenke Fred og Røe;
Og vaagnet — lindret Du mod Solen smile!

Han gaaer ind i sit Dørelse.

Tredie Scene.

Eduard

ester en Panse.

Mit Gravsted eier kun min Fred og Røe,
Dets moderlige Favn mig blidt monn' smile;
I Jordens sorte Muld, der vil jeg boe —
Aflest min Byrde, paa min Kummer hvile.
Vel blier min nye Vaaning mørk og trang,
Dog lys og stor nok for et knuset Hjerte,
Hvem Parcen Livets Traad spandt altsor lang;
Thi, at! hvert Aandedrag var idel Smerte.

S

Hvi kunde dog Louisa svige mig,
Med Himmelens Neenhed i sit blide Øie?
Hvi blev min Sjel saa mørk, saa qvindelig,
At Jordens Nød saa let den kunde boie?
Hvi saared mig hver Kvinds Skumler-Graad,
At kjondt ukjendt med Had, jeg dog det lærte?
Hvi mine Dine stedse syldt med Graad,
Og ingen Ven stadt for mit varme Hjerte?

Det er bestemt, kun Jorden har min Roe!
Det lyse Haab mit Længsels Maal har savnet;
Did vil jeg ile hen at sove, boe?
Snart glemt; o Gud! af intet Hjerte savnet.
Dog, vil en nær bessægtet Kimmers Træl,
Med dybe Suk forbi mit Gravsted vige,
I det han beder for den Morders Sjel,
Som Verdens Spot har stadt fra Himmerige.
O Gud! Nei! ingen venlig, kjærlig Haand
Min lave Grav med ringe Blomst tør smykke;
Dog selv jeg signe skal løst af hvert Baand,

Den Plej af Jord, hvor Sorger meer ei trykke
Om selv en Krog hvor intet Græs vil groe,
Saa mørk, at den saae aldrig Solen smile,
Hvor Dodens sorte Fugl ei selv vil boe,
Og Vandreren undgaer at soge Hvile.
Men! nei! det Billeder ei skækker mig!

Han knæler.

Afgerligedens Gud! din Skabning vover
Med Tillid paa et Medsynkesmål fra Dig,
Der Synderen harmhertig Maade lover.

Han reiser sig forsvaret.

O skæckeligt! hvad om jeg skussed mig?
Om Phantasien spottende mig hilder
I Haabets Irrgang — Hvor ulykkelig!
Nei! nei! min Tankes Flugt sig kun forvilder.

Han kaster sig i en Stoel.

Fjerde Scene.

Wilhelm. Eduard.

Wilhelm.

Tilgiv! Endnu jeg maae forstyrre Dig,
Min Ven! dit mørke Luune mig har smittet,
Og ingen Roe jeg finder i mit Sind.

Eduard.

Forlad mig Wilhelm! jeg Dig Uroe volder,
En saie Tid Du overbære maae.

Wilhelm.

Tael ei derom. Jeg kom for Dig at bede
At laane mig en Dog, hvilken Du har,
Der kan en Timestid min Hånd adsprede
Indtil at Sovnen vil besøge mig.

Eduard.

Der, i min Bogreol, Du selv kan vælge;
Wilhelm gaaer ben til Bogreolen.
Dog, vil Du mores paa en grusom Maade,
Vælg een af Spies: Han har Vanvittige, —
Selvmordere, som stiknede i Gravens No,
End maae i rædsom Skikkelse omvandre,
Ulykkelige jo hinanden føge?
Derfor jeg disse mig med Flid har samlet;
Dog Gud mig et for suvert Hjerte gav
Til fremmed Broders Kummer og at rumme,
At! thi min egen noksom fylder det;
Derfor det endelig sig snart vil lukke!
Det ahner mig det varer ikke længe.

Wilhelm.

Forsærdeligt! jeg vor Dig ei begrive,
Ei grusomt tanke, hvad der kunde ske.
Efter et Ophold, triner han hen til Eduard,
Læggende sin Arm om hans Skulder.

Der staer en Blomst paa Livets Vei,
Blandt Roser og Horglemmigei;
Den blomstreter i hver Alder!
Den stod alt ved din Bugge troe,
Den følger Dig til Gravens Roe;
Den Haabet huldt sig falder.

O pluk den! sat den paa dit Bryll,
Med Tillid nyd dens Tryllelyst!
Den jo saa venligt smiler.
Vild: Gud har selv henplantet den:
I Sorg og Fryd den blier din Ven.
Og Du forbi den iles?

Eduard.

Kaster sig grædende i hans Arme:

Wilhlem.

O smyk Dig med min Blomst; vær mandig sterk
Glem ei, en Ejerlig Gud Dig skenke Livet;
Hans Villie see! ei skalte Du dermed!

Og nu, god Nat! gaae Du nu hen at seve;
Imorgen haaber jeg at treste Dig.

Han gaar ind i sit Værelse.

Femte Scene.

Eduard.

O nei! nei intet Middel meer kan virke!
Paa en afkraeftet Syg, der uden Redning
Kun venter paa det Suk, der Livet ender,
Og slukker sidste Glimt af Haabets Blus.

O Wilhelm! troer Du at en Feberhede
Mig saa forvildet har, at ei jeg fatter
Det, som dit Vensteb mig gudfrygtigt raader?
Foragt for Livet, som man ei kan bære,
Det den Ulykkelige tidlig lører.

Maar Lidelsernes Byrde dybt mig boied,
Jeg bad saa tit til Gud om Taalmods Styrke.

Nu, af! min Sorg har slukket Haabets Lys,
Min Phantasie kun mægtig mig beherber.
— Ei overmodig Døden trodser jeg;
Men feig, jeg frygter Livets Vinterdage!

Han lukker Døren af.

Nu er jeg sikker, vil ei meer forstyrres;
Kun i en eensom Stund mig forberede;
Dog intet skal mit Forsæt rokke nu!
Nei! ingen Baklen meer! kun eene handle.

Han seer paa Uhret.

End faae Minutter vil jeg bære Livet;
Men ei med Oversigt paa svundne Dage;
Vil i en stille Bon til Gud, kun vove
At tryggle om et Glimt af Himmelens Maade.

Han knæler.

O Gud barmhjertig vær! min sidste Synd tilgiv.
Dit svage Barn med Længsel til Dig stunder
Forstod ham ei — —

Han springer pludselig op.

O Skræk! jeg kan ei bede!

Med stigende Samvittigheds Angst.

O Morke! Haab og Twivl og Angst og Smerte
Omspænder mig i denne sorte Stund — —
Og ingen Trost, set intet ejerligt Sind
Vil medsynksfuld den Lidende husvale
Nu da han staar i rædselsvanger Torden,
Seer Liv og Alt forsvinde for sit Blik.

O stod jeg i en Kreds af unge Brødre,
Jeg mine Arme mod dem strakte ud;
Og — ved den Angest, som min Sjel omspænder,
Jeg dem advared for hver Lidenskab!
He! Verden er ei som dens Ydre viser;
Phantastiske drømmer man sig indbildt Fryd;
Men — vaagner virkelig, for blot at jamre!

Det udbrændte Lys gaaer pludselig ud.

Saa slukkes Livets Lys. Var det et Varsel?
 Et Dilled paa at og mit Liv gaaer ud!
 Et oplost Stov, som hvitvler sig for Binden,
 Kun efterladende et grusomt Sagn.

Efter en Pause.

Nu Nattens sorte Vinger om mig ruge!
 Et haanligt Blik — jeg selv, seer ei min Frygts
 Nu er det Tid! Nu skal et Tryk mig bringe
 Paa sikker Bølge i den sikre Havn.

Han tager en Pistol frem af en Skuffe,
 Sa Dig min sidste Ven! har jeg tilbage;
 Du vil, og Du formaaer at ende Noden.

Han lægger Haanden paa Hjertet.
 Her er det Sted, hvor det bestandig smerter;
 Her i dets Saar jeg Valsom gyde vil.

Fortvivlet.

O Frygteligt! Hvi ryster saa min Haand?

— Hvi tover jeg? nu da hvert Ønske tier!

O Dødens Svæb alt perser paa min Pande!

Hvorfor? Jeg har jo Liv og Valget end?

Jeg Daare! Valget jeg? den heel Haablose!

Han seer sig om i Vildelse.

Hvad! hist i Krogen staaer en liigklaedt Skygge!

Den truer mig?

Han vender sig hurtigt om.

O Nædsel! Gud! min Fader!

Med halv fravendt Ansigt.

Hvad vil Du her? Hvad lokker Dig fra Graven?

Hvi kan for Jordens Tant Du himlen komme?

Gaae Fader! gaae — din Grav jo savner Dig!

Jeg er ei længer Barn! Kan selv mig raade!

— Dog nei! det er en Drøm, et Blændværk kun.

Du smiler blege Død? Havn' dine Arme!

— Jeg røddes ei — thi Gud — vil sig forbarme.

Han sætter Pistolen for Hjertet; trækker
los og falder til Jorden.

Sjette Scene.

Wilhelm

sprængende Dørren, styrker ind.

Ulykkelige holdt! Du tor forsætlig vove

At røve hvad Algodhed hjerligt gav?

O Skræk! hvad kan Du dig af Himmel lave!

Som trods dens Maade aabner selv din Grav?

Edvard.

O om tilgiv! Se Død og Angest mig omsvender!

Tak for Din Blomst! den spiret til et bedre Liv.

sværmerif.

Wilhelm.

Knælende.

Algodhed naadig tag hans Sjel i dine Hænder!

Eduard.

O Gud — Barmhjertig vær — min sidste Synd tilgiv!

Han doer.

Wilhelm

Langsomt reisende sig.

Fred med dit Støv, din Grav, hvor den end bliver,
Du nys saa Arme! Nu — blev Du nu lykkelig?
Dog, Gud er god! han naadig Synderen tilgiver;
Vi vel beklage tor, men ei fordomme Dig. —
Den stakkels Eduards Nød vil ende med hans Liv
Ja! Gud barmhjertig vær! hans sidste Synd tilgiv!

Han boier sig veemodig over ham og Dækket
falder.

— 289 —
Die jüngste Zeit amtierten die Kreise

— Die Kreise der Missionen — und die Leitberufe
! nicht aber die Berufe der Kirche !

Wiederholung

1016162

! nicht aber die Berufe der Kirche !

Siehe weiter

mit 16162

! nicht aber die Berufe der Kirche !

